

Gemeente Oudewater

Jaarverslag en Jaarrekening (Jaarstukken) 2017

Inhoudsopgave

AANBIEDINGSBRIEF	3
I. JAARVERSLAG	6
I.1 PROGRAMMA'S	6
PROGRAMMA 1 – BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID	7
PROGRAMMA 2 – FYSIEK BEHEER OPENBARE RUIMTE EN VERVOER.....	11
PROGRAMMA 3 – SOCIAAL DOMEIN	15
PROGRAMMA 4 – CULTUUR, ECONOMIE EN MILIEU	19
PROGRAMMA 5 – ONDERWIJS EN SPORT	22
PROGRAMMA 6 – RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN	24
PROGRAMMA 7 – ALGEMENE INKOMSTEN.....	26
OVERHEAD	27
I. 2 PARAGRAFEN	28
PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN	29
PARAGRAAF 2 VERBONDEN PARTIJEN.....	35
PARAGRAAF 3 WEERSTANDSVERMOGEN	46
PARAGRAAF 4 BEDRIJFSVOERING.....	52
PARAGRAAF 5 FINANCIERING	57
PARAGRAAF 6 KAPITAALGOEDEREN	60
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID.....	63
I. 3 BIJLAGEN.....	65
BIJLAGE 1 OVERZICHT OP TAAKVELDEN	66
BIJLAGE 2 PROGRAMMADOELEN 2017	67
BIJLAGE 3 BELEIDSINDICATOREN.....	72
BIJLAGE 4 BUDGETRESERVERINGEN	77
II. JAARREKENING	78
II.1 BALANS	79
II.2 WAARDERINGSGRONDSLAGEN BALANS	81
II.3 TOELICHTING BALANS	83
II.4 STAAT VAN BATEN EN LASTEN	89
II.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	90
II.6 OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	94
II.7 VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT).....	96
II.9 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	99
II.10 RESERVES EN VOORZIENINGEN	100
II.11 SISA.....	105

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte leden van de Raad,

Het jaar 2017 bracht voor de gemeente Oudewater het derde jaar van de ambtelijke dienstverlening met Woerden. Na twee jaar van ambtelijke samenwerking op basis van een dienstverleningsovereenkomst, hebben zowel de gemeenteraad van Oudewater, als de gezamenlijke colleges van Oudewater en Woerden het initiatief genomen tot een vervroegde evaluatie van de dienstverlening. De evaluaties zijn eind 2017 aan u voorgelegd.

Op 10 november 2016 heeft u de programmabegroting 2017 met meerjarenperspectief 2018-2020 vastgesteld. Qua tijdspad was de begrotingsraad van november destijds nog te vroeg om een concrete vertaling te maken van het nieuwe coalitieakkoord "Zelfstandig Oudewater Pakt Door!". Om daarnaast invulling te geven aan een brede wens in de raad om te komen tot meer financieel inzicht, is u voorgesteld eenmalig te komen met een actualisering van de programmabegroting 2017 ter behandeling in een extra begrotingsraad op 30 maart 2017. Deze actualisering van de begroting, hierna 'herziene begroting 2017' genoemd, zorgde op - basis van analyse van begrotingsposten - voor een aanpassing van het financieel meerjarenperspectief. Daarnaast is het coalitieakkoord 'Zelfstandig Oudewater Pakt Door!' door het college vertaald in een collegewerkprogramma 2017-2018, afgekort CWP. Dit CWP is beleidsmatig en financieel vertaald in de programma's van deze herziene begroting 2017. Het college wilde 'doorpakken' en dit resulteerde in een ambitieuze begroting, waarbij voor 2017 de nodige (incidentele) intensiveringen en interventies zijn voorgesteld.

Het jaar 2017 was verder het jaar waarin de effecten van de drie decentralisaties binnen het sociaal domein voor het eerst trendmatig zichtbaar werden. In deze decentralisaties heeft het Rijk taken op de gebieden WMO, participatie en jeugdzorg overgeheveld naar de gemeenten. Aandachtspunt blijft de financieel-administratieve afhandeling en de mate waarin we hier 'in control' zijn.

Financiële samenvatting

Bij het vaststellen van de herziene begroting 2017 op 30 maart 2017 was er sprake van een positief meerjarenperspectief met een licht tekort in 2017 van € 123.796. Tussentijds is uw raad geïnformeerd via de bestuursrapportage 2017 over het verloop van het jaar 2017. Het resultaat van deze rapportage gaf een voordelig saldo te zien van € 82.455. De herziene begroting 2017 is hierop aangepast. Na de vaststelling van de bestuursrapportage is de raad medio november geïnformeerd over het geprognosticeerde tekort op Jeugd en Wmo. Bij nader inzien blijkt dat de prognose niet is uitgekomen.

Over 2017 is er sprake van een gering nadelig totaal jaarresultaat van € 19.923 (0,1%). Dit nadeel wordt veroorzaakt door zowel een aantal mee- als tegenvallers. De meevallers houden met name verband met de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en hoger dan geraamde opbrengsten voor de omgevingsvergunningen. De tegenvallers worden met name verklaard door de hogere uitgaven voor (specialistische) zorg voor jongeren en de hogere bijdrage aan de backoffice sociaal domein.

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting betreffen:

Programma 2

a. Taakveld Verkeer en vervoer (€ 238.498 lagere lasten en € 185.630 lagere baten).

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere dan geraamde uitgaven bij asfaltverharding en elementenverharding. Op 6 juli 2017 is het wegenbeheerplan 2017-2026 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor de versnellingsvariant om het kwaliteitsniveau B te bereiken. Om deze versnellingsvariant toe te passen is in 2017 extra budget toegekend. Dit budget is ten laste gebracht van de algemene reserve. De extra toegekende middelen zijn in 2017 nog niet volledig omgezet in uitgaven voor asfalt- en elementenverharding.

De lagere baten worden veroorzaakt door de lager dan geraamde onttrekking uit de voorziening onderhoud wegen

Programma 3

a. Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie (€ 125.878 lagere lasten)

De lagere lasten worden grotendeels veroorzaakt door de niet benutte sluitposten sociaal domein (€ 82.000) en de lager dan geraamde uitgaven voor vervoersvoorzieningen (€ 31.940).

b. Taakveld Wijkteams (€ 67.617 hogere lasten)

De hogere lasten worden veroorzaakt door de meer dan geraamde bestedingen voor de uitvoeringskosten van de bovenlokale uitvoeringsorganisatie Utrecht West Inkoop en Monitoring.

c. Taakveld Arbeidsparticipatie (€ 84.056 lagere lasten)

De lagere lasten worden veroorzaakt door de minder dan geraamde kosten voor de stichting Vluchtelingenwerk (€ 40.300) en de lagere gemeentelijke bijdrage voor participatie aan de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (€ 54.241).

d. Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ (€ 289.541 lagere lasten en € 41.036 lagere baten)

De lagere lasten op dit taakveld worden grotendeels veroorzaakt door de lager dan geraamde uitgaven op de uitvoeringskosten huishoudelijke hulp (€ 200.973). Daarnaast is er sprake van onderbesteding bij begeleiding groep basis exclusief vervoer (€ 39.132), bij begeleiding groep midden exclusief vervoer (€ 31.086) en bij begeleiding groep zwaar exclusief vervoer (€ 35.304). De PGB ten slotte laat per saldo een overschrijding zien (€ 35.324).

Vanwege de lagere eigen bijdrage huishoudelijke hulp zijn de baten in werkelijkheid lager dan de oorspronkelijke raming (€ 41.036).

e. Taakveld Maatwerkdienstverlening 18- (€ 434.478 hogere lasten)

De hogere lasten op dit taakveld worden veroorzaakt door de overbesteding bij de (ambulante) jeugdhulp (€ 163.898) en op specialistische (GGZ) zorg voor jeugdigen (€ 300.580). Daartegenover staat een onderschrijding op dagbehandeling (€ 30.000).

Programma 6

a. Taakveld Grondexploitatie (€ 112.944 lagere baten)

Op basis van het POC (percentage of completion) zoals die volgens de nieuwe BBV-regels moet worden toegepast, is er € 114.962 teveel resultaat geraamd op het project Noort Syde II.

b. Taakveld Wonen en bouwen (€ 85.321 hogere baten)

De hogere baten worden veroorzaakt door meer opbrengst uit omgevingsvergunningen. Er zijn veel meer aanvragen voor een omgevingsvergunning ontvangen dan begroot. Daarnaast zijn er ook een aantal grote bedragen ontvangen. Dit resulteert in een hoger dan begroot ontvangen legesbedrag.

Programma 7

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 59.692 hogere inkomsten)

De meer dan geraamde inkomsten algemene uitkering worden veroorzaakt door de optelling van een aantal posten. Het betreft afrekeningen uit oude jaren (€ 18.809), de decentralisatie-uitkering voor asielzoekers (€ 44.303), voor armoedebestrijding kinderen (€ 34.580) en de WMO (-/- € 17.676). Daarnaast is er een kleine bijstelling geweest naar aanleiding van de decembercirculaire (-/- € 19.288).

Overhead

Taakveld Overhead (€ 180.171 hogere lasten)

De hogere lasten worden grotendeels veroorzaakt door de additionele bijdrage aan de backoffice sociaal domein over 2016 (€ 60.000) en 2017 (€ 106.000).

Voorstel aan de Raad

Samengevat wordt de Raad voorgesteld:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2017 met een negatief resultaat van € 19.923 vast te stellen;
2. In totaal een bedrag van € 940.300 over te hevelen naar 2018;
3. Het negatieve saldo van programma 3 van € 133.028 te onttrekken aan de reserve sociaal domein;
4. Het netto saldo ad € 142.143 toe te voegen aan de algemene reserve.

De wnd. secretaris,

De burgemeester,

I. JAARVERSLAG

I.1 PROGRAMMA'S

Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Programma 2 Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer

Programma 3 Sociaal domein

Programma 4 Cultuur, economie en milieu

Programma 5 Onderwijs en sport

Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Programma 7 Algemene inkomsten

PROGRAMMA 1 – BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Samenvatting

Samenwerking

Sinds 2012 werken Oudewater en Woerden samen onder een uitvoeringsovereenkomst voor de Oudewaterse werkzaamheden. Naar aanleiding van evaluaties van Seinstra van de Laar (2017) en Common Eye (2016) is een voorstel geschreven om de samenwerking tussen Oudewater en Woerden verder voort te zetten op basis van partnerschap met als uitgangspunt 'partnerschap is gedeeld eigenaarschap'. De colleges zijn hiertoe 3 maal gezamenlijk bijeengekomen en de werkorganisatie heeft een verkenning uitgevoerd om het partnerschap verder vorm te geven. Er worden in 2018 pilots opgestart. De juridische constructie in de DVO wordt echter niet aangepast. Het voorstel is ter kennis name aan de gemeenteraad Woerden aangeboden in november 2017. In Oudewater heeft de raad een Raadsvoorstel aangenomen in december 2017 waarmee het partnerschap voortgang kan vinden.

Het partnerschap is uitgewerkt in de deelgebieden: Integrale P&C cyclus, projectmatig maatwerk, gezamenlijke directie en control, nabijheid organiseren en lokale kennis borgen en meer en minder kosten. De uitvoering van het partnerschap is onder andere al ingezet door de gemeentesecretaris van Oudewater op te nemen in de directie van de werkorganisatie (gezamenlijke directie en control), gezamenlijke bestuurstafels over bedrijfsvoering en casuïstiek te organiseren en de P&C cycli te synchroniseren (geïntegreerde P&C cyclus).

Kwaliteit van dienstverlening

Klanttevredenheid

In enquêtes naar de klanttevredenheid gaven onze inwoners ons in 2017 gemiddeld deze rapportcijfers:

Balie:

- Werken op afspraak 7,00
- Vriendelijkheid van de medewerker 7,46
- Dienstverlening gemeente Woerden 7,08

Huwelijken / geregistreerd partnerschap:

- Trouwlocatie 9,00
- Huwelijksvoltrekking/geregistreerd partnerschap 8,64

In 2017 zijn we gestart met de voorbereidingen voor de thuisbezorging van reisdocumenten en rijbewijzen. Op 3 januari 2018 werden de eerste documenten daadwerkelijk uitgereikt. De klanttevredenheid van deze nieuwe service zullen we meten en uiteraard met uw raad delen.

Veiligheid

De belangrijkste lokale prioriteiten van uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2016-2018 zijn:

1. Overlast horeca en evenementen, en daaraan gekoppeld alcohol en drugs (mis/gebruik);
2. Verkeersonveiligheid (parkeren, te hard rijden en zwaar verkeer);
3. Woninginbraken;
4. Autokraken.

In 2017 is het totaal aantal misdrijven in Oudewater met -10% gedaald ten opzichte van 2016. Deze daling van de criminaliteit is nagenoeg gelijk aan de gemiddelde ontwikkeling in de regio Midden-Nederland (-9%). Opvallende stijgers zijn woninginbraken (+38%) en geweld (+43%). Opvallende dalers zijn fietsdiefstal (-28%) en vernielingen (-24%). De absolute aantallen zijn in Oudewater laag, waardoor procentuele verschillen erg groot kunnen zijn.

Voor Oudewater is extra ingezet door ontwikkelingen op het gebied van Veiligheid. Het gaat om nieuw beleid en nieuwe ontwikkelingen, zoals ondermijning, radicalisering, buurtbemiddeling, drugsaanpak en persoonsgerichte aanpak (PGA). Daarnaast komt er steeds meer nadruk op preventie, PGA en Ondermijning. In 2017 is extra geïnvesteerd in het in beeld brengen van (probleem)jongeren in Oudewater en in het positief contact maken met deze groep. Tevens is, in een intensief traject onder leiding van het Regionale Informatie en Expertise Centrum, het ondermijningsbeeld van Oudewater opgeleverd. Hier wordt verder op ingezet in 2018 – al zijn er op dit moment nog wat drempels die een

Jaarstukken 2017 Gemeente Oudewater

voortvarende aanpak in de weg staan. Ondernijning werd in 2017 al primair via aanpak van de drugsproblematiek bestreden.

Ons beleid is om inwoners die herhaaldelijk de openbare orde verstoren of de veiligheid van anderen bedreigen aan te pakken. In de meeste gevallen is een reguliere aanpak voldoende, soms niet. Hiervoor is in 2016 een aparte aanpak gekomen, de persoonsgerichte aanpak (PGA). Hierbij wordt een integraal op de persoon én met aandacht voor zijn (gezins-)systeem toegesneden mix van interventies toegepast. De gemeente streeft ernaar hiermee criminaliteit en ernstige overlast bij de pleger aan te pakken en zo nieuwe aanwas te voorkomen en recidive te verminderen.

Oudewater is een rustige gemeente waar de sociale controle groot is. Inwoners die herhaaldelijk de openbare orde verstoren of de veiligheid van anderen bedreigen komen niet in grote aantallen voor, of wijken uit naar andere gemeenten waar zij in anonimiteit kunnen handelen. De PGA in Oudewater is in het jaar 2017 verder ontwikkeld en ingezet. Bij de start in 2017 stonden er drie personen op de PGA-lijst. Vanuit een integrale aanpak is er ingezet op deze inwoners en is getracht om deze inwoners te helpen met hun toekomst. De inwoners die vanuit de PGA werden geholpen waren bezig met verstoring van de openbare orde in ernstige mate of met criminele activiteiten. In 2017 is extra inzet vanuit de PGA gepleegd om te onderzoeken welke problematiek op straat speelt.

Door de integrale aanpak met partners is de PGA een belangrijk instrument in de aanpak van inwoners, die zorgen voor een onveilig, onprettig en slecht woon- en leefklimaat. Naast de drie actieve PGA-dossiers hebben we in 2017 ook te maken gehad met de opkomst van GGZ-problematiek (personen met verward gedrag). De PGA is duidelijk op de kaart gezet en dat heeft ervoor gezorgd dat er meer casussen door samenwerkende partners worden aangemeld. Er is duidelijk een behoefte merkbaar aan een dergelijke integrale aanpak van lastige casussen, het dwang- en drangkader van de PGA, de opschalingsmogelijkheid (naar TOP X) die de PGA biedt en de mogelijkheid om informatie te delen door middel van het privacyconvenant.

Ook in 2017 heeft de gemeente een interne crisisorganisatie onderhouden om in geval van incidenten slagvaardig op te kunnen treden. De veiligheidsregio Utrecht heeft een opleidingsprogramma voor de lokale medewerkers van gemeenten aangeboden. Doordat de tijdelijke huisvesting in gebruik is genomen zijn praktische zaken aangepast om de functionarissen vanuit de veiligheidsregio Utrecht te faciliteren.

In 2017 heeft de gemeente zich voorbereid op het feit dat per 1 januari 2018 het onderhoud en de exploitatie van de brandweerkazernes weer door de gemeente zelf moet worden georganiseerd. De veiligheidsregio Utrecht heeft een aanbod gedaan om dit voor de gemeente uit te voeren, de gemeente heeft besloten een deel van het onderhoud en de exploitatie door de veiligheidsregio uit te laten voeren.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen/resultaten

	aantal progr. doelen/resultaten	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 1	7	5 (71%)	2 (29%)

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
1	2.1	Implementatie voorstellen c.q. conclusies (van het door de raad aangenomen initiatiefvoorstel en het door het college uitgevoerde onderzoek) voortvloeiend uit evaluatie ambtelijke samenwerking Oudewater - Woerden	Verhoeve	Q1/Q4	2	De evaluatie is input voor de gesprekken tussen beide gemeenten over partnership.
1	4	Collegewerkprogramma 2017-2018: Herziening Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	Verhoeve	Q2: publicatie, overleg met evenementenorganisaties, behandeling raad; Q3: terinzagelegging en inwerkingtreding	2	De APV is in februari 2018 vastgesteld. Publicatie is enigszins vertraagd vanwege de noodzaak van een tekstuele correctie.

Programma 1 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	1.809.135	2.493.930	2.584.668	-90.737
Baten	357.231	425.543	435.979	-10.436
Saldo programma 1	1.451.904	2.068.387	2.148.688	-80.301

Programma 1 sluit met een nadelig saldo van € 80.302 ten opzichte van de (gewijzigde) begroting.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld Bestuur (€ 61.593 hogere lasten).

De hogere lasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere kosten van audiovisuele aanpassingen in de raadzaal (€ 26.987). Tevens is er, in lijn met voorgaande jaren, meer besteed aan representatiekosten van het college van B&W (€ 10.582). Daarnaast zijn er hogere lasten door inhuurkosten van een externe raadsgriffier (€ 9.984).

Taakveld Burgerzaken (€ 26.940 hogere lasten en € 39.394 hogere baten).

Er is sprake van hogere legesinkomsten van rijbewijzen en reisdocumenten dan geraamd. Dat betekent tevens dat de gemeente meer leges moet afdragen aan de RDW en het Rijk.

PROGRAMMA 2 – FYSIEK BEHEER OPENBARE RUIMTE EN VERVOER

Samenvatting

Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2018-2022

Het nieuwe Gemeentelijk Waterbeleidsplan (GWP) zal anders van opzet worden dan het oude Gemeentelijke Rioleringsplan. Daar waar in het oude GRP de nadruk lag op inspanningsverplichtingen, techniek en een uniforme kwaliteit voor het gehele stelsel, wordt in het nieuwe GWP meer de nadruk gelegd op resultaatsverplichting, maatschappelijke beleving en differentiatie in niveau per structurelement. Ook zal assetmanagement zijn intrede gaan doen. Op 26 oktober heeft de raad de beleidsscenario's vastgesteld voor de vier verschillende structurelementen. In 2018 zal het nieuwe GWP 2018-2022 aan de raad voor besluitvorming voorgelegd worden.

Grondwatermeetnet

Vooruitlopend op het vaststellen van het Gemeentelijke Waterbeleidsplan heeft de Raad op 14 december 2017 besloten tot het aanleggen van een grondwatermeetnet. Dit meetnet wordt aangelegd om inzicht te krijgen in het 'gedrag' van het grondwater in de verschillende bebouwde kommen. Voor het aanleggen van het Grondwatermeetnet wordt aangesloten bij een aanbesteding met meerdere gemeenten door het samenwerkingsverband WINNET in 2018. Het beheer van het grondwatermeetnet en de data-analyse wordt ook bij WINNET ondergebracht. Het grondwatermeetnet zal in 2018/19 aangelegd worden.

Wegbeheer

Op 6 juli 2017 heeft de Raad het nieuwe wegbeheerplan vastgesteld. Uitgangspunt is om de wegen op het onderhoudsniveau B conform de Kwaliteitscatalogus van het CROW te gaan onderhouden en hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld. De wegen zullen in de toekomst elke twee jaar door derden worden geïnspecteerd i.p.v. vijfjaarlijks zoals in het verleden gebeurde. Hierdoor wordt de kwaliteit van de wegen beter bewaakt en is het mogelijk tijdig bij te sturen.

In 2017 zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de Noord- en Zuid-Linschoterzandweg/kade, Ruige Weide, Poppelendam, Joh. J. Vierbergenweg, Papekopperstraatweg, Laan van Snelrewaard. Ook zijn reparatiewerkzaamheden uitgevoerd aan aantal wegen in de binnenstad die binnen het Masterplan vallen en in overleg met ViTap zijn wij tot een onderhoudsplan voor de wegen van het bedrijvenplan Tappersheul I en II gekomen, dat in het voorjaar van 2017 is uitgevoerd.

Masterplan Binnenstad

Begin 2017 is een start gemaakt met het Masterplan Binnenstad. Naast het herinrichten van de openbare ruimte voorziet dit plan in een aantal maatregelen om de leefbaarheid en het ondernemersklimaat in de binnenstad te verbeteren. Hierbij moet u denken aan het aanleggen van 'pocketsparks', het laad- en losbeleid, bereikbaarheid, het aanlichten van de bruggen, etc. Op 28 september heeft de Raad ingestemd met het beeldkwaliteitsplan en de projectenlijst van het Masterplan Binnenstad.

Vervangen Romeijnsbrug

Op 16 juni 2016 heeft de Raad besloten de Romeijnsbrug te vervangen door een nieuwe brug met zijn oorspronkelijke functionaliteit (d.w.z. geschikt voor al het verkeer dat in de binnenstad toegelaten wordt). Daarnaast is besloten weer een toogbrug te bouwen, zoals hier tot omstreeks 1860 gelegen heeft. Na dit besluit is de voorbereiding ter had genomen en zijn de werkzaamheden eind 2017 aanbesteed. De Romeijnsbrug wordt in het voorjaar van 2018 vervangen.

Lange Linschoten

Onder begeleiding van de Gebiedscommissie De Utrechts-Waarden is in 2017 opnieuw in overleg getreden met de betrokken overheidspartijen (Provincie, HDSR en de gemeente Montfoort) en het 'Landgoed Linschoten' om tot een gezamenlijke oplossing, die rekening houdt met de belangen van alle betrokkenen, voor de oevers van dit riviertje te komen. Dit heeft geleid tot het opstellen van een intentieverklaring die begin 2018 door deze vijf partijen getekend zal gaan worden.

In 2017 zijn proefbeschoeiingen gemaakt.

Eind 2017 bleek uit onderzoek dat delen van de oevers van de Lange Linschoten ernstig 'ondermijnd' waren en er een onacceptabel risico voor de weggebruikers ontstond en direct handelen noodzakelijk was. Om snel maatregelen te kunnen treffen is door de burgemeester op 19 december een Noodverordening afgekondigd die 21 december door de Raad is bekrachtigd. Het uitvoeren van de

noodmaatregelen zal tot begin 2018 duren. Zodra de noodmaatregelen zijn uitgevoerd zal de Noodverordening ingetrokken worden.

Civiltechnische kunstwerken

Begin 2017 zijn twee houten voetgangersbruggen bij Het Zwarte Veldje vervangen door stalen exemplaren. Op 15 juni heeft de Raad ingestemd met een onderzoeksplan naar de kwaliteit van de kademuuren en de Visbrug en de Marktbrug. Op basis van de eerste onderzoeksresultaten is 19 december besloten de Marktbrug voor het gemotoriseerde verkeer af te sluiten en een nader onderzoek in te stellen naar de draagkracht van deze brug. De onderzoeken zullen in 2018 afgerond worden.

Speelvoorzieningen

De speelvoorziening aan de Kol. Stamfordstraat in Hekendorp is in nauw overleg en samenwerking met de inwoners van Hekendorp gerenoveerd. De speelvoorziening aan de Prinses Wilhelminastraat is komen te vervallen. In 2017 zijn wij gestart met het voorbereiden van het renoveren van de speelvoorzieningen aan de Ravelijnstraat en in de wijken Snelrewaard, en De Noort Syde I en II. In 2018 ontvangt de Raad hier een nader voorstel over.

Bomen

De gemeente beheert circa 11.000 bomen. Van een deel daarvan ontbreken gegevens zoals standplaats of soort. Omdat deze gegevens essentieel zijn voor de moderne beheersystemen zijn in 2017 deze gegevens geïventariseerd. Daarnaast zijn de bomen op veiligheid geïnspecteerd m.u.v. de knobomen omdat deze bomen een strakke onderhoudscyclus (knotten) hebben en hierdoor eigenlijk geen gevaar voor de omgeving opleveren.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen/resultaten

	aantal progr. doelen/resultaten	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 2	18	11 (61%)	7 (39%)

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
2		Wegen				
2	1.2	Opstellen uitvoeringsprogramma wegenbeheerplan 2017-2021	Kok	Q2	2	Komt gereed Q2 2018
2		Riolering en Baggerwerkzaamheden	Kok			
2	2.1	Opstellen Gemeentelijk Waterplan 2017-2021. In dit plan wordt het verbreed gemeentelijk rioleringsplan en baggerplan geïntegreerd.	Kok	Q3	2	Komt gereed in Q2 2018, maar mogelijk dat het voorstel net in de juli-cyclus van de Raad zit (5/7)
2	2.4	Afkoppelen hemelwateraansluiting (HWA) Waardsedijk (start 2015-Q3)	Kok	Q4	3	Op dit moment wordt alle verkregen informatie (eerdere onderzoeken) in kaart gebracht. Ook worden ervaringen met resultaten van andere gemeenten opgevraagd. Uiterlijk mei 2018 krijgt het college een voorstel met uitwerking wat de keuzes zijn
2		Baggeren				
2	3.2	Opstellen uitvoeringsprogramma 2017-2021	Kok	Q3	2	Zie 2.1: wordt geïntegreerd in Gemeentelijk Waterplan.

2		Civiele Kunstwerken				
2	4.3	Project Romeynsbrug: a. Voorbereiding, bestek schrijven, aanbesteding. b. Start feitelijke werkzaamheden.	Kok	Q2 Q3	2	Werkzaamheden gaande, uitloop tot vermoedelijk eind mei wegens constructieve nadere analyse, vaarverkeer wordt gefaciliteerd
2	4.4	Project Hoenkoopsebrug a. Aanbesteding b. Start Reconstructie c. Afronding Reconstructie N.B. Uitvoering is mede afhankelijk gesteld van het vaarseizoen, het baggeren van de Hollandse IJssel en wegwerkzaamheden in de regio gelet op de afsluiting van de brug.	Kok	Q2 Q4 '18-Q1	2	Aanbesteding voorzien voor 2e helft 2018
2		Openbare verlichting				
2	9	Collegewerkprogramma 2017-2018 Onderzoek naar alternatieve constructie van eigendom, beheer en exploitatie i.v.m. mogelijke financiële voordelen, kwaliteit beheer & exploitatie en ruimte voor modernisering & verduurzaming	Duindam	Q3	2	Een inventarisatie van het huidig areaal is aangevangen, nodig als basis voor gesprek huidige eigenaar/beheerder CityTec en totstandkoming businesscase voor evt overname.

Programma 2 FYSIEK BEHEER OPENBARE RUIMTE EN VERVOER FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	4.482.843	5.537.841	5.418.091	119.929
Baten	-3.127.432	-3.090.322	-3.020.364	-69.958
Saldo programma 2	1.355.411	2.447.519	2.397.727	49.971

Programma 2 sluit met een voordelig saldo van € 49.792 ten opzichte van de (gewijzigde) begroting.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld Verkeer en vervoer (€ 238.498 lagere lasten en € 185.630 lagere baten).

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere dan geraamde uitgaven bij asfaltverharding en elementenverharding. Op 6 juli 2017 is het wegenbeheerplan 2017-2026 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor de versnellingsvariant om het kwaliteitsniveau B te bereiken. Om deze versnellingsvariant toe te passen is in 2017 extra budget toegekend. Dit budget is ten laste gebracht van de algemene reserve. De extra toegekende middelen zijn in 2017 nog niet volledig omgezet in uitgaven voor asfalt- en elementenverharding.

De lagere baten worden veroorzaakt door de lager dan geraamde onttrekking uit de voorziening onderhoud wegen

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie (€ 25.103 hogere lasten).

De hoger dan geraamde lasten worden voornamelijk veroorzaakt door meer bestedingen bij speelplaatsen en -velden (€ 25.306,-). Concreet heeft deze post betrekking op de overschrijding op het geraamde budget voor aanleg van speelvoorzieningen in Hekendorp.

Taakveld Riolering (€ 53.885 hogere lasten en € 53.885 hogere baten).

De hoger dan geraamde bestedingen worden voor het grootste gedeelte veroorzaakt door hogere lasten bij incidenteel onderhoud aan persriolering en pompen (€ 43.573). Dit werd veroorzaakt door een rioolcalamiteit in het centrum van Oudewater waarvan de oorzaak ligt bij een oude rioolinlaat aan de IJssel ter hoogte van de IJsselkade-Oost. In 2017 heeft onderzoek plaats gevonden, zijn noodmaatregelen genomen en is getracht het probleem op te lossen. Dit is niet gelukt. Omdat de IJsselkade-Oost een waterkering is, heeft het hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) eisen gesteld aan de oplossing die momenteel wordt uitgevoerd.

De hogere baten worden veroorzaakt door de navenant hogere onttrekking uit de voorziening riolering.

Taakveld Afval (€ 46.503 hogere lasten en € 61.965 hogere baten).

De hoger dan geraamde lasten worden in hoofdzaak veroorzaakt door meer kosten voor het inzamelen van rest- en gft-afval (€ 16.615) en door de niet geraamde kosten voor het inzamelen van kunststof afval (€ 16.441). De hoger dan begrote baten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door een hogere vergoeding voor plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drinkpakken (PMD) (€ 40.125).

PROGRAMMA 3 – SOCIAAL DOMEIN

Samenvatting

Inleiding

Binnen het sociaal domein hebben de nieuwe gemeentelijke taken vanuit de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet inmiddels vorm gekregen. In 2017 zijn verdere stappen in de 'transformatiefase' gezet: de fase waarin inwoners meer centraal komen te staan, er meer maatwerk wordt geleverd en waarin nagedacht wordt over wat de gewenste maatschappelijke uitkomsten zijn. Ondersteunend hieraan is in april het Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2019 aangenomen. Dit plan is tot stand gekomen met medewerking van de partners in het veld en de participatieraad. Het legt de doelen vast die het college heeft voor het sociaal domein voor de komende jaren. Het plan kent een drietal resultaatgebieden:

- Er is voldoende lokaal ondersteuningsaanbod. Inwoners kennen het ondersteuningsaanbod in Oudewater en weten dit te vinden.
- Inwoners worden passend en integraal ondersteund.
- Inwoners vinden zoveel mogelijk oplossingen binnen het eigen sociaal netwerk.

Aansluitend zijn de beleidsregels Wmo en Jeugd aangepast en is een aantal nieuwe financiële besluiten genomen.

Onze inwoners

In Oudewater vormen het Stadsteam Oudewater (merendeels Wmo en Jeugd), FernWerk (werk en inkomen), PlanGroep (schuldhulpverlening), Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en Veilig Thuis/SAVE de toegang tot het sociaal domein. Uit de jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken blijkt dat inwoners de kwaliteit van de ondersteuning positief waarderen.

Evaluatie Stadsteam

Het Stadsteam Oudewater heeft een goede positie in onze gemeente. Inwoners waarderen de inzet en samenwerkingspartners weten het Stadsteam goed te vinden. Het Stadsteam is klaar om een verbreding van de taken op te pakken.

De bekendheid en het bereik kan onder inwoners verbeterd worden en er ligt een stevig pakket aan ontwikkelopgaven voor de komende jaren.

Goede zorg en maatwerkondersteuning

Vanaf 2017 kunnen zorgaanbieders in Utrecht West zich per kwartaal inschrijven bij de gemeenten in Utrecht West (Stichtse Vecht, Ronde Venen, Montfoort, Oudewater en Woerden). Hierdoor verwachten wij een veelzijdiger aanbod op een flexibele manier aan te kunnen bieden.

In 2017 is de (verdere) decentralisatie van het beschermd wonen gestart. Het betreft een meerjarig traject waarbij (beschermd) woonfuncties vanuit centrumgemeente Utrecht worden overgeheveld naar gemeenten. De regionale visie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is opgesteld. In 2018 zal er een lokale visie worden ontwikkeld en inzichtelijk worden gemaakt hoeveel inwoners uit Oudewater onder Beschermd Wonen vallen. Deze opgave zal in samenhang qua wonen, werk/dagbesteding en ondersteuning uitgewerkt worden.

Geprognoseerde overschrijding

Wij verwachten een tekort over 2017. In 2016 had de gemeente ook al een tekort. De grootste overschrijding zit op de uitvoering van de Jeugdwet. Het college gaf in 2017 een bestuursopdracht om de toegang tot het Sociaal Domein te analyseren. Ook zal de gemeente de begroting in 2018 aanpassen op basis van realistische uitgaven en de analyse.

Administratieve processen

Het jaar 2017 stond ook in het teken van het optimaliseren van werkprocessen en informatievoorziening. De gemeenten Woerden en Oudewater zetten in op een efficiënte en effectieve uitvoering om de administratieve lasten omlaag te brengen. Zo is er gewerkt aan het herinrichten van processen en het automatiseren van een deel van de processen. Hier wordt in 2018 een vervolg aan gegeven.

Lokaal Gezondheidsbeleid

In december is de nota lokaal gezondheidsbeleid 2018-2021 vastgesteld. De nieuwe nota geeft richting aan het beleid op het gebied van gezondheid, als onderdeel van het integrale beleid van het sociaal domein. Het beoogde effect van het beleid is het versterken van zelfredzaamheid en participatie van de inwoners.

Preventieve aanpak drugsgebruik

Naar aanleiding van het rioolwateronderzoek naar het drugsgebruik in onze gemeente in 2016 en het GGDrU onderzoek van 2016 heeft Jellinek van januari t/m mei 2017 uitvoering gegeven aan fase 1 van hun plan van aanpak. Fase 1 had twee doelen: het onderwerp alcohol en drugs op de kaart zetten voor de inwoners en werkenden in Oudewater en beter inzicht krijgen in het middelengebruik binnen Oudewater middels de Gemeentethermometer alcohol en drugs. In mei is gestart met fase 2, waarin een vervolg wordt gegeven aan de gestarte preventieve activiteiten. Het doel is inwoners en professionals binnen Oudewater kundiger te maken in vroegtijdig signaleren van (problematisch) middelengebruik en de toegang naar hulpverlening laagdrempeliger te maken. De rol van preventie verschuift hierbij meer naar toeleiding naar zorg.

Participatie, werk en inkomen

Het operationele beleid en de uitvoering van regelingen op het gebied van werk en inkomen vinden plaats door Ferm Werk, de gemeenschappelijke regeling van Oudewater, Woerden, Bodegraven Reeuwijk en Montfoort. Ferm Werk voert voor Oudewater de Participatiewet en ook de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Het aantal inwoners van Oudewater met een bijstandsuitkering is in 2017 gestegen van 78 naar 83. Belangrijke factoren daarbij zijn de beperking van de toegang tot de Wajong en de huisvesting van statushouders. Oudewater heeft relatief weinig inwoners die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering maar het bestand bestaat voor een groot gedeelte wel uit inwoners met een grote (soms te grote) afstand tot betaald werk. Gedurende 2017 zijn 23 inwoners (29%) uitgestroomd (dit betekent dat 28 nieuwe uitkeringen zijn verstrekt), waarvan 12 naar (deeltijd)werk (15%). In 2017 zijn, exclusief de regeling tegemoetkoming meerkosten zorg, 179 aanvragen inkomensondersteuning ontvangen (2016: 231). Exclusief de regeling TMZ is aan inkomensondersteuning bijna € 200.000,- uitgegeven.

Gemiddeld genomen begeleidt Ferm Werk zo'n 30 inwoners in een traject naar werk en 25 inwoners in een traject gericht op bevordering van participatie. De participatiewet heeft ook betrekking op het realiseren van beschutte werkplekken en garantiebanen volgens de banenafpraak tussen sociale partners. Inmiddels heeft één inwoner een garantiebaan en volgt nog een inwoner een traject in die richting. Dat het aantal dat is gerealiseerd gering is, komt door het gebrek aan kandidaten die door het UWV zijn toegelaten tot het doelgroepregister. Dit is een landelijk verschijnsel.

Voor 2018 worden met Ferm Werk nieuwe afspraken gemaakt over prioriteiten, doelgroepen en activiteiten die moeten bijdragen aan uitstroom naar werk.

Schuldhulpverlening/Formulierenhulp

Sinds de zomer is er een formulierenhulp in Oudewater. In de formulierenhulp komt een aantal diensten samen zoals: een voorzieningencheck, hulp bij het invullen van formulieren, aanvragen van regelingen en uitkeringen en brieven van instanties doornemen. De Formulierenhulp wordt verzorgd door getrainde vrijwilligers, ondersteund door professionals van Kwadraad en het Stadsteam Oudewater. Naast hulp bij formulieren is het aanbod ook uitgebreid met sociaal raadslieden.

Schuylenburcht

WelThuis en de Woningbouwvereniging De Woningraat hebben overeenstemming bereikt over de huurbeëindiging van De Schuylenburcht. De bewoners van het complex zijn naar De Wulverhorst verhuisd en (tijdelijk) naar buiten Oudewater. De Woningraat werkt aan de planontwikkeling van de herontwikkeling van deze locatie. Zij kiest daarin voor een samenwerking met Abrona, de (cliëntenraad) van De Wulverhorst, het hospice en de gemeente. In de tweede helft van 2017 is de werkgroep wonen en zorg/invulling locatie Schuylenburcht actief geweest. In haar eindrapportage heeft de werkgroep De Woningraat geadviseerd te zorgen voor een gedifferentieerd aanbod op de locatie Schuylenburcht: jong en oud, zorg- en niet-zorgbehoevend, type woningen (appartementen, eengezinswoningen, kangoeroe-woningen), starters en doorstromers op de woningmarkt) en begeleid- en niet-begeleidwonen.

Huisvesting Statushouders

Afgelopen jaar is de huisvestingstaakstelling gehaald, inclusief de achterstand van 2016. Onder begeleiding van o.a. FermWerk en Vluchtelingen Steunpunt Groene Hart werken de nieuwe Oudewateraren aan hun integratie en participatie.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen

	aantal progr. doelen	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 3	22	18 (82%)	4 (18%)

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
3	1.4	Extra preventieve aanpak (problematische) echtscheidingen met als doel de negatieve gevolgen voor kinderen te voorkomen of te verkleinen.	Duindam, Kok	Q1/Q4	2	Geen preventieve aanpak, wel maatwerk indien er sprake is van een (problematische) echtscheiding
3	1.7	Thema Preventie Volwassenen en Ouderen Ontwikkelen en uitvoeren actieplan "Mantelzorgondersteuning" met aandacht voor respijtzorg en beter gebruik van beschikbare ondersteuning.	Duindam, Kok	Q3	3	Door extra inzet nieuw beleidsplan uitvoering vertraagd, wordt Q4. Raad heeft op 30 maart besloten het beleidsplan op 20 april vast te stellen. Aanbevelingen uit vervolgonderzoek door studenten en nieuw beleidsplan worden hierin meegenomen. Staat in beleidsplan SD 2017-2019 en komt overeen met Toezegging 437. In Q2 2018 verschijnt het actieplan. Uitreiking mantelzorgwaardering vindt wel in Q4 2017 plaats.
3	1.10	Thema Volwassenen en Ouderen Uitvoeringsplan aanpak en voorkomen van schulden.	Duindam, Kok	Q1	2	Actie is sinds september opgepakt. Vanwege vertraging zal de uitvoering ook in 2018 plaatsvinden.
3	1.12	Ontwikkelen en uitvoeren "Pilot dagbesteding 2017", waarbij de dagbesteding indicatievrij en toegankelijk is.	Duindam, Kok	Q2	3	Door extra inzet nieuw beleidsplan uitvoering vertraagd, wordt Q4. Raad heeft op 30 maart besloten het beleidsplan op 20 april vast te stellen. Aanbevelingen uit vervolgonderzoek door studenten en nieuw beleidsplan worden hierin meegenomen. Staat in beleidsplan SD 2017-2019. In 2018 wordt een start gemaakt met het opzetten van een pilot dagbesteding.

Programma 3 Sociaal Domein

FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	6.727.110	6.157.130	6.189.355	-32.225
Baten	-1.397.031	-1.405.671	-1.304.868	-100.803
Saldo programma 3	5.330.079	4.751.459	4.884.487	-133.028

Programma 3 sluit met een nadelig saldo van € 133.028.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie (€ 125.878 lagere lasten)

De lagere lasten worden grotendeels veroorzaakt door de niet benutte sluitposten sociaal domein (€ 82.000) en de lager dan geraamde uitgaven voor vervoersvoorzieningen (€ 31.940).

Taakveld Wijkteams (€ 67.617 hogere lasten)

De hogere lasten worden veroorzaakt door de meer dan geraamde bestedingen voor de uitvoeringskosten van de bovenlokale uitvoeringsorganisatie Utrecht West Inkoop en Monitoring.

Taakveld Inkomensregelingen (€ 80.472 lagere lasten en € 70.711,- lagere baten)

De belangrijkste oorzaak van de lagere lasten op het taakveld inkomensregelingen zijn de afgenomen bestedingen voor bijstandverlening en voor aanvragen levensonderhoud (€ 58.941). Daarnaast is de ontvangen rijksbijdrage voor de Wet werk en bijstand (WWB) en voor het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) lager dan aanvankelijk geraamd.

Taakveld Arbeidsparticipatie (€ 84.056 lagere lasten)

De lagere lasten worden veroorzaakt door de minder dan geraamde kosten voor de stichting Vluchtelingenwerk (€ 40.300) en de lagere gemeentelijke bijdrage voor participatie aan de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (€ 54.241).

Taakveld Maatwerkvoorzieningen WMO (€ 134.968 hogere lasten)

De hoger dan geraamde uitgaven worden veroorzaakt door het onterecht aframen van de post vervoersvoorzieningen WMO (€ 125.000) bij de herziene begroting 2017.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ (€ 289.541 lagere lasten en € 41.036 lagere baten)

De lagere lasten op dit taakveld worden grotendeels veroorzaakt door de lager dan geraamde uitgaven op de uitvoeringskosten huishoudelijke hulp (€ 200.973). Daarnaast is er sprake van onderbesteding bij begeleiding groep basis exclusief vervoer (€ 39.132), bij begeleiding groep midden exclusief vervoer (€ 31.086) en bij begeleiding groep zwaar exclusief vervoer (€ 35.304). De PGB ten slotte laat per saldo een overschrijding zien (€ 35.324).

Vanwege de lagere eigen bijdrage huishoudelijke hulp zijn de baten in werkelijkheid lager dan de oorspronkelijke raming (€ 41.036).

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18- (€ 434.478 hogere lasten)

De hogere lasten op dit taakveld worden veroorzaakt door de overbesteding bij de (ambulante) jeugdhulp (€ 163.898) en op specialistische (GGZ) zorg voor jeugdigen (€ 300.580). Daartegenover staat een onderschrijding op dagbehandeling (€ 30.000).

PROGRAMMA 4 – CULTUUR, ECONOMIE EN MILIEU

Samenvatting

Cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie

Er is een gemeentebrede inventarisatie van cultuurhistorische waarden gemaakt. Het concept van deze cultuurhistorische waardenkaart is opgeleverd en zal in 2018 aan de raad worden gepresenteerd en dit zal richting geven voor een toekomstig beleid op het gebied van erfgoed, ruimtelijke ordening, economische zaken en recreatie & toerisme. Op het gebied van monumentenzorg is het afgelopen jaar onder de noemer 'lopende werkzaamheden' veel werk verricht zoals advisering op vergunningen, haalbaarheidsverzoeken en bestemmingsplannen.

Zo zijn restauraties uitgevoerd aan de theekoepel op Papenhoef, in het Arminiushuis de Romeijnsbrug en de voormalige school Kapellestraat. Ook is er een inventarisatie gedaan van de ANWB-bordjes om een actualisatie uit te kunnen voeren. De Archeologische Werkgroep Oudewater heeft verschillende bodemingrepen begeleid in de binnenstad van Oudewater en is er archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd naar De Klepper en Romeijnsbrug, De inzet heeft met name vondstmateriaal, muur- en metselwerk en sporen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd in de historische stadskern van Oudewater opgeleverd.

Cultuur

In 2018 wordt een nieuw cultuurpact met de provincie Utrecht gesloten. In 2017 is nog verder gewerkt aan het oude cultuurpact 2015-2016. Er is geen cultuurnota opgesteld.

Op de zolder van het stadhuis van Oudewater bevindt zich het stadsmuseum. Dit museum wordt gerund door Geschiedkundige Vereniging Oudewater. In dit museum wordt gewisseld tussen verschillende exposities.

Milieu

De Omgevingsdienst Regio Utrecht (OdrU) was afgelopen jaar geheel op orde: de taken die gepland waren, zijn goed uitgevoerd en werden strak begeleid vanuit onze eigen organisatie. Belangrijke ontwikkelingen voor Oudewater worden gevolgd of er wordt actie op ondernomen, bijvoorbeeld over de situatie rond pluimveehouderijen. In 2017 was door het aantrekken van de markt een stijgende lijn zichtbaar waar het gaat om de milieuadviesing van ruimtelijke plannen en projecten. Ook worden meer uren ingezet voor de behandeling van klachten over bedrijven. Deze lijn zal zich in 2018 en verdere jaren gaan doorzetten. Daarnaast zijn er nieuwe aandachtsgebieden (energiehandhaving en asbestverwijdering) die inzet vanuit ODRU vergen en vindt een verplichte overdracht van taken plaats (bodemtaken, indirecte lozingen, BOR taken wet VTH). Alhoewel het uitgangspunt is dat voor nieuwe taken ook middelen meekomen, kan niet voorkomen worden dat met ingang van 2019 voor bepaalde taken en werkzaamheden een extra financiële inzet vanuit de gemeente nodig is. Binnen het contract van ODRU zijn geen mogelijkheden om dit op te vangen. In de Begroting 2019 wordt hiertoe een voorstel gedaan.

Duurzaamheid

De focus in het duurzaamheidsprogramma 2017 en 2018 ligt op het stimuleren van lokale duurzame initiatieven. In de "pilot stimuleren duurzame lokale initiatieven 2017-2018" is het afgelopen jaar ervaring opgedaan met een andere manier van werken, waarbij initiatiefnemers zelf hun projecten realiseren voor de thema's energie en afval=grondstof. Van het in totaal beschikbare subsidiebedrag van € 57.000 is circa € 42.000 in 2017 ingezet voor de opzet en uitvoering van 9 initiatieven. Deze initiatieven zijn, aangevuld met een aantal gemeentelijke projecten, opgenomen in een duurzaamheidsprogramma 2017. Voor 2018 is een resterend subsidiebedrag van € 14.800 beschikbaar voor de lokale initiatieven.

Gemeente Oudewater heeft voor energie nog geen concrete ambitie geformuleerd. Voor 2019 en verdere jaren is het van essentieel belang om een langetermijnactieplan energie op te stellen gezien de grote maatschappelijke opgave die op ons afkomt voor de energietransitie. In de Begroting 2019 wordt hiertoe een voorstel gedaan.

Citymarketing, Recreatie en toerisme

In 2017 is gestart met het traject "Kracht van Oudewater". De Kracht van Oudewater is een project van en voor Oudewateraren om de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de stad te vergroten. The Alignment House begeleidt de gemeente in dit traject.

Er zijn verschillende activiteiten die hebben plaatsgevonden in Oudewater op het gebied van recreatie en stadspromotie. In 2017 zijn er 10 kruidenbakken in het centrum van Oudewater geplaatst, de inwoner van Oudewater mocht hier gratis uit oogsten. Dit komt voort uit het experiment 'Eetbare Stad'. Daarnaast is in de straten van Oudewater een openlucht tentoonstelling gerealiseerd van Gerard David. Er zijn verschillende reproducties van zijn schilderijen door Oudewater te zien. In augustus 2017 is voor de vijfde keer het evenement 'Pracht aan de Gracht' in de monumentale binnenstad van Oudewater gehouden.

De Gouden Eeuw Driehoek is het samenwerkingsverband tussen gemeente Gouda, Schoonhoven en Oudewater. In 2017 is er een persreis geweest met 8 journalisten en 1 fotograaf uit België. Zij hebben kennisgemaakt met Oudewater door bezoek te brengen aan musea, de markt, restaurants en de groene omgeving die Oudewater heeft.

De gemeente is deelnemer geworden aan het Routebureau Utrecht. Het wandel- en fietsknooppuntennetwerk in de gemeente is daar in beheer en onderhoud ondergebracht. Daarnaast doet de gemeente Oudewater mee aan de provinciebrede regiostrategie Toerisme.

Economische zaken

In 2017 is samen met de BIZ Tappersheul / VITAP gewerkt aan de kwaliteit van bedrijventerrein Tappersheul. De projecten die afgelopen jaar zijn uitgevoerd, zijn: Revitalisering van Tappersheul 1 en 2 door asfaltering en verbetering bestrating, Behalen van Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijven, Uitbreiding camerabeveiliging. Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van Tappersheul 3.

In 2017 is in samenwerking met de Oudewaterse ondernemersverenigingen (BVO, NOVO, VITAP, LTO, ZZPMO) de Economische agenda "Oudewater Onderneemt" (EAP) opgesteld. Deze agenda is een werkdocument om met elkaar te werken aan de verbetering van het ondernemersklimaat in Oudewater. Inmiddels is een aantal werkgroepen opgestart die uitvoering geven aan de belangrijkste agendapunten uit het EAP.

In 2017 is ook een besluit genomen om de winkeltijdenverordening aan te passen, zodat detailhandel als zij dit wensen op zondag open kunnen gaan. Daarbij is de voorwaarde dat de aanpassing van deze verordening na een jaar wordt geëvalueerd.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen

	aantal progr. doelen	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 4	12	11 (92%)	1 (8%)

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
4		Recreatie				
4	2	Een nieuw bedrijfsmodel en bedrijfsplan voor de bibliotheek	Kok	Q1	3	Beoogde taakstelling van 25% wordt niet gehaald. College heeft 28 november besloten om bibliotheek tot eind juni 2018 de tijd te geven om resultaat te halen.

Programma 4 CULTUUR, ECONOMIE EN MILIEU FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	668.020	733.020	705.493	27.527
Baten	-149.317	-149.317	-134.666	-14.651
Saldo programma 4	518.703	583.703	571.827	12.876

Programma 4 sluit met een voordelig saldo van € 12.876.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 25.372 lagere lasten).

De lagere lasten worden veroorzaakt door de lagere dan geraamde uitgaven op de middelen voor peuterspeelzalen, in het bijzonder de kosten voor peuteropvang. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder gebruik gemaakt is van de peuteropvang dan verwacht omdat de kosten (eigen bijdrage na aftrek van de subsidie peuteropvangtoeslag) voor peuteropvang voor een éénverdiener te hoog zijn.

PROGRAMMA 5 – ONDERWIJS EN SPORT

Samenvatting

Sport

Sportpark Markveld en het Statenbad worden beheerd en geëxploiteerd door stichtingen, bestaande uit vrijwilligers die deze taak op uitstekende wijze vervullen. Bestuurlijke continuïteit en financiële tegenvallers vormen een risico. Een vijftal sportverenigingen heeft van de gemeente subsidie ontvangen voor de instandhouding van hun vereniging.

Zwembad

De gemeenteraad heeft in februari 2017 bij motie besloten af te zien van een voorgenomen ontwikkeling van een zwembad op Statenland. Sindsdien zijn pogingen ondernomen met andere uitgangspunten weer tot ontwikkeling te komen, maar dit is niet gelukt. Met de oorspronkelijk voorziene partner PSI is een procedure gaande om tot afwikkeling van de intentieovereenkomst te komen. Omdat de gemeente deze rechtszaak met vertrouwen tegemoet ziet, is geen rekening gehouden met een toekenning van een schadeclaim aan PSI.

Onderwijs

Om aanvragen voor huisvesting van scholen te kunnen beoordelen op nut en noodzaak, is een actuele leerlingenprognose nodig. Om de twee jaar wordt een nieuwe gemaakt. Zo ook in 2017. De terugloop van het aantal leerlingen is onmiskenbaar in de prognose. In de komende 16 jaar neemt het aantal leerlingen af van 5.940 naar 5.271. Dit is ruim 11 procent. Het aantal leegstaande lokalen, nu 7 van de 46, gaat naar 12 over 16 jaar. Over de daling van het aantal leerlingen is met de schoolbesturen gesproken. Mede naar aanleiding hiervan gaat de gemeente met de schoolbesturen in 2018 vier onderwerpen aanpakken: het permanent afstoten van lokalen, meer passend onderwijs in Oudewater zodat leerlingen niet altijd meer naar school buiten Oudewater hoeven te gaan, doorgaande lijn tussen kinderopvang en onderwijs (integraal kindcentrum) en het behoud van het huidige brede onderwijsaanbod als gaat om identiteit.

De gemeente is in overleg met de schoolbesturen over het dak en het luchtbehandelingssysteem van de twee basisscholen aan de Cope. Het dak moet worden vervangen en het luchtbehandelingssysteem moet worden aangepast. Wat moet er precies gebeuren, wat vindt de buurt er van en wie moet de forse investering betalen, zijn vragen die nog niet afdoende zijn beantwoord. Voor een relatief nieuw gebouw is het wel bijzonder dat er nu al veel kosten moeten worden gemaakt.

Besloten is het leerlingenvervoer opnieuw aan te besteden. Samen met gemeenten in de regio wordt het schooltaxivervoer en het vervoer voor jeugdhulp samen ingekocht. Op termijn moet zoveel als mogelijk is, het gemeentelijk doelgroepenvervoer in samenhang worden georganiseerd. Vervoer – is onze visie - is erop gericht dat elke inwoner van Oudewater op gelijke voet met anderen kan deelnemen aan het sociaal maatschappelijke verkeer. Elke inwoner kan gebruiken maken van het openbaar vervoer en/of alternatieve vormen van openbaar vervoer. Er is zo min mogelijk specifiek vervoer dat alleen toegankelijk is voor een beperkte groep van inwoners. Over de aanbesteding en onze visie op het vervoer in de toekomst, is advies gevraagd – en gekregen – van de participatieraad.

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)

Om de groep van jongeren in een kwetsbare positie beter te kunnen ondersteunen draait het project Jongeren Onderwijs Werkt (JOW!). JOW! is een intensieve samenwerking tussen Stadsteam Oudewater, Ferm Werk, de scholen en het RBL/RMC zodat deze jongeren integraal worden begeleid. Een van deze partijen begeleidt deze jongeren richting een traject gericht op terugkeer naar het onderwijs, een traject richting (aangepast) werk of zinvolle dagbesteding en/of noodzakelijke zorgondersteuning. Een netwerkregisseur moet hiervoor zorgen. In 2018 krijgt dit nadere uitwerking onder leiding van deze netwerkregisseur, zodat er nadere doelstellingen worden bepaald en het project bij de scholen en de jongeren bekend wordt.

Verder heeft het RBL zich ingezet om voortijdig schoolverlaten bij jongeren te voorkomen. In het afgelopen schooljaar werkten de leerplichtconsulenten en het RMC-team intensiever samen met verschillende lokale jeugdteams en de sociale stads- en wijkteams volgens de methode 1 gezin-1 plan. Verder is dit jaar door het onderzoek 'Voetstappen van de jongere' en aanvullende analyses duidelijk geworden dat met de huidige formatie het RBL onvoldoende is toegerust om aan de wensen van de Utrecht-West gemeenten tegemoet te komen. Dit jaar zal ingezet worden op structurele uitbreiding van formatie van RBL/RMC zodat zij hun taken goed kunnen uitvoeren.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen

	aantal progr. doelen	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 5	7	5 (71%)	2 (29%)

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
5		Sport				
5	1	Collegewerkprogramma 2017-2018 Vorbereiden aanbesteding zwembad d.m.v. vaststelling programma van eisen in nauw overleg met gebruikers.	Duindam	Q4 (NB aanbesteding in 2018)	3	Gemeenteraad heeft bij motie op 16 februari 2017 bestaande plannen verworpen
5		Accommodatiebeleid				
5	4.1	Vaststellen accommodatiebeleid en de uitwerking daarvan in o.a. een tarievenstructuur, de subsidiëring gebruikers gemeentelijke accommodaties en het optimaliseren van het gebruik van de gemeentelijke accommodaties waarbij afstoting ook een optie is	Kok	Q2	3	Aan de raad is toegezegd dat het college Q3 2018 komt met een voorstel accommodatiebeleid.

Programma 5 ONDERWIJS EN SPORT

FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Verschil begr. en rek.
Lasten	1.135.516	1.204.843	1.206.108	-1.265
Baten	-82.500	-90.500	-116.062	-8.213
Saldo programma 5	1.053.016	1.114.343	1.090.045	24.297

Programma 5 sluit met een voordelig saldo van € 24.297.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 33.775 hogere baten).

De hogere baten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere rijksbijdrage onderwijsachterstandenbeleid (€ 32.370). Onderwijsachterstandenbeleid is een zogenaamde overlopende post. Volgend jaar mag het restant nog uitgegeven worden.

PROGRAMMA 6 – RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

Samenvatting

Bestemmingsplannen

De gemeente Oudewater stond voor de opgave om vier bestemmingsplannen te actualiseren. Het bestemmingplan Hekendorp werd in april 2017 door de raad vastgesteld en daarmee actueel. In de zomer is de raad geïnformeerd over voortgang van de overige drie bestemmingsplannen. Door de grote hoeveelheid inspraakreacties en gewenste zorgvuldigheid was de planning bijgesteld en werd gekozen om een beheersverordening vast te stellen. Hiermee wordt voor alle bestemmingsplannen voldaan aan de actualisatieplicht uit de Wro en kunnen ook weer leges worden geheven voor de in het verordeningengebied gelegen plannen. Ook in 2017 kan worden gesproken over een intensivering van de RO-advisering en zijn er meer haalbaarheidsverzoeken ingediend en behandeld. Tot slot is aan het eind van het jaar een start gemaakt met de omgevingsanalyse *Wonen en Werken in Oudewater* dat als document wordt gebruikt om in gesprek te gaan met de provincie Utrecht over de vitaliteit van de gemeente Oudewater als het gaat om woningbouwlocaties en ruimte voor bedrijven.

Wonen

Woningcorporatie De Woningraat en haar huurders hebben met de gemeente in 2017 prestatieafspraken gemaakt voor 2018 met een activiteitenoverzicht als antwoord het woonbeleid van de gemeente. De drie partijen hebben onder andere afspraken gemaakt over het met voorrang toewijzen van sociale huurwoningen aan inwoners van Oudewater, over de doorstroming, het verduurzamen en betaalbaar houden van sociale huurwoningen, en over het bouwen van woningen. De gemaakte afspraken worden halfjaarlijks geëvalueerd.

De gemeente heeft met de Stichting Urgentieverlening West-Utrecht afgesproken dat de eigen bijdrage voor het aanvragen van een urgentieverklaring wordt verlaagd van € 150 naar € 50. Met een urgentieverklaring krijgen inwoners met minderjarige kinderen die dakloos dreigen te worden, een half jaar voorrang bij de toewijzing sociale huurwoningen op andere woningzoekenden in de regio. Aanvragers krijgen € 100 alleen terug als de urgentie wordt toegekend. Hiermee is een wens van de gemeenteraad gerealiseerd.

WelThuis en de Woningbouwvereniging De Woningraat hebben overeenstemming bereikt over de huurbeëindiging van De Schuylenburcht. De bewoners van het complex zijn naar De Wulverhorst verhuisd en (tijdelijk) naar buiten Oudewater. De Woningraat werkt aan de planontwikkeling van de herontwikkeling van deze locatie in samenwerking met Abrona, de cliëntenraad van De Wulverhorst, De Wulverhorst en de gemeente.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen

	aantal progr. doelen	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 6	17	11 (65%)	6 (35%)

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
6		Ruimtelijke ontwikkeling				
6	1.1	Vervolg procedure bestemmingsplan Papenhoef met betrekking tot verkeersafwikkeling Arminiusplein. Het bestemmingsplan is onherroepelijk.	Duindam	Q4	3	Verkeersplan dient nog gemaakt te worden.
6	1.3	Vaststellen omgevingsplan Binnenstad.	Duindam	Q4	2	In het programmaplan omgevingswet wordt hier verder op in gegaan. Experimenteren als er een visie is of al eerder? Deze keuze moet nog gemaakt worden.

6	1.4	Vaststelling bestemmingsplan Kern Oudewater (bebouwde kom minus de binnenstad/Tappersheul).	Duindam	Q4	2	De actualisatie Oudewater Kern is niet meer noodzakelijk i.v.m. het vaststellen van de beheersverordening. Mede gezien de omgevingswet insteken op omgevingsplan. Dit wordt nog middels een rib aan de raad gecommuniceerd.
6	1.7	Vaststellen structuurvisie en Bestemmingsplan St. Janstraat/ Hoek Wijngaardstraat, vervolgens selectie ontwikkelaar.	Duindam	Q1 advies welstand en rijksdienst cult. Erfgoed Q2 start vaststellingsprocedure Q3 vaststellen bestemmingsplan	2	Beeldkwaliteitsplan is door raad vastgesteld op 14 december 2017. Er wordt nu door de Woningraat gewerkt aan het bestemmingsplan en een gecoördineerde omgevingsaanvraag.
6	1.9	Collegewerkprogramma 2017-2018 Westerwal/Havenkwartier. Voor de integrale ontwikkeling van de Westerwal e.o. is in maart 2018 een plan gereed dat wordt gedragen door alle betrokken partijen. Uitgangspunt is een kostenneutrale exploitatie waarbij investeren in de planontwikkeling mogelijk is	Kok	2018 Q1 plan gereed 2017 Q3 startnotitie gereed 2017 Q1 haalbaarheidsanalyse (Arcadis) gereed	2	De gemeenteraad heeft op 15 maart 2018 bij motie een visie op de herontwikkeling van de Westerwal uitgesproken. Deze zal dienen als uitgangspunt voor de verdere planontwikkeling.
6	1.10	Collegewerkprogramma 2017-2018 Vorbereiden van mogelijkheden om te komen tot woningbouw op Statenland d.m.v. verplaatsing skeelerbaan en volkstuinen en aanpassen bestemmingsplan	Duindam	Q4	3	Gemeenteraad heeft per motie op 16 februari 2017 de plannen afgewezen

Programma 6 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	1.209.976	922.676	918.661	1.025
Baten	-1.822.233	-2.123.233	-2.088.500	-34.733
Saldo programma 6	-612.257	-1.200.557	-1.169.839	-33.708

Programma 6 sluit met een voordelig saldo van € 81.254 ten opzichte van de (gewijzigde) begroting.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld Wonen en bouwen (€ 85.321 hogere baten).

De hogere baten worden veroorzaakt door meer opbrengst uit omgevingsvergunningen. Er zijn veel meer aanvragen voor een omgevingsvergunning ontvangen dan begroot. Daarnaast zijn er ook een aantal grote bedragen ontvangen. Dit resulteert in een hoger dan begroot ontvangen legesbedrag.

PROGRAMMA 7 – ALGEMENE INKOMSTEN

Samenvatting

De begroting 2017 is na vaststelling – in overleg met de Auditcommissie – geheel herzien. Deze herziene begroting diende als basis voor de voorliggende jaarrekening/jaarverslag.

Rapportage programmadoelen

In dit jaarverslag rapporteren wij op afwijkingen. Dat betekent dat we niet rapporteren op de programmadoelen die volgens planning zijn gerealiseerd, maar uitsluitend op doelen die gedeeltelijk zijn gerealiseerd (code 2, kleur oranje) en doelen die niet zijn gerealiseerd (code 3, kleur rood).

In dit programma vindt u geen tabel met toelichting op scores 2 en 3 want alle doelen van programma 7 zijn gerealiseerd.

De scores in verhouding tot het aantal programmadoelen

	aantal progr. doelen	waarvan score 1	waarvan score 2 of 3
programma 7	11	11 (100%)	0 (0%)

Programma 7 ALGEMENE INKOMSTEN

FINANCIËN

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	70.550	69.750	-34.800	104.550
Baten	-13.245.101	-13.567.818	-13.631.830	64.012
Saldo programma 7	-13.174.551	-13.498.068	-13.666.629	168.561

Programma 7 sluit met een voordelig saldo van € 168.561.

De belangrijkste afwijkingen (> € 25.000) die het saldo veroorzaken, zijn:

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 59.692 hogere inkomsten). De meer dan geraamde inkomsten algemene uitkering worden veroorzaakt door de optelling van een aantal posten. Het betreft afrekeningen uit oude jaren (€ 18.809), de decentralisatie-uitkering voor asielzoekers (€ 44.303), voor armoedebestrijding kinderen (€ 34.580) en de WMO (-/- € 17.676). Daarnaast is er een kleine bijstelling geweest naar aanleiding van de decembercirculaire (-/- € 19.288).

OVERHEAD

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	4.485.847	4.709.847	4.890.018	-180.171
Baten	-1.423.530	-1.423.530	-1.421.764	-1.766
Saldo Overhead	3.062.317	3.286.317	3.468.254	-181.937

Overhead sluit met een overschrijding van € 181.937,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Overhead (€ 180.171 hogere lasten).

De hogere lasten worden grotendeels veroorzaakt door de additionele bijdrage aan de backoffice sociaal domein over 2016 (€ 60.000) en 2017 (€ 106.000).

I. 2 PARAGRAFEN

Paragraaf 1	Lokale heffingen
Paragraaf 2	Verbonden partijen
Paragraaf 3	Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Paragraaf 4	Bedrijfsvoering
Paragraaf 5	Financiering
Paragraaf 6	Kapitaalgoederen
Paragraaf 7	Grondbeleid

PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten bestaat uit een 10-tal verschillende belastingen, heffingen en rechten, welke gelegitimeerd worden door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening.

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

- Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorbehoud is de voorwaarde dat deze keuzes voldoende aansluiten bij de huidige situatie.
- Streven naar (meer) kostendekkendheid van tarieven en leges.
- De overige tarieven en leges mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie. Uitgangspunt hierbij is dat voor 2017 uitgegaan wordt van een inflatiepercentage van 1,5%.
-

Het beleid inzake de lokale lasten is opgenomen in:

- de diverse belastingverordeningen;
- de bestuursrapportage;
- de doorberekening van kosten en tarieven van derden;
- het Gemeentelijk Riolerings Plan;
- de wettelijke regels van de rijksoverheid;
- de programmabegroting en de productenraming;
- de productenrekening

2. Wettelijk kader en gemeentelijk kader

Ten aanzien van de heffingen onderscheidt de wet drie soorten:

- Belastingen: gedwongen betalingen aan de overheid waar geen rechtstreekse contraprestatie van de overheid tegenover staat. Ze kunnen aan een brede of specifieke doelgroep in rekening worden gebracht.
- Bestemmingsheffingen: deze dienen ter bestrijding van specifieke kosten. Voorbeelden hiervan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen mogen niet meer dan kostendekkend zijn.
- Rechten: een betaling waar een directe aanwijsbare contraprestatie van de overheid van belang is. Deze contraprestatie kan bestaan uit een product of een dienst. Onderscheid kan worden gemaakt in onder meer gebruiksrechten (bijvoorbeeld marktgelden) en genotsrechten (bijvoorbeeld leges). De hoogte van sommige rechten zijn landelijk bepaald. Verder geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn.

3. Totaalbeeld en toelichting

Indien een belastingschuldige geen of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding wordt verleend voor de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de overige belastingen en heffingen wordt geen kwijtschelding verleend. Dit is opgenomen in de desbetreffende belastingverordening.

Belastingen en heffingen	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016	+
A. Belastingen				
1 OZB	€ 2.058.734	€ 1.997.500	€ 2.004.871	1,5%
2 Hondenbelasting	€ 41.656	€ 43.000	€ 44.734	1,5%
3 Precariobelasting	€ 12.718	€ 10.533	€ 9.719	1,5%
4 Toeristenbelasting	€ 483	€ 12.000	€ 11.462	0%
Subtotaal A: Belastingen	€ 2.113.591	€ 2.063.033	€ 2.070.786	
B. Bestemmingsheffingen				
1 Afvalstoffenheffing	€ 777.211	€ 762.142	€ 777.085	0%
2 Rioolheffing	€ 1.060.885	€ 1.045.000	€ 1.011.352	4,8%
Subtotaal B: Bestemmingsheffingen	€ 1.838.096	€ 1.807.142	€ 1.788.437	
C. Rechten				
1 Leges	€ 199.652	€ 168.481	€ 192.176	1,5%
2 Begravenisrechten	€ 4.229	€ 6.000	€ 3.628	1,5%
3 Marktgeden	€ 21.273	€ 27.000	€ 21.021	5%
4 Bruggelden	--	€ 11.500	€ 16.648	-55%
5 Omgevingsvergunningen	€ 378.449	€ 281.000	€ 192.716	1,5%
Subtotaal C: Rechten	€ 603.603	€ 493.981	€ 426.189	
Totaal	€ 4.555.290	€ 4.364.156	€ 4.285.412	

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk geeft voor de belangrijkste tarieven weer wat een inwoner van de gemeente betaalt en hoe deze zich de afgelopen jaren hebben ontwikkeld (fictief huishouden). De bedragen zijn gebaseerd op een gezin met een hond, in een woning met een gemiddelde waarde voor belastingjaar 2017 en 2016 van € 250.000 en rioolheffing.

	werkelijk 2017	begroot 2017	werkelijk 2016
1 OZB	€ 294	€ 294	€ 297
2 Rioolheffing	€ 210	€ 210	€ 201
3 Afvalstoffenheffing (meerpers)	€ 231	€ 231	€ 231
4 Hondenbelasting	€ 67	€ 67	€ 66
Totaal	€ 802	€ 802	€ 795

A. Belastingen

Ad 1: OZB

Onder de naam "onroerende-zaakbelastingen" wordt ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken belasting geheven, namelijk een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft op grond van eigendom, bezit of beperkt recht. Tevens wordt er een gebruikersbelasting geheven van niet-woningen. De belasting wordt met ingang van 2009 via een percentage van de getaxeerde waarde geheven.

Voor 2017 zijn de tarieven verhoogd met 1,5 %. Hierbij geldt het uitgangspunt dat de getaxeerde waarden gelijk zijn aan die van 2016. De opbrengst voor 2017 is € 2.058.734,-.

Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde vastgesteld. De waardegegevens worden gebruikt door de gemeente voor de onroerende zaakbelastingen, de Bghu voor de watersysteemheffing en de Rijksbelastingdienst voor de inkomstenbelasting.

Sinds 2008 vindt er jaarlijks een hertaxatie plaats. Ook in 2016 heeft er weer een nieuwe herwaarderingsronde plaats. Begin 2017 zijn de nieuwe waardebeschikkingen verstuurd met als peildatum 1 januari 2016. Deze waarden gelden dan voor het jaar 2017.

Ad 2: Hondenbelasting

De belasting wordt gegeven van de houder van één of meer honden. Het gezinshoofd wordt aangemerkt als de belastingplichtige. Het tarief bedraagt € 67,- voor elke hond. Het is mogelijk om voor bepaalde categorieën vrijstelling te krijgen voor de hondenbelasting. Jaarlijks vindt er een controle hondenbelasting plaats.

Voor 2017 zijn de tarieven verhoogd met 1,5 %. De opbrengst voor 2017 bedraagt: € 41.656,-.

Ad 3: Precariobelasting

De belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De belasting wordt geheven naar het aantal eenheden, bepaald en berekend aan de hand van de bij de belastingverordening behorende tarieventabel.

Voor 2017 zijn de tarieven verhoogd met 1,5 %. De precariobelasting voor de terrasvergunningen bedragen € 12.718,-.

Ad 4: Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is met ingang van 2013 ingevoerd. De belasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachten binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet-beroepsmatig verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen tegen vergoeding, door personen die niet als ingezetenen in de gemeentelijke basisregistratie persoonsgegevens van de gemeente zijn opgenomen.

Voor 2017 zijn de tarieven niet verhoogd. De definitieve aanslag wordt opgelegd in 2018 (vanaf 2017 worden er geen voorlopige aanslagen meer opgelegd).

B. Bestemmingsheffingen

Ad 1: Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven van de feitelijke gebruiker van een perceel waarvoor de gemeente op grond van artikel 10.11 van de Wet milieubeheer de verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen heeft.

De totale kosten voor het ophalen en verwerken van huisvuil bedragen voor 2017 € 760.438,-. Dit is inclusief het bedrag voor de verleende kwijtschelding en straatvegen. De opbrengst voor grof vuil bedraagt € 11.933,-, opbrengst bijdragen van derden € 95.124,- en opbrengst afvalstoffenheffing € 777.211,-. De dekkingsgraad in 2017 is 102 % (in 2016 110%).

Er zijn drie tarieven voor respectievelijk een eenpersoonshuishouden, een tweepersoonshuishouden en een huishouden van drie of meer personen. De tarieven zijn in 2012 met 15% verlaagd als gevolg van een nieuwe inzamelaar van het huishoudelijk afval. Voor 2013 zijn de tarieven verhoogd met 1,56%. Zowel voor 2014, 2015, 2016 als 2017 zijn de tarieven niet verhoogd.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
1 Lasten	€ 644	€ 672	€ 605
2 BTW lasten te verhalen op BTW comp.fonds	€ 117	€ 106	€ 99
3 Totale lasten	€ 761	€ 778	€ 704
4 Baten	€ 777	€ 762	€ 777
5 Kostendekkingsgraad	102%	98%	110%

Ad 2: Rioolheffing

Onder de naam rioolheffing wordt een recht geheven van de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Er zijn de volgende tarieven:

- een bedrag per woning;
- een bedrijfspand met een bebouwde oppervlakte van 50 m² tot 200 m²;
- een bedrijfspand met een bebouwde oppervlakte van 200m² tot 1.000 m²;
- een bedrijfspand met een bebouwde oppervlakte van 1.000 m² tot 2.000 m²;
- een bedrijfspand met een bebouwde oppervlakte die groter is dan 2.000 m²;
- een bedrag per kamer voor de beide verzorgingstehuizen, Futura Woonzorg en Abrona Beschermd Wonen.

Voor het jaar 2017 zijn de tarieven met 4,8% verhoogd. Dit percentage is gebaseerd op het op 24 mei 2012 vastgestelde GRP 2012-2016. De opbrengst voor 2017 bedraagt € 1.060.885 ,-- voor bedrijven en woningen. De opbrengst van de rioolheffing wordt gestort in de voorziening onderhoud rioleringen. Aan deze voorziening worden de kosten voor het onderhoud van de riolering onttrokken.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
1 Lasten	€ 632	€ 594	€ 693
2 BTW lasten te verhalen op BTW comp.fonds	€ 70	€ 80	€ 102
3 Totale lasten	€ 702	€ 674	€ 795
4 Baten	€ 1.060	€ 1.045	€ 1.011
5 Kostendekkendheidsgraad	151%	155%	127%
6 Saldo (=mutatie reserve;- = onttrekking)	€ 358	€ 371	€ 216

Rechten

Ad 1: Leges

Onder de naam 'leges' worden een aantal verschillende rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

In de rekening worden op diverse budgetnummers de ontvangsten verantwoord.

In 2017 zijn de tarieven voor leges verhoogd met 1,5 %.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
<i>Lasten</i>			
Persoonsdocumentaties	€ 371	€ 357	€ 334
Secretarieleges	€ 81	€ 67	€ 79
<i>Totaal lasten</i>	€ 452	€ 424	€ 413
Baten	€ 199	€ 168	€ 192
Saldo	€ 253-	€ 256-	€ 221-
Kostendekkendheidsgraad	44%	40%	46%

Ad 2: Begraafenisrechten

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

De begraafplaats is gelegen aan de Hekendorpse Buurt 115 te Hekendorp. Er zijn 150 graven, een columbarium en een urnenmuur. De begraafplaats is in principe alleen bestemd voor (voormalige) inwoners van Hekendorp.

Voor 2017 zijn de tarieven verhoogd met 1,5 %. De opbrengst begraafenisrechten voor 2017 bedraagt € 4.229,-.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
Lasten	€ 5	€ 7	€ 3
Baten	€ 14	€ 15	€ 12
Saldo	€ 9	€ 8	€ 9
Kostendekkendheidsgraad	280%	214%	400%

Ad 3: Marktgeden

Onder de naam marktged wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats of marktplaats. Er wordt uitgegaan van 4 standplaatsen en 17 marktplaatsen.

De maatstaf is het aantal strekkende meters dat voor de standplaats wordt ingenomen.

De opbrengst voor 2017 bedraagt € 21.273,-. De tarieven zijn in 2017 verhoogd met 5 %.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
Lasten	€ 36	€ 34	€ 35
Baten	€ 21	€ 27	€ 21
Saldo	€ 15-	€ 7-	€ 14-
Kostendekkendheidsgraad	58%	79%	60%

Ad 4: Bruggeden

Voor iedere doorvaart van de Hoenkoopse brug wordt € 2,- per vaartuig gerekend. Met de opbrengst hiervan wordt een deel van de brugbediening door medewerkers van Ferm Werk bekostigd. De opbrengst voor 2017 bedraagt € 0,-. De opbrengst is verantwoord in 2018.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
Lasten	€ 41	€ 40	€ 46
Baten	€ -	€ 12	€ 17
Saldo	€ 41-	€ 28-	€ 29-
Kostendekkendheidsgraad	0%	30%	37%

Ad 5: Omgevingsvergunningen

De opzet van de bouwleges is met ingang van 2003 flink gewijzigd als gevolg van de inwerkingtreding van de gewijzigde Woningwet op 1 januari 2003. Een aantal bouwwerken is niet meer vergunningsplichtig.

Daarnaast zijn er nu tarieven opgenomen voor het in behandeling nemen van aanvragen om planschadevergoeding en voor het raadplegen van het Bodeminformatiesysteem.

In 2017 zijn de tarieven voor de omgevingsvergunningen verhoogd met 1,5 %.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
Lasten	€ 602	€ 608	€ 582
Baten	€ 378	€ 281	€ 273
Saldo	€ 224-	€ 327-	€ 309-
Kostendekkendheidsgraad	63%	46%	47%

4. Tariieven belastingsoorten	2017	2016
<i>Afvalstoffenheffing (reinigingsrecht)</i>		
- meerpersoonshuishouden	€ 230,55	€ 230,55
- tweepersoonshuishouden	- 184,85	- 184,85
- éénpersoonshuishouden	- 138,15	- 138,15
- ophalen grof huisvuil tot 15 minuten	- 30,00	- 30,00
- ophalen grof huisvuil 15 minuten of meer, per 10 minuten	- 15,00	- 15,00
- asbest per m ²	- 5,00	- 5,00
<i>Rioolheffing</i>		
- particulieren	- 210,50	- 200,85
- bejaardentehuizen en campings per aansluiting	- 52,70	- 48,00
- bedrijven:		
a. tot 200 m ²	- 210,50	- 200,85
b. tot 1000 m ²	- 421,60	- 402,30
c. tot 2000 m ²	- 843,50	- 804,85
d. overige	- 1.687,05	- 1.609,80
<i>Onroerende Zaakbelasting</i>		
- eigenaarsdeel woningen	0,1175%	0,1187%
- eigenaarsdeel niet-woningen	0,2100%	0,1977%
- gebruikersdeel niet-woningen	0,1665%	0,1563%
<i>Hondenbelasting</i>	€ 67,--	€ 66,--

5. Vergelijking met andere gemeenten

Belastingsoort	Woerden 2017	Bodegraven 2017	Montfoort 2017	Lopik 2017	Oudewater 2017
OZB					
Eigenaren woning	0,1250%	0,1488%	0,1425%	0,1406%	0,1175%
Niet-woning	0,4090%	0,4459%	0,6250%	0,2555%	0,3765%
<i>Afvalstoffenheffing</i>					
Eenpersoonshuishouden	€ 159	€ 189	€ 134	€ 162	€ 138
Meerpersoonshuishouden	€ 186	€ 265	€ 218	€ 189	€ 231
<i>Hondenbelasting</i>					
1e hond	€ 68	€ 42	nvt	€ 55	€ 67

PARAGRAAF 2 VERBONDEN PARTIJEN

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Een gemeente kan in principe zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering te regelen (via een gemeenschappelijke regeling) met een aantal regiogemeenten gezamenlijk. Kernvragen blijven steeds of de doelstellingen van het uitvoerende orgaan nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente gerealiseerd worden.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke risico's is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan rechtspersonen, waarmee de gemeente een band heeft. Deze paragraaf geeft dan ook per verbonden partij informatie over de verbonden partijen en de bestuurlijke doelstelling die via de verbonden partij wordt gerealiseerd.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft als (enige) definitie: "een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft".

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Dit betekent dan ook dat, wanneer een verbonden partij failliet mocht gaan, de deelnemers in deze verbonden partij, dus ook de gemeente Oudewater, voor extra kosten zullen komen te staan. Uit bovenstaande blijkt dus ook dat bij leningen en garantstellingen geen sprake is van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat om overdrachten (subsidies).

Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij op basis van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is sprake van een verbonden partij als de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht – de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen – is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen. Ook de stichting waarin bijvoorbeeld de wethouder cultuur op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt – en dus niet de gemeente vertegenwoordigt – is volgens deze definitie geen verbonden partij.

In deze paragraaf is het begrip verbonden partijen echter wat ruimer opgevat dan in het BBV. Daarom zijn bijvoorbeeld ook de belangrijkste organisaties die geen rechtspersoonlijkheid hebben, opgenomen. Maar eveneens zijn opgenomen stichtingen waarin de gemeente een benoemingsrecht heeft en die zij ook een subsidie geeft, grote organisaties waar de gemeente of een bestuurder levert en of zich garant stelt enz. De reden voor deze "brede" invulling van de paragraaf verbonden partijen is de behoefte aan overzicht. De belangrijkste partijen aan wie de gemeente zich op een of andere manier bestuurlijk en/of financieel verbonden heeft komen nu op één plek in de begroting en rekening bij elkaar.

Gemeenschappelijke regelingen

In deze paragraaf is per gemeenschappelijke regeling een format ingevuld. De reden hiervoor is dat landelijk, maar ook in Oudewater, meer inzicht wordt verlangd in de verbonden partijen waardoor het inzicht en de "grip" vergroot kan worden. Ook is van een aantal grotere stichtingen waarbij de gemeente financieel is betrokken een afzonderlijke format opgenomen.

3. Verbonden partijen per programma

De gemeente Oudewater heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen. De onderstaande partijen worden per programma toegelicht:

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)
- Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
- Ferm Werk
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
- Stichting Onderwijs Primair (SOP)
- Welstand en Monumenten Midden Nederland (WMMN)
- Stichting Urgentieverlening West-Utrecht
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Vitens
- Bezit certificaten van aandelen Stichting Administratiekantoor Dataland in de BV Dataland

1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Naam	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
Doel	Dit betreft een verplichte gemeenschappelijke regeling vanuit de Wet Veiligheidsregio's. Het doel van deze regeling is het door de Veiligheidsregio Utrecht realiseren van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de beheersing van rampen en crisis in de Utrechtse gemeenten. De gemeentelijke organisaties zijn verantwoordelijk voor een aantal crisisbeheersingsprocessen zoals: opvang en verzorging bij evacuatie, voorlichting en nazorg. Geen enkele gemeentelijke organisatie is in staat om deze taken geheel op eigen kracht te vervullen. Regionale samenwerking en bundeling van ambtelijke capaciteit is absoluut noodzakelijk. Veiligheid houdt zich niet aan gemeentegrenzen. Bestuurlijke afspraken over prioriteiten en inzet worden op regionaal niveau gemaakt via de Veiligheidsregio Utrecht of het Regionaal College van de politie.
Bestuurlijk belang / betrokkenen	De Veiligheidsregio bestaat uit een samenwerking tussen de brandweer, de politie, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de gemeenschappelijke meldkamer Utrecht (GMU) en 26 Utrechtse gemeenten.
Bestuurder vanuit onze gemeente	Lid : burgemeester mr. drs. P. Verhoeve Plv.lid : wethouder W.J.P. Kok
Financieel	
Bijdrage	Begroting 2017: € 539.000 Rekening 2017: € 547.376 Dit is inclusief de bijdrage voor de Meldkamer Ambulancezorg (MKA)
Eigen vermogen	Ultimo 2016: € 6.859.000
Vreemd vermogen	Ultimo 2016: € 47.753.000
Financiële ontwikkeling	In 2017 hebben zich geen significante financiële effecten voorgedaan. De hoogte van de algemene bijdragen is bepaald volgens de criteria van het gemeentefonds.
Inhoudelijke ontwikkeling	De Veiligheidsregio Utrecht heeft zich in 2017 met o.a. de volgende werkzaamheden beziggehouden: <ul style="list-style-type: none"> • De VRU heeft de risico's in de regio in beeld en vastgelegd in het risicoprofiel. De informatie wordt met in- en externe partners gedeeld via: <ul style="list-style-type: none"> - Regionaal risicoprofiel - Provinciale risicokaart - Brandrisicoprofiel - (gemeentelijke) Integrale veiligheidsplannen • De VRU heeft het bevoegd gezag geadviseerd om onveilige situaties te

Jaarstukken 2017 Gemeente Oudewater

Naam	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
	<p>voorkomen en/of te beperken, met betrekking tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruimtelijke ordening & externe veiligheid (incl. overstromingsrisico's) - Bouwen - Brandveilig gebruik van gebouwen en bouwwerken - Milieu - Evenementen <ul style="list-style-type: none"> • De VRU heeft risicogericht toezicht gehouden op (brand)veiligheid in bestaande bouw en bij evenementen en adviseren het bevoegd gezag over te nemen maatregelen. • De VRU heeft het programma Stimulerende Preventie voortgezet om de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven vergroten. • De VRU heeft goed voorbereide en opgeleide brandweermensen beschikbaar gesteld die de beschikking hebben over voldoende materieel en materiaal voor de uitvoering van hun taak. • De VRU heeft een aantal specialismen waaronder waterongevallen, rietkapbrandbestrijding, natuurbrandbestrijding en technische hulpverlening onderhouden. • Op het gebied van Bevolkingszorg heeft de VRU de regionale piketten beheerd • De VRU heeft zowel de regionale, als de lokale, functionarissen van de crisisorganisatie opgeleid binnen de kaders van het Beleidsplan Opleiden, trainen oefenen (OTO). • De VRU heeft gemeenten geadviseerd over de optimale inrichting van hun crisisorganisatie en beheert de piketten voor Bevolkingszorg. • De VRU heeft met het veiligheidsinformatiecentrum (VIC) gevolgd of de ontwikkelingen van risico's in onze regio mogelijk kunnen uitgroeien tot een ramp of crisis. • De VRU heeft geneeskundige hulp aan slachtoffers bij een ramp of crisis georganiseerd en gecoördineerd. In de voorbereidende fase valt hieronder ook het op geneeskundig vlak adviseren bij evenementen. • De VRU heeft het openbaar bestuur en organisaties geadviseerd die een rol hebben in geneeskundige hulpverlening over te nemen maatregelen. • De VRU heeft crisisoefeningen met zorgverleners, brandweer, gemeenten en politie georganiseerd zodat de hulpverlening goed op elkaar aansluit. • De VRU heeft het nieuwe Dekkingsplan 2.0 gefaseerd ingevoerd van 2015 tot 2018. • De VRU heeft de wettelijke verplichte incidentbestrijdingsplannen opgesteld of geactualiseerd. • De VRU heeft GRIP-incidenten conform het evaluatiebeleid van de VRU geëvalueerd. • De VRU had beschikking over actuele aanvals- en/of bereikbaarheidskaarten voor risicovolle en kwetsbare objecten. • De VRU heeft zorggedragen voor de continuïteit van de meldkamerfunctie in aanloop naar de samenvoeging, onder meer door harmonisatie van de meldkamerprocessen. • De VRU heeft het terugdringen van de nodeloze meldingen via de brandmeldinstallatie gecontinueerd. De VRU zet in op een combinatie van voorlichting, toezicht en handhaving en verificatie van de melding. • Op het gebied van organisatieontwikkeling heeft de VRU zich onder andere beziggehouden met het ontwikkelen van accountmanagement, harmonisatie rechtspositie en loketgericht werken. • Met betrekking tot de repressieve huisvesting is heeft het algemeen bestuur van de VRU besloten dat de kazernes eigendom blijven van de gemeenten en dat gemeenten zelf verantwoordelijk blijven voor onderhoud en exploitatie van de repressieve huisvesting. De VRU heeft de gemeenten een aanbod gedaan om op verschillende onderdelen dit uit te voeren. De gemeente heeft er voor gekozen een aantal onderdelen van het onderhoud en exploitatie aan de VRU uit te besteden. Deze overdracht is in 2017 voor het grootste deel vormgegeven.

Naam	Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)
Doel	<p>Uitvoering Archiefwetten en beheer van historische archieven en collecties en beschikbaarstelling ervan aan burgers en organisatie. Op grond van de Archiefwet-1995 moeten besturen van overheden ervoor zorgdragen dat hun archieven in goede en geordende en toegankelijke staat verkeren. Op grond van diezelfde wet zijn alle overheidsarchieven van 20 jaar en ouder in principe openbaar en voor iedereen kosteloos te raadplegen. Het RHC is belast met het wettelijk toezicht op het gemeentelijk beheer van nog niet overgebrachte archieven. In het kader van de invoering Wet revitalisering generiek toezicht is een groot deel van de inspectietaak van de provincie (toezicht op de zorg) m.i.v. 2013 overgedragen aan het RHC.</p>
Bestuurlijk belang / betrokkenen	<p>Gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Lopik, Montfoort, Oudewater, Woerden en IJsselstein en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden te Houten.</p>

Bestuurder vanuit onze gemeente	Lid : burgemeester mr. drs. P. Verhoeve Plv.lid : wethouder W.J.P. Kok
Financieel	
Bijdrage	Begroting 2017: € 30.188 Rekening 2017: € 30.303
Eigen vermogen	-
Vreemd vermogen	-
Financiële ontwikkeling	-
Inhoudelijke ontwikkeling	<p>Vanuit de Archiefwet richt het RHC zich op het beheer van het oud archief en de uitvoering van de inspectietaak. Het fungeert voor de gemeente als historisch informatiecentrum. De niet-wettelijke taken van het RHC werden afgebouwd. Het vergroten van de digitale toegankelijkheid van de archieven en collecties was een belangrijk speerpunt voor 2016.</p> <p>In 2014 is de website vernieuwd en is het technisch mogelijk om archiefbescheiden digitaal aan te bieden. Daarnaast vraagt de verdere implementatie van het archieftoezicht in het kader van de Wet Revitalisering Generiek Toezicht aandacht. In 2015 is voor de 2^e maal een KPI-rapportage opgesteld met betrekking tot het kwaliteitsniveau van de archieven.</p> <p>Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en het Utrechts Archief is een pilot opgezet om ervaringen op te doen met een e-depot. Deze pilot wordt momenteel uitgevoerd. De leerpunten hieruit worden meegenomen naar alle deelnemers van het RHC.</p> <p>In 2016 is de huisvesting van het RHC nader bezien. Het RHC was gevestigd in het stadhuis van Woerden aan de Blekerijlaan 14. In 2018 wordt het stadhuis van Woerden gerenoveerd. Gelijktijdig wordt de huisvesting van het RHC meegenomen. Gedurende de renovatie is het RHC in het stadskantoor van Oudewater gehuisvest.</p>

2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer

Naam	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Doel	<p>De AVU is een gemeenschappelijke regeling ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen en is in 1984 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Deze gemeenschappelijke regeling heeft als doel een efficiënte en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van overslag, transport en verwerking van huishoudelijke en andere categorieën van afvalstoffen (geen bedrijfsafval) voor de deelnemende gemeenten te organiseren.</p> <p>Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Ook organiseert en regisseert de AVU de papierinzameling, de glaszameling en de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden (i.s.m. de Apothekersvereniging AVNM) in de provincie Utrecht en laat de AVU jaarlijks de sorteersanalyses van het restafval per gemeente uitvoeren.</p>
Bestuurlijk belang / betrokkenen	De 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht. Per 1 januari 2014 is de provincie uit de regeling getreden. Gezien het feit dat de provincie geen afval leverde en ook geen bijdrage betaalde, heeft dit geen financiële consequenties. De toezichthoudende taak verschuift hierdoor van het Rijk naar de provincie.
Bestuurder vanuit onze gemeente	Lid : wethouder W.J.P. Kok Plv. Lid :
Financieel	
Bijdrage	Begroting 2017: € 233.172 Rekening 2017: € 225.813
Eigen vermogen	Ultimo 2017: € 539.283
Vreemd vermogen	Ultimo 2017: € 15.254.491
Financiële ontwikkeling	De afvalstromen worden volgens afgesproken tarieven en methoden verwerkt. De huidige verwerkingscontracten voor brandbaar afval en gft lopen af op 31 december 2018, met de mogelijkheid deze met 2x één jaar te verlengen. Het contract voor de overslag van het afval uit de regio Utrecht loopt af op 31 december 2018 en kan niet worden verlengd. Momenteel geeft de AVU uitvoer aan het besluit de overslag van het afval in eigen beheer te gaan doen en onderzoekt samen met gemeente Utrecht (Stadswerken) de mogelijkheden voor

Inhoudelijke ontwikkeling	<p>de realisatie en exploitatie van een afvaloverslagstation in eigen beheer voor de regio Utrecht. Dit overslagstation moet op 1 januari 2019 in bedrijf zijn. In Ede exploiteert de AVU samen met Afval Combinatie De Vallei (ACV-groep) een afvaloverslagstation. Hier wordt het huishoudelijk afval van de bij de ACV-groep aangesloten gemeenten en de AVU-gemeenten uit de regio Veenendaal overgeslagen. Het afval van de gemeenten uit de regio Amersfoort wordt bij ROVA in Amersfoort overgeslagen. De AVU is aandeelhouder van ROVA.</p> <p>De AVU ontwikkelt voortdurend initiatieven om aan haar doelstellingen te voldoen. Naast de provinciebrede interpretatie van de gegevens die komen uit de sorteertanalyses, verdiept de AVU zich in de CO2-berekeningen en ondersteunt de gemeenten daarin met kennis en advies. Met ingang van 1 januari 2015 zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de inzameling, de overslag, het transport, de sortering en de vermarkting van ingezameld kunststof verpakkingsafval. Uit marktonderzoek is gebleken dat samenwerking van gemeenten op grote schaal in verband met een zo groot mogelijk aan te bieden volume van groot belang is. Daarnaast is door de deelnemers aan de AVU gevraagd een advies te geven over de aanbiedingen die Wecycle en WEEE hebben gedaan voor de inzameling en verwerking van elektrische en elektronische apparatuur.</p> <p>Ten slotte behartigt de AVU de strategische belangen van de deelnemende gemeenten door onder andere wetgeving en beleidsmaatregelen inzake afvalverwijdering te monitoren en te reageren waar nodig.</p> <p>Steeds vaker wordt de AVU als representant van een groot aantal gemeenten (als ware de AVU een brancheorganisatie), reeds in het ontwerp stadium van wet- en regelgeving of van projecten betrokken. Vanuit die rol is de AVU in staat de deelnemende gemeenten op een goede wijze desgevraagd te adviseren.</p>
Risico's	<p>In principe kent de AVU geen risico's. Alleen wanneer een grote contractpartner haar verplichtingen niet na kan komen zou een nieuwe overeenkomst meerkosten met zich mee kunnen brengen. Deze meerkosten worden dan wel weer doorberekend aan de deelnemende gemeenten.</p>

3. Sociaal domein

Naam	Ferm Werk
Doel	<p>Ferm Werk is de uitvoeringsorganisatie van vier gemeenten op het terrein van Participatie, Werk & Inkomen. De vier deelnemende gemeenten hebben alle taken van hun sociale diensten ondergebracht bij Ferm Werk inclusief het daarmee verbonden operationele beleid.</p> <p>De dienstverlening die Ferm Werk verzorgt betreft het uitvoering geven aan taken in het kader van de Participatiewet waarin zijn opgenomen de volgende voormalige wetten: Wet Werk en Bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen. Daarnaast geeft Ferm Werk uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening en het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen.</p> <p>Tot de taken van Ferm Werk behoort het op basis van genoemde regelgeving verstrekken van uitkeringen en overige inkomensondersteuning en het uitvoering geven aan in de regelgeving aangegeven activiteiten ter bevordering van participatie en re-integratie in het arbeidsproces.</p>
Bestuurlijk belang / betrokkenen	<p>De gemeentebesturen van Oudewater, Woerden, Montfoort en Bodegraven-Reeuwijk. De deelnemende gemeenten hebben in het bestuur stemrecht naar rato van het aantal inwoners. Dit komt er op neer dat de gemeente Oudewater ongeveer 10% van de stemmen in het Algemeen Bestuur heeft. Besluiten worden genomen met 2/3 meerderheid van stemmen.</p>
Bestuurder vanuit onze gemeente	<p>Lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam Plv. lid : wethouder W.J.P. Kok</p>
Financieel	
Bijdrage	<p>Begroting 2017: € 2.359.884 Rekening 2017: € 2.360.264</p>
Eigen vermogen	<p>Ultimo 2016: € 74.603</p>
Vreemd vermogen	<p>Ultimo 2016: € 8.963.320</p>

Financiële ontwikkeling	<p>Het is van belang onderscheid te maken tussen grote geldstroom en kleine geldstroom. De zogenoemde grote geldstroom betreft uitgaven aan uitkeringen etc. die voor een groot gedeelte worden gedekt door rijksbijdragen (het BUIG-budget). Gedurende het jaar treden verschuivingen op als gevolg van een van de begroting afwijkende bestandsgrootte, een wijziging in de rijksbijdrage en een wijziging in andere inkomsten.</p> <p>In de eerste helft 2017 bleek dat het aantal inwoners Ferm Werk breed met een bijstandsuitkering bleef stijgen. Na het tweede kwartaal was de verwachting dat de begroting Ferm Werk zou worden overschreden. De verwachte overschrijding was geen verrassing aangezien Ferm Werk reeds in december 2016 heeft aangegeven dat rekening moest worden gehouden met een overschrijding.</p> <p>De cijfers over het vierde kwartaal zijn aanzienlijk gunstiger. De eerder verwachte overschrijding blijkt zich niet voor te doen. Voor Oudewater geldt dat ongeveer € 8.000,= minder hoeft te worden bijgedragen dan begroot.</p> <p>Wat betreft het verstrekken van uitkeringen en inkomensvoorzieningen wordt deze positieve verschuiving met name veroorzaakt doordat het bestand een daling heeft ingezet en er meevallers zijn wat betreft de gemiddelde kosten en de rijksbijdragen.</p> <p>Wat betreft de uitvoeringskosten is Ferm Werk er in geslaagd deze binnen de perken te houden ondanks het grotere bestand en het feit dat het bestand steeds meer bestaat uit inwoners met een moeilijk te overbruggen afstand tot de arbeidsmarkt. Oudewater hoeft over 2017 ongeveer € 15.000,= minder bij te dragen aan de uitvoeringskosten dan begroot.</p>
Inhoudelijke ontwikkeling	<p>Ferm Werk bestaat sinds 1 januari 2014. Op die datum zijn de sociale diensten van vier gemeenten samengegaan met het WSW-bedrijf. Sinds de oprichting heeft Ferm Werk zich steeds meer ontwikkeld als partner binnen het sociaal domein. Naast de oorspronkelijke taken als het versterken van uitkeringen en het uitvoeren van de WSW, is Ferm Werk steeds intensiever betrokken bij activiteiten op het snijvlak van thema's binnen het sociaal domein zoals arbeidsmatige dagbesteding.</p> <p>Een steeds groter deel van de inwoners met een bijstandsuitkering heeft een moeilijk te overbruggen afstand tot de betaald werk. Zij zijn nauwelijks rechtstreeks te bemiddelen naar een betaalde baan. Deze ontwikkeling heeft inmiddels geleid tot het besef dat het inzetten van andere instrumenten en het ontwikkelen van daarbij passende expertise bij Ferm Werk noodzakelijk is. Daarnaast wordt steeds intensiever samengewerkt tussen Ferm Werk en de rest van het sociaal domein, waardoor de schotten tussen WMO-voorzieningen en jeugd en voorzieningen Participatiewet minder hard worden.</p>
Risico's	<p>Ferm Werk heeft een belangrijke rol in het realiseren van beschutte werkplekken en garantiebanen voor inwoners met een arbeidsbeperking. Helaas valt het aantal gerealiseerde beschutte werkplekken en garantiebanen tegen overeenkomstige de landelijke knelpunten op dat vlak (onvoldoende mensen worden door het UWV aangemerkt als kandidaat voor een garantiebaan).</p> <p>Ook speelt Ferm Werk een belangrijke rol in de opvang van vergunninghouders en hun integratie in de samenleving. Daarbij zijn toeleiding naar aanvullend onderwijs en toeleiding naar werk belangrijke elementen. Tegelijkertijd wordt, ook in het kader van het regionale werkbedrijf, de werkgeversdienstverlening verstrekt. Ferm Werk wordt ook door het bedrijfsleven meer en meer gezien als een partner bij het vervullen van vacatures en het beperken van de werkloosheid in de regio.</p>

Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)
Doel	<p>Het in stand houden van een dienst van gemeenten ter uitvoering van de taken bij of krachtens de Wet publieke gezondheid (Wpg) opgedragen aan de colleges op het gebied van de publieke gezondheid.</p>
Bestuurlijk belang / betrokkenen	<p>Gemeenten zijn wettelijk verplicht een gezondheidsdienst in stand te houden. Alle 26 gemeenten van de provincie Utrecht houden de dienst in stand door een gemeenschappelijke regeling.</p> <p>Met ingang van 2014 is er 1 regeling voor zowel de stad Utrecht als de overige gemeenten. Vanaf 2014 is de naam 'GGD regio Utrecht' (GGDrU). De GGDrU voert ook de jeugdgezondheidszorg uit voor alle gemeenten van de provincie met uitzondering van de stad Utrecht die een eigen dienst voor JGZ heeft en Vianen die in een gemeentelijke herindeling is.</p>

Bestuurder vanuit onze gemeente	Lid : wethouder W.J.P. Kok Plv. lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam
Financieel	
Bijdrage	De totale bijdrage aan de GGDrU is conform begroting 2017 € 327.977,-. Na een begrotingswijziging is die vastgesteld op € 337.462,-. Uitgaande van de bedragen na de begrotingswijziging 2017-1: € 58.360,- is voor de uitvoering van basistaken, € 1.631,- is voor de uitvoering van intensivering van de basistaken. Beide zijn wettelijk verplicht door de GGDrU (of onder verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid) uit te voeren taken. € 85.614,- is voor de uitvoering van de basistaak-plus (de JGZ 4-18 jaar). € 191.856,- is voor de uitvoering van de JGZ 0-4 jaar en JGZ maatwerk.
Eigen vermogen	De jaarcijfers over 2017 zijn nog niet ontvangen van de GGDrU. Cijfers uit de update van het Ombuigingsplan: saldo van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2017 € 1.273k. Voor het realiseren van het Ombuigingsplan is de benodigde inzet uit de algemene reserve geraamd op € 487k. Eind 2021 is het saldo van de Algemene reserve dan € 786k. Op basis van de huidige risico-inventarisatie heeft de GGD dan nog voldoende weerstandsvermogen. Cijfers uit de begrotingswijziging 2017-1: per 31 december 2017 bedragen de bestemmingsreserves € 1.059k
Financiële ontwikkeling	In 2017 is er één begrotingswijziging geweest. De begrotingswijziging was nodig door ontwikkelingen in de dienstverlening van de GGD aan de statushouders, het instellen van een spreekuur Vrouwelijke genitale verminkingen (Vgv) en vanwege technische redenen (stijging premies, indexering, wijziging in de cao). Voor de inzet voor de statushouders (€ 7.476,-) zijn extra middelen toegevoegd aan het Gemeentefonds. Voor de instelling van het spreekuur Vgv is een bijdrage van € 369,- (verdeeld over 2017 en 2018) aan de GGD betaald. Beide posten zijn gedekt via de middelen die extra zijn toegevoegd aan het Gemeentefonds die toegevoegd waren aan de algemene reserve. De begrotingswijziging leidde tot een hogere bijdrage aan de GGD van totaal € 9.485,-. Het tekort als gevolg van technische wijzigingen (€ 1.640,-) wordt verwerkt in de jaarrekening 2017 van de gemeente.
Inhoudelijke ontwikkeling	De GGDrU voert vanaf 2016 de JGZ van 0-18 jaar uit voor de hele provincie m.u.v. de stad Utrecht (die een eigen uitvoeringsorganisatie heeft) en Vianen (die in herindeling met twee gemeenten uit een andere provincie zit). In de begroting van 2017 viel de JGZ 0-4 jaar nog onder het maatwerk. Met ingang van 2018 valt de hele JGZ (0-18 jaar) onder de basistaken-plus. JGZ valt onder basistaken-plus omdat JGZ een wettelijke taak van gemeenten is, die ze kunnen (maar niet hoeven) beleggen bij de GGD. De GGDrU heeft een nieuwe versie van het Digitaal Dossier JGZ nodig en doet het traject van aanbesteding en opdrachtgeven samen met 2 andere GGD'en. In 2017 is aan de raden een zienswijze gevraagd op het voornemen van de GGD om ten behoeve van die samenwerking met 2 andere GGD'en een coöperatie op te richten. In 2018 wordt het besluit hierover genomen. In 2017 is vastgesteld dat de GGDrU niet op het noodzakelijke basisniveau was qua bedrijfsvoering, dat de kwaliteit op onderdelen versterkt moet worden (ICT infrastructuur, locaties en crisisorganisatie). Om de kosten die hiermee gemoeid gaan te dekken is een Ombuigingsplan 2018-2021 opgesteld, op basis van intern en extern onderzoek. In 2018 wordt een update van het Ombuigingsplan vastgesteld.
Risico's	De deelnemende gemeenten staan garant voor de betaling van rente en aflossing van de door de GGD aangegane geldlening- en rekening-courant-overeenkomsten. De garantstelling geschiedt naar verhouding van de inwonertallen op 1 januari van het jaar waarin de garantieverplichting tot stand is gekomen. Het Ombuigingsplan voor de begrotingsjaren 2018-2021 is opgesteld met als uitgangspunt dat de investeringen binnen de huidige financiële kaders gevonden moeten worden. Door forse inspanningen zijn de benodigde ombuigingen te realiseren. Tegelijk is vastgesteld dat de GGDrU heel scherp aan de wind moet varen in de komende jaren.

De kans bestaat dat er toch een bijdrage van gemeenten wordt gevraagd. Uit de update van het Ombuigingsplan dat eind maart 2018 door het AB moet worden vastgesteld, blijkt dat een verhoging van de inwonerbijdrage vooralsnog niet nodig is. Echter er is geen ruimte in de exploitatie om tegenvallers op te vangen.

4. Cultuur, economie en milieu

Naam	Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
Doel	<p>De Omgevingsdienst Regio Utrecht draagt zorg voor een doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare uitvoering van de haar opgedragen taken. Dit zijn de wettelijke milieutaken (vooral vergunningverlening, toezicht en handhaving) en een deel van de niet-wettelijke (beleids)taken; vooral advisering op het gebied van ruimtelijke ordening, bodemsanering, geluidshinder en duurzaamheid.</p> <p>Voor de uitvoering van de milieutaken is de programmabegroting van de gemeente leidend. Binnen dit financiële kader wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma (UVP) opgesteld. Dit zijn de kaders waarbinnen de Omgevingsdienst haar taken uitvoert.</p>
Bestuurlijk belang / betrokkenen	De gemeentebesturen van Bunnik, De Bilt, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rheden, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurder vanuit onze gemeente	<p>Lid : wethouder W.J.P. Kok</p> <p>Plv. lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam</p>
Financieel	Conform de gemeenschappelijke regeling dragen de 15 deelnemende gemeenten gezamenlijk het risico voor de Omgevingsdienst.
Bijdrage	<p>Begroting 2017: € 348.376</p> <p>Rekening 2017: € 358.037</p>
Eigen vermogen	Ultimo 2016: € 1.304.387
Vreemd vermogen	Ultimo 2016: € 4.236.808
Financiële ontwikkeling	-
Inhoudelijke ontwikkeling	Per 1 juli 2012 is de Omgevingsdienst Regio Utrecht ontstaan uit het samengaan van de Milieudienst Zuid Oost Utrecht en de Milieudienst Noord West Utrecht. Op dit moment loopt het proces om te komen tot een provincie brede RUD Utrecht. Belangrijke randvoorwaarden zijn ten eerste dat er geen datum wordt bepaald waarop de fusie gerealiseerd moet zijn. Daarvoor wordt de tijd genomen die nodig is. Ten tweede wordt vooraf bepaald aan welke prestatie indicatoren beide organisaties moeten voldoen alvorens tot fusie wordt overgegaan. Uitgangspunt van de gemeente Oudewater is dat de RUD-vorming niet mag leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage.
Risico's	<p>Op een deel van het eigen vermogen van de ODRU rusten diverse bestemmingen zodat het weerstandsvermogen van de ODRU zich beperkt tot de algemene of egalisatiereserve. Om het weerstandsvermogen van de ODRU te verbeteren is afgesproken dat indien enig jaar een batig saldo oplevert, dit saldo wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Het totale weerstandsvermogen mag in enig jaar niet meer zijn dan 10% van de jaaromzet. Inmiddels zijn de risico's in kaart gebracht en op basis hiervan is een berekening gemaakt van de benodigde omvang van het weerstandsvermogen. Gestreefd wordt naar een ratio weerstandsvermogen van 1,5.</p> <p>Dit wil zeggen dat alle risico's voor 1,5 maal gedekt kunnen worden uit het weerstandsvermogen, welke opgebouwd wordt vanuit eventuele positieve jaarrekening resultaten.</p> <p>Zodra de Algemene Reserve het gewenste niveau heeft bereikt, wordt het meerdere gerestitueerd aan de deelnemers in verhouding tot de door hen afgenomen uren.</p> <p>Indien enig exploitatiejaar een nadelig saldo oplevert en het weerstandsvermogen ontoereikend is om dit saldo te dekken, stelt het bestuur een plan vast dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van dit nadelig saldo. Het algemeen bestuur bepaalt dan wat de deelnemende partijen zullen bijdragen.</p>

5. Sport en onderwijs

Naam	Stichting Onderwijs Primair (SOP)
Doel	De Stichting is per 1 augustus 2003 opgericht en heeft ten doel het instandhouden van de scholen voor openbaar onderwijs.
Betrokkenen	De gemeenten in de Krimpenerwaard, gemeente Oudewater en de gemeente Montfoort.
Bestuurder vanuit onze gemeente	De Stichting is een zelfstandig bestuur
Financieel	De gemeente heeft geen direct financieel belang in de stichting.
Bijdrage	Rijksvergoedingen worden door de stichting zelf ontvangen en zij doet ook haar eigen uitgaven. De gemeenteraden moeten echter nog wel de begroting en de jaarrekening goedkeuren.
Financiële ontwikkeling	Jaarlijks biedt het college van bestuur de jaarrekening en begroting ter goedkeuring aan de gemeenteraden.
Inhoudelijke ontwikkeling	Het stichtingsbestuur is bezig met een strategische heroriëntatie en professionalisering op het terrein van organisatieontwikkelingen, het personeelsbeleid en de kwaliteit van het onderwijs.
Risico's	De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het aanbieden van openbaar onderwijs in de gemeente. Het risico bestaat dat het bestuur van de stichting de onderwijsuitgaven de Rijksbijdrage overschrijdt en dat dan de gemeente financieel moet bijspringen.

6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Naam	Welstand en Monumenten Midden Nederland (WMMN)
Doel	Dit openbaar lichaam heeft tot taak de deelnemende gemeenten van advies te dienen inzake de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschap- en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg, alsmede de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid.
Betrokkenen	De gemeenten: Abcoude, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurder vanuit onze gemeente	Wethouder W.J.P. Kok
Financieel	Er wordt een bijdrage per advies betaald gebaseerd op de tarieventabel van Welstand en Monumenten Midden Nederland. De aan de gemeente in rekening gebrachte bijdragen worden via de leges doorberekend aan de aanvragers van de vergunning.
Bijdrage	Begroting 2017 : € 17.500 Rekening 2017 : € 18.973
Financiële ontwikkeling	In geval van een lager aantal ingediende plannen dan begroot heeft dit direct gevolgen voor de inkomsten en de financiële positie van WMMN. Beperkte tekorten kunnen uit de aanwezige reserve worden opgevangen. De economische ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en indien er tussentijds maatregelen noodzakelijk blijken zal de WMMN hier tijdig over informeren.
Risico's	Achterblijvende inkomsten als gevolg van een lager aantal te beoordelen plannen als gevolg van een economische recessie of uittrekkende deelnemers in het kader van deregulering.

Naam	Stichting Urgentieverlening West-Utrecht
Doel	Het verlenen van urgentieverklaringen voor een huurwoning aan woningzoekenden in de regio West Utrecht. De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van sociale en medische indicaties. Deze worden opgesteld door een maatschappelijk werker en externe medische geneeskundigen. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstellingen uit de programma's van de begroting. De stichting voert de huisvestigingsverordening Regio Utrecht 2015 gemeente Oudewater gedeeltelijk uit bij mandaatbesluit van de deelnemende gemeenten
Betrokkenen	De gemeenten Stichtse Vecht, De Ronde Venen, Woerden, Montfoort, Oudewater en Lopik.
Bestuurder vanuit onze gemeente	Wethouder W.J.P. Kok
Financieel	Er wordt een bijdrage per advies betaald gebaseerd op de tarientabel van Welstand en Monumenten Midden Nederland. De aan de gemeente in rekening gebrachte bijdragen worden via de leges doorberekend aan de aanvragers van de vergunning.
Bijdrage	Begroting 2017 : € 4.000 Rekening 2017 : € 4.111
Financiële ontwikkeling	.
Inhoudelijke ontwikkeling	Vanuit de betrokken gemeenten is er een urgentiecommissie die urgentieaanvragen behandelt. Het Vierde Huis verzorgt het secretariaat van de Stichting Urgentieverlening West-Utrecht.
Risico's	Bij een grote toename van urgentieaanvragen zal het budget niet kostendekkend zijn. Gezien de inrichting van het voortraject waarbij een intake plaatsvindt, is dit risico beperkt.

7. Algemene inkomsten

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (Triple A). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren. Daarnaast neemt zij deel aan projecten in de vorm van publiek-private samenwerking.
Doel	Eventuele kortlopende en langlopende leningen aangaan en deposito's uitzetten. Daarnaast heeft de gemeente afgelopen jaren aandelen van de bank in haar bezit. Op deze aandelen wordt jaarlijks dividend ontvangen.
Bestuurlijk belang / betrokkenen	De gemeente Oudewater heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurder vanuit onze gemeente	Wethouder J.I.M Duindam
Financieel	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Oudewater bezit 27.612 aandelen x € 2,50.
Bijdrage	Begroting 2017 € 45.283 Rekening 2017 € 45.284
Eigen vermogen	Ultimo 2016: € 4.486 miljoen

Vreemd vermogen	Ultimo 2016: € 149.483 miljoen
Achtergestelde schulden	Ultimo 2016: € 31 miljoen
Financiële ontwikkeling	De BNG heeft in 2017 vanwege een hogere winst over boekjaar 2016 (369 miljoen versus 226 miljoen in 2015), meer dividend uitgekeerd. Het betreft voor de gemeente Oudewater een additioneel bedrag van € 17.000 incidenteel.
Risico's	Het risico is in de paragraaf weerstandsvermogen op nihil bepaald.

Naam	Vitens
Openbaar belang	De kernactiviteiten zijn winning, productie en levering van (drink)water aan particulieren en bedrijven. Vitens is in 2002 ontstaan door fusie van de drinkwaterbedrijven Nuon Water, Waterbedrijf Gelderland en Waterleiding Maatschappij Overijssel. In 2006 is Vitens verder gefuseerd met Hydron Flevoland en Hydron Midden-Nederland. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden.
Doel	De visie over Vitens in relatie tot de realisatie van de doelstelling zoals die is opgenomen in programma 7 van de begroting betreft een financieel belang. De gemeente heeft Vitens als verbonden partij opgenomen om zo bij te dragen aan een duurzaam goede, evenwichtige financiële positie van de gemeente.
Bestuurlijk belang / betrokkenen	De gemeente Oudewater is aandeelhouder en heeft daarmee stemrecht. De gemeente heeft 9.199 aandelen in haar bezit. Betrokken zijn diverse gemeenten en provincies.
Bestuurder vanuit onze gemeente	Wethouder J.I.M Duindam
Financieel	
Bijdrage	Begroting 2017: € 30.909 Rekening 2017: € 30.909
Eigen vermogen	Ultimo 2016 :€ 489,1 miljoen
Financiële ontwikkeling	Vitens boekte in 2016 een bedrijfsresultaat van € 82,7 miljoen (2015: € 93,3 miljoen) en een nettoresultaat van € 48,5 miljoen (2015: € 55,4 miljoen). Dit resultaat wordt deels uitgekeerd aan de aandeelhouders en deels toegevoegd aan het eigen vermogen. De toegenomen solvabiliteit zorgt voor een gunstige financiële positie. Ook heeft Vitens al jaren de laagste netto operationele kosten van de Nederlandse drinkwatersector én vanaf 2016 de laagste drinkwatertarieven.
Risico's	Het risico is in de paragraaf weerstandsvermogen op nihil bepaald.

Naam	Bezit certificaten van aandelen Stichting Administratiekantoor Dataland in de BV Dataland
Doel	De Stichting Administratiekantoor Dataland BV heeft tot doel om aandelen in het kapitaal van de besloten vennootschap Dataland te houden. Daartoe heeft de stichting certificaten uitgegeven van de door haar gehouden aandelen. De missie van Dataland BV is het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed – en hiermee gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor overheid, burgers en bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Authentieke Registraties.
Betrokkenen	Alle Nederlandse gemeenten.
Financieel	De gemeente is lid van BV Dataland en heeft dus geen aandelen.
Inhoudelijke ontwikkeling	In oktober 2006 is door Dataland het convenant "De toegankelijkheid gestroomlijnd" gesloten met het Kadaster waardoor de afnemers van beide partijen toegang krijgen tot gecombineerde overheidsinformatie, afkomstig van de informatiedomeinen van het Kadaster en de gemeenten.
Risico	Het risico is in de paragraaf weerstandsvermogen op nihil bepaald.

PARAGRAAF 3

WEERSTANDSVERMOGEN

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in het vermogen van de gemeente Oudewater om niet gedekte risico's op te vangen. Zowel het BBV als ook de provincie en de accountant wijzen op het belang van risicobeheersing en de berekening van het weerstandsvermogen.

De financiële positie van een gemeente bestaat uit de exploitatie en het eigen vermogen. Het niet geormerkte vermogen (= weerstandsvermogen) is van belang om te bepalen of de gemeente financieel gezond is, hetgeen (mede) afhankelijk is van het risicoprofiel. Voor het beoordelen van de financiële positie is daarom inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in het vermogen van de gemeente Oudewater om niet gedekte risico's op te vangen.

Doelstellingen met betrekking tot het weerstandsvermogen en de risicobeheersing zijn:

- risico's beheersen;
- risico's waar mogelijk verminderen;
- norm van het weerstandsvermogen ontwikkelen;
- onderbouwen van beslissingen;
- verbeteren dienstverlening;
- herkennen en benutten van kansen;
- stimuleren professionaliteit van de medewerkers;
- beschermen vermogenspositie gemeente.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Met betrekking tot het weerstandsvermogen en de risicobeheersing heeft de gemeente met regelgeving en enkele toezichthoudende partijen te maken.

Gemeentewet

De gemeentewet vormt de kapstok voor de wetgeving waar de gemeente mee te maken heeft. Conform artikel 212 van de Gemeentewet dient de raad de Financiële verordening vast te stellen. In deze verordening zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid, het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie geregeld.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Een belangrijk (financieel) kader is het BBV. De commissie BBV is belast met de taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV. De gemeenten dienen een inventarisatie van de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit uit te voeren. Het BBV beschrijft enkele zaken over het weerstandsvermogen.

Wet HOF

Vanwege de crisis en een gebrekkige nationale begrotingsdiscipline heeft de Europese Commissie besloten een duidelijke grens van 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) te stellen aan de nationale begrotingstekorten. Daarbij mag de overheidsschuld niet hoger zijn dan 60% van het BBP. Ook de begrotingen van gemeenten, provincies en waterschappen onderdeel van de totale overheidsbegroting. De Wet HOF bevat strenge regels om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft.

Provincie Utrecht

Vanuit haar toezichthoudende taak controleert de provincie of aan de gestelde regelgeving en normen wordt voldaan. Zij vragen om een financiële vertaling van specifieke risico's in relatie tot het weerstandsvermogen.

Accountant

Door de accountant van de gemeente kan vragen om een financiële vertaling van de specifieke risico's die de gemeente loopt. Dit geldt zowel voor deze paragraaf als de paragraaf verbonden partijen.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De middelen waarover de gemeente beschikt om risico's op te vangen worden tezamen ook wel de weerstandscapaciteit genoemd. Een deel hiervan is incidenteel en een deel structureel van aard. Het gaat hier om de volgende posten:

- Algemene reserve.
De incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente wordt gevormd door de algemene reserve. Bestemmingsreserves beogen in principe een besteding in de begroting.
- Post onvoorzien.
Ter dekking van onvoorziene begrotingsuitgaven in de loop van het jaar is in de begroting een budget onvoorzien opgenomen. Dit budget is gebaseerd op een norm van € 1,25 per inwoner.
- Onbenutte belastingcapaciteit.
Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 Financiële Verhoudingswet, is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. Onderstaande tabel geeft bij benadering het resultaat weer.

OZB-% van de Woz-waarde voor toelating art. 12	0,1889%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,1561%
Vershil	0,0328%
Onbenutte belastingcapaciteit (verschil x totaal WOZ-waarden)	€ 498.358

De beschikbare weerstandscapaciteit (in historisch perspectief) ziet er als volgt uit:

		Verslag 2017	Begroting 2018	Herziene begroting 2017	Verslag 2016	Begroting 2017
1. Algemene reserve	incidenteel	€ 4.450.848	€ 3.674.473	€ 3.356.397	€ 3.164.351	€ 3.789.746
2. Reserve sociaal domein	incidenteel	€ 1.127.000	€ 1.020.516	€ 1.020.516	-	-
2. Stille reserves	incidenteel	-	-	-	-	-
3. Onvoorzien	structureel	€ 12.625	€ 12.625	€ 12.625	€ 6.261	€ 12.625
4. Onbenutte belastingcapaciteit	structureel	€ 498.358	€ 498.358	€ 469.938	€ 498.358	€ 469.938
Beschikbare weerstandscapaciteit		€ 6.088.831	€ 5.205.972	€ 4.859.476	€ 3.668.970	€ 4.272.309

4. Risico's

De risicopositie van de gemeente wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet en de financiële impact van het risico. Voor de beoordeling van de kans is de onderstaande schaalindeling gehanteerd:

Risico	Omschrijven als	Geschatte kans van voorkomen
Klein	Onwaarschijnlijk	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	50%
Groot	Waarschijnlijk	80%

Per risico is de maximale financiële impact en de kans dat het risico zich kan voordoen ingeschat. Het weerstandsvermogen dient om risico's af te dekken waarvoor nog geen voorziening is getroffen of waarvoor geen verzekering is afgesloten. De risico's zijn navolgend gekwantificeerd en toegelicht.

	Impact	Kans	Incidenteel structureel	Benodigde weerstands-capaciteit
A. Programma's				
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
a	DVO gemeente Woerden	€ 3.900.000	s	€ 390.000
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer				
a	Terrein machinefabriek, bom	€ 100.000	gemiddeld	€ 50.000
3. Sociaal domein				
a	WWB etc.	€ 250.000	klein	€ 25.000
b	WMO	€ 50.000	klein	€ 5.000
c	Geëscaleerde zorg	€ 700.000	groot	€ 560.000
4. Cultuur, economie en milieu				
a	Milieuaangelegenheden	€ 250.000	klein	€ 25.000
b	Archeologie	€ 50.000	klein	€ 5.000
5. Sport en onderwijs				
a	Zwembad	€ 60.000	gemiddeld	€ 30.000
b	Risico realisatie zwembad	€ 115.000	groot	€ 92.000
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen				
a	Planschade	€ 100.000	klein	€ 10.000
7. Algemene inkomsten				
a	Aandelen BNG en Vitens	€ 80.000	klein	€ 8.000
b	Garantieverlening gemeente	€ 508.000	klein	€ 50.800
c	Garantieverlening WSW	€ 2.056.000	klein	€ 205.600
d	Algemene uitkering gemeentefonds	€ 100.000	klein	€ 10.000
e	WOZ-waardering	€ 45.000	gemiddeld	€ 22.500
Subtotaal A. Programma's				€ 1.488.900
B. Bedrijfsvoering				
a	Infrastructurele risico's	€ 500.000	klein	€ 50.000
b	BTW Compensatie Fonds (BCF)	€ 50.000	klein	€ 5.000
c	EMU-tekort	€ 700.000	klein	€ 70.000
d	Wettelijke Aansprakelijkheid	verzekerd		€ -
e	Wet Ketenaansprakelijkheid	verzekerd		€ -
f	Brandschade	verzekerd		€ -
Subtotaal B Bedrijfsvoering				€ 125.000
C. Verbonden partijen				
a	VeiligheidsRegio Utrecht (VRU)	€ 531.000	klein	€ 53.100
b	OmgevingsDienst Regio Utrecht (ODRU)	€ 341.000	klein	€ 34.100
c	Afval Verwijdering Utrecht (AVU)	€ 233.000	klein	€ 23.300
d	Welstand en Monumenten Midden Nederland WMMN)	-		-
e	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	€ 316.000	klein	€ 31.600
f	Ferm Werk	€ 718.000	gemiddeld	€ 359.000
g	Stichting Grootchalige Basiskaart Nederland	€ 10.000	klein	€ 1.000
h	Stichting Onderwijs Primair	€ 100.000	klein	€ 10.000
i	RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	€ 30.000	klein	€ 3.000
j	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ -		€ -
k	Vitens NV	€ -		€ -
l	Stichting Administratiekantoor Dataland	€ -		€ -
Subtotaal C Verbonden partijen				€ 515.100
D. Grondexploitaties				
a	De Noort Syde II	€ 100.000	gemiddeld	€ 50.000
Subtotaal D Grondexploitaties				€ 50.000
Totaal				€ 2.179.000

De risico's zijn gedurende het jaar 2017 nog eens tegen het licht gehouden in het kader van de Herziene Begroting 2017. Ten opzichte van de inventarisatie die toen gemaakt is valt er slechts een significante wijziging te melden. Dit betreft het risico met betrekking tot de Jeugdzorg. In de Herziene Begroting is hiervoor een "gewogen risico" van € 50.000 opgenomen. Om twee redenen zien wij aanleiding om dit bedrag te verhogen. Allereerst moeten we op basis van de realisatiecijfers over 2017 onderkennen dat de in de begroting 2018 opgenomen zorgkosten te laag zijn geraamd. Naar schatting zullen deze zo'n € 700.000 hoger uitvallen. De tweede reden om het gewogen risico te verhogen is omdat in de Herziene begroting abusievelijk met de reserve sociaal domein als dekkingsmiddel voor dit specifieke risico rekening is gehouden. Omdat deze reserve in de begroting ook al tot de beschikbare weerstandscapaciteit wordt gerekend moet deze "dubbeltelling" worden gecorrigeerd. Dit betekent concreet dat het risico nu voor een waarde van € 560.000 wordt meegenomen.

5. Weerstandsvermogen

Het is van belang te weten of sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Aangezien het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit wordt ook wel het weerstandsvermogen genoemd. Deze wordt als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit.

De geactualiseerde stand van het weerstandsvermogen geeft aan dat het totaal van de risico's € 2.179.000 bedraagt. De totale weerstandscapaciteit wordt geraamd op € 6.088.831 (peildatum 31-12-2017). De ratio weerstandsvermogen bedraagt dan 3,2. Schematisch:

	Verslag 2017	begroting 2018	herziene begroting 2017	Verslag 2016	begroting 2017
1. Weerstandscapaciteit	€ 6.088.831	€ 5.205.972	€ 4.859.476	€ 3.668.970	€ 4.859.476
2. Risico's	€ 2.179.000	€ 1.619.000	€ 1.206.500	€ 1.030.000	€ 1.255.500
Ratio weerstandsvermogen	2,8	3,2	4,0	3,6	3,9

Ervan uitgaande dat de ratio weerstandsvermogen minimaal 1,0 dient te zijn, bedraagt het vrij besteedbare deel van de algemene reserve € 2.271.848 (€ 4.450.848 - € 2.179.000).

Wanneer de ratio weerstandsvermogen minder dan 1,0 bedraagt, is een gemeente kwetsbaar. De gemeente beschikt dan niet over voldoende capaciteit om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Er kunnen zich echter onvoorziene situaties voordoen waarbij je als gemeente binnen 1 jaar meerdere tegenslagen hebt te verwerken, ook al was de kans daarvoor laag ingeschat. Het spreekt voor zich dat hoe hoger het weerstandsvermogen is, hoe meer (onvoorziene) tegenvallers opgevangen kunnen worden. Echter, ook een groot weerstandsvermogen is niet altijd ideaal. Wanneer de ratio hoog oploopt kan men zich afvragen of de gemeente dit geld ook niet voor andere doeleinden zou kunnen inzetten, bijvoorbeeld voor de uitvoering van nieuw beleid. Een ratio van 1,0 wordt in termen van risicomangement overigens gekwalificeerd als "voldoende".

Beleid gemeente Oudewater

Voor de ratio van het weerstandsvermogen streeft de gemeente naar een ratio van 1,0. Indien de ratio op enig moment buiten de toegestane ondergrens komt, doet het college zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één jaar, een voorstel om het beschikbare weerstandsvermogen te verhogen.

Risicoafdekking uit de algemene reserve.

Indien een risico zich werkelijk voordoet, wordt bij de afdekking als volgt gehandeld:

- Voor zover mogelijk worden maatregelen ter beperking van de schade getroffen;
- Schade die niet kan worden beperkt, wordt zoveel mogelijk vanuit de daartoe geëigende programmabudgetten betaald. Dat geldt ook voor de kosten van de schadebeperkende maatregelen;
- Voor zover bovenstaande maatregelen niet toereikend zijn wordt de algemene reserve aangesproken.

Conclusie.

Uit de uitgevoerde risicoanalyse blijkt dat Oudewater de risico's goed afgedekt heeft. Daarnaast zijn de belangrijkste beheersplannen geactualiseerd en zijn de daaruit voortvloeiende lasten structureel verwerkt in de begroting en dus de daarmee verband houdende voorzieningen.

6. Kengetallen financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. Zij kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Daarom schrijft de BBV regelgeving voor dat de volgende kengetallen worden berekend:

Kengetal	Verslag 2016	begroting 2017	Verslag 2017
Netto schuldquote	18,00%	23,00%	5,30%
Netto schuldquote gecorrigeerd	18,00%	23,00%	4,98%
Solvabiliteitsratio	34,00%	46,00%	33,77%
Grondexploitatie	0,00%	0,00%	-1,76%
Structurele exploitatieruimte	1,00%	0,00%	2,39%
Belastingcapaciteit	102,00%	100,00%	101,66%

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Omdat in Oudewater geen sprake is van doorgeleend geld, is de gecorrigeerde schuldquote gelijk aan de normale schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Belastingcapaciteit

De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een eventuele financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of waarin er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. Dit gebeurt door de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven.

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Bedrijfsvoering draait om het sturen en beheersen van de organisatie om de geplande resultaten zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren. Het gaat dus om antwoorden op hoe-vragen. Vraagstukken waar het college zich dagelijks mee bezighoudt. Er zijn ook thema's die de kaderstellende rol van de raad raken. Deze paragraaf gaat daarop in. Daarnaast wordt in financiële zin inzicht gegeven in de bedrijfsvoeringskosten. In het kader van het partnerschap is deze bedrijfsvoerings paragraaf grotendeels gelijk aan de bedrijfsvoering paragraaf van Woerden.

2. Speerpunten

Organisatieontwikkeling

In 2017 is het Uitvoeringsprogramma organisatie 2020: De WOW Factor! vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe we de organisatie in een ontwikkelritme krijgen waarin we stap voor stap toewerken naar een fitte organisatie die in staat is om de samenleving, het bestuur en de medewerkers te verbazen, te verrassen en te verwonderen met ons werk, producten en diensten. Het uitvoeringsprogramma is georganiseerd als evolutie, als ontwikkeling, en bestrijkt de periode 2017 tot en met 2020.

Op het gebied van het verbeteren van dienstverlening aan de samenleving zijn in 2017 goede vorderingen gemaakt:

Bij drie voor de inwoners belangrijke processen - Meldingen openbare ruimte (MOR), publieksdiensten en Vergunningverlening - is het zaakgericht werken¹ ingevoerd. Inwoners hoeven hun vraag maar één keer te stellen, worden snel en vriendelijk geholpen, hebben inzicht in hun proces en worden hiervan actief op de hoogte gehouden. In dit kader is ook gestart met een sms- en e-mailservice voor inwoners die een rijbewijs of reisdocument hebben aangevraagd.

Voor wat betreft de dienstverlening aan het bestuur is in 2017 de strategische functie van de organisatie verstevigd. De regionale samenwerking van Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden en de U10 is verbeterd en heeft de organisatie verder versterkt. Mede hierdoor heeft de provincie Zuid Holland een bestuurlijke toezegging gedaan voor een subsidie van € 1,53 miljoen voor het uitvoeren van 8 projecten op het gebied van infrastructuur en bodemdaling in de regio AGW. In de U10 regio is de Ruimtelijk Economische Koers (REK) vastgesteld,

Naast het verbeteren van de dienstverlening zijn in 2017 op het gebied van de doorontwikkeling van de organisatie forse stappen gezet. Het opgavengestuurd werken is verder uitgerold. Nadat we hebben gedefinieerd wat wij hieronder verstaan, een werkwijze hebben vastgesteld en de consequenties voor de organisatie van het werken met opgaveteams hebben doordacht, zijn de eerste ervaringen opgedaan op het gebied van duurzaamheid, de transformatie van het sociaal domein, Inclusie en de integratie van statushouders. In 2018 is het streven op basis van deze ervaringen al het werk dat de organisatie uitvoert in te delen in opgaven, processen en projecten. De bijbehorende werkwijzen zijn alle drie gebaseerd op de maatschappelijke effecten van de resultaten, waardoor de resultaatgerichtheid van de organisatie per definitie maximaal zal zijn, en sturing en prioritering beter zal verlopen.

De opgave-, proces- en projectteams zijn zoveel mogelijk zelfsturend en leggen over de resultaten verantwoording af aan de opdrachtgever. In 2017 hebben de eerste teams ervaring opgedaan met zelfsturing. De consequenties van zelfsturing voor de verdere inrichting van de organisatie op het gebied van sturing en verantwoording worden in 2018 verder onderzocht en uitgewerkt.

Ook op het gebied van medewerkers is in 2017 het nodige gebeurd. Zo heeft de verjonging van de organisatie een impuls gekregen met het aanstellen van 10 trainees. Ook is in 2017 een tweede groep

---

¹ Bij zaakgericht werken wordt er gekeken naar de processen in de organisatie en de vragen die zij beantwoorden voor de burger of een bedrijf. Deze vraag (bijvoorbeeld de melding van een kapotte straatlantaarn) behandelen wij als een zaak. Op het moment dat de burger de melding doet, wordt er een zaak aangemaakt. Deze zaak wordt opgeslagen in het zaakstelsel. Dit stelsel, dat beschikbaar is voor de hele organisatie, biedt toegang voor alle specialisten die betrokken zijn bij deze zaak. Denk bijvoorbeeld aan de beheerder openbare verlichting en het klantcontactcentrum.

Het klantcontactcentrum (KCC) speelt een centrale rol in dit geheel. Hier komt de aanvraag binnen en wordt deze doorgezet naar de juiste behandelaar. Zodra de burger een vraag heeft kan het KCC direct aangeven hoe ver het gevorderd is en wat er nog moet gebeuren. Zo blijft de burger op de hoogte van zijn/haar aanvraag.

van 12 medewerkers gestart met een persoonlijk ontwikkeltraject (FLOW). Dit geeft niet alleen een nieuwe kijk op eigen talenten, maar geeft ook de organisatie nieuwe energie. Daarnaast is de werving- en selectieprocedure aangepast, waarbij de kernwaarden van de organisatie (avontuur, eigenaarschap en samenspel) een prominenter plek in hebben gekregen. In dit kader is ook het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers aangepast. Nieuwe collega's maken niet alleen kennis met de organisatie, maar ook met de Woerdense en Oudewaterse samenleving.

De samenwerking met Oudewater is in 2017 geëvalueerd en wordt in 2018 verder vormgegeven. Het uitgangspunt is een samenwerking op basis van partnerschap. Het moet vanzelfsprekend zijn dat de hele werkorganisatie eigenaarschap voelt voor beide gemeenten en beide besturen moeten zich eigenaar weten van de gehele organisatie. Het partnerschap bestaat uit vijf aandachtsvelden, te weten:

1. Integrale Planning & Control cyclus
2. Projectmatig maatwerk
3. Gezamenlijke directie en control
4. Nabijheid organiseren en lokale kennis borgen
5. Omgaan met meer en minder werk.

Governance - planning & control

Governance bestaat uit sturing, beheersing, verantwoording en toezicht houden en verloopt grotendeels via de P&C-cyclus. De P&C cyclus bevat de maart RIB, het junioverleg, de begroting, de bestuursrapportage, en de jaarrekening.

Binnen de organisatie wordt door via de domeinen gestuurd, bijgestuurd en verantwoording afgelegd.

Personeelsbeleid

Personeel en organisatie.

In 2017 is er gewerkt aan het verbeteren van het vertrouwen, de persoonlijke ontwikkeling en het verbeteren van de vitaliteit/energieniveau van de medewerkers.

Terugkijkend zijn er veel losse resultaten geboekt. Echter door het ontbreken van een rode draad (visie) zijn de grote onderwerpen van het inventariseren van de talenten van medewerkers, het opstarten van een WOW academie, flexilisering loonhuis onvoldoende of niet opgestart.

Deze onderwerpen zijn onderdeel van het Strategisch HR beleid en de visie hierop is nog onvoldoende duidelijk. In Q4 is gestart met de ontwikkeling van het Strategisch HR beleid.

Het Strategisch HR beleid is een belangrijk onderdeel de komende jaren voor het resultaatteam Medewerkers.

Afschaffen personeelsgesprekscyclus en introductie Het Goede Gesprek.

In 2017 is gewerkt aan de afschaffing van de "administratieve tijger" de ROP cyclus. Deze personeelsgesprekscyclus werd als tijdrovend en niet effectief ervaren. Vanuit de gedachten "een teammanager weet wat er speelt bij zijn/haar medewerkers" wordt vanaf 2018 gewerkt met "Het Goede Gesprek". Vanuit de kernwaarden Avontuur, Eigenaarschap en Samenspel houden leidinggevende en medewerkers regelmatig een gesprek waarbij wederzijds vertrouwen, talenten, resultaat en persoonlijke ontwikkeling centraal staan.

Ontwikkeling medewerkers.

In 2017 is vooral ingezet op de individuele ontwikkeling van medewerkers. Medewerkers die zich willen ontwikkelen hebben de volgende mogelijkheden aangeboden gekregen;

- Na een succesvolle start in 2016 is de 2e groep FLOWers gestart.
- 12 facilitators zijn opgeleid en worden regelmatig ingezet op hun kwaliteiten
- 10 trainees krijgen de komende 2 jaar de tijd zicht ontwikkelen binnen onze organisatie
- Via traintool zijn de modules "feedback geven" en het "managen van verwachting" aangeboden.

Vitaliteit en energie

Veel aandacht is er geweest voor de werkdruk. Als basis van de verandermonitor is de meting "werkdruk" van het MTO 2016 gebruikt. Echter vitaliteit en energie wordt niet alleen bepaald door werkdruk. In de afgelopen periode is een inventarisatie gemaakt onder de teammanagers over werkdruk. Vanuit deze inventarisatie komt naar voren dat de prioritering en de basis op orde belangrijke aandachtspunten zijn. Om dit complexe onderwerp bespreekbaar te houden is het oprichten van een Q-groep voorgesteld.

Daarnaast is in het afgelopen jaar een RI&E uitgevoerd ondanks de tijdelijk huisvesting. In 2018 wordt gestart met de uitvoering van het Plan van Aanpak.

Om fitheid op de werkplek te stimuleren is een aantal stuks "alternatief" meubilair aangeschaft. Geïnteresseerde medewerkers kunnen hiermee ervaring opdoen in onder meer actief zitten achter het bureau.

Basis op orde

Gebleken is dat de administratieve basis onvoldoende op orde is. Hierdoor is het lastig om bijvoorbeeld adequate personeelsmanagement informatie te leveren. Gestart is met het verder ontwikkelen van het personeels- en salarisprogramma Workforce. Resultaten hiervan zullen eerst in 2018 merkbaar zijn.

In het kader van loonkostenbeheersing is een monitor loonkosten ontwikkeld. Deze moet beter zicht geven op de relatie geraamde loonkosten versus uitgegeven loonkosten. In 2017 is de basisversie ontwikkeld. Doorontwikkeling vindt plaats in 2018.

Informatiebeleid

We spelen steeds meer in op de behoefte van de inwoners- en ondernemers. De informatievoorziening en de daarbij behorende ICT-infrastructuur zijn daarvoor onder andere bedoeld en worden daardoor steeds belangrijkere steunpilaren voor het functioneren van de gemeente. Maatschappelijke ontwikkelingen laten zien dat er (steeds meer) behoefte is aan regie op eigen gegevens door inwoners- en ondernemers.

Vanuit het oogpunt van privacy en informatiebeveiliging is erop ingespeeld (alternatief zijn maatregelen genomen) om medewerkers vrij te spelen en zo de nodige aandacht te kunnen schenken aan dit onderwerp en waar nodig acties te ondernemen. Dit is gedaan met behulp van het Informatiebeveiligingsplan.

Tot de taken van de gemeente behoort ook het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en bewaren van de documentaire informatievoorziening (de archiefbescheiden). Begin 2018 komt een masterplan wegwerken archiefachterstanden gereed. Aan de hand van dit plan moet de documentaire informatievoorziening ultimo 2020 weer volledig op orde zijn. Een belangrijk deel van de archiefachterstanden betreft archief van Woerden dat momenteel tijdelijk in Leiden is opgeslagen. De achterstand in de vorming van de papieren dossiers van Oudewater is eind 2017 vrijwel geheel weggewerkt. Hierdoor is de dossiervorming van het 'papieren tijdperk' van Oudewater op korte termijn op orde.

Wij lichtten eerder al toe dat de overgang van zaakgericht archiveren naar volledig zaakgericht/digitaal werken zou worden voorbereid in 2017. In 2017 is de overgang van zaakgericht archiveren naar volledig zaakgericht/digitaal werken gestart bij een drietal klantprocessen: Publieksdiensten, Meldingen Openbare Ruimte en het zogenoemde 'ALO'-deel van VTH. Dit wordt in 2018 afgerond en aangevuld met drie andere klantprocessen: subsidies, bezwaarschriften en WMO Jeugd (Cumulus). Het zaakgericht werken beoogt de dienstverlening aan inwoners en ondernemers te verbeteren en gelijktijdig de efficiency van de processen te verhogen. Met zaakgericht werken bedient de gemeente zijn burgers en bedrijven beter. Ze kunnen (uiteindelijk) 24/7 inzage krijgen in de status van hun zaak, terwijl het achterliggende proces maximaal doelgericht en kostenefficiënt is ingericht.

Op het gebied van informatiemanagement is voortgang geboekt. Zoals eerder toegelicht zijn de interne- en externe informatiestromen verbeterd en blijven we deze continu verbeteren. Het papierloos werken en het Nieuwe Werken zijn ingevoerd. Het verder benutten van het gegevensmagazijn is echter achter gebleven. Dit komt omdat we van leverancier zijn veranderd. De leverancier heeft namelijk de tarieven buitenproportioneel verhoogd. Daarom is onder meer besloten dat het niet zinvol was verder te investeren in de oude software.

De digitale agenda 2020 wordt nog steeds nauwlettend gevolgd en zodra dat vereist en mogelijk is haken wij daar op in. Modernisering van het GBA is bijvoorbeeld niet doorgegaan, maar daar is in het verleden wel veel denkwerk en tijd in gaan zitten.

Eind 2017 is besloten om een externe partij onderzoek te laten doen gericht op het beantwoorden van de volgende vragen; (1) 'hoe staan we er als domein Informatievoorziening voor in vergelijking met andere gemeenten (benchmark)?' en (2) 'hoe kunnen we de huidige- en toekomstige uitdagingen

op het gebied van informatievoorziening succesvol aan gaan?'. De ontwikkelopgaven worden in het voorjaar van 2018 bekend en bieden handvatten om de voortdurende gevraagde verbetering van dienstverlening, informatieveiligheid, privacy en informatievoorziening door te voeren.

Rechtmatigheid

Het college draagt zorg voor een jaarlijkse interne toetsing van de bestuurlijke informatievoorziening en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Het gaat hierbij om de rechtmatigheid van verschillende processen. Hiervoor is een internecontroleplan opgezet voor Woerden en Oudewater.

De accountantscontrole is opgedeeld in een interimcontrole (boardletter) en een eindejaarscontrole. Tijdens de interimcontrole vormt de accountant zich een beeld van de administratieve organisatie en de kwaliteit van de interne beheersingssystemen. De belangrijkste aanbevelingen en aandachtspunten zijn opgenomen in de managementletter en worden in de organisatie uitgezet. In de bestuursrapportage wordt de stand van zaken weergegeven.

Het accountantsverslag over het afgelopen boekjaar bevat aanbevelingen, adviezen of opmerkingen. De aanpak hiervan is geborgd via de interne controle. Aanbevelingen en opmerkingen worden opgenomen in het internecontroleplan, besproken met de verantwoordelijken en ter uitvoering uitgezet en bewaakt.

Indicatoren personeel en overhead

De formatie en inwoneraantallen zijn geactualiseerd (per datum 1-1-2018)

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Dit wordt voorgeschreven in het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het gaat hier deels om indicatoren afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl (dashboard BBV). Deze staan in bijlage 7.

Een aantal van de indicatoren dient uit eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden omdat er geen landelijke bron voor beschikbaar is.

Deze indicatoren worden dus niet ontsloten via [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl). Het betreft:

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overheadkosten

Wij hebben ervoor gekozen om deze niet (zoals in de begroting 2017) op te nemen in bijlage 7 maar hier in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Formatie per 1000 inwoners

Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Bron is de personeels- en salarissysteem Workforce/ADP. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of die nog openstaan als vacature. Eén fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Formatieplaatsen voor taken die de organisatie uitvoert voor andere overheidsorganisaties zijn niet in mindering gebracht op de totale formatieve omvang. Deze cijfers zijn op dit moment niet beschikbaar. De organisatie heeft 6,8 formatieplaatsen (peildatum 1-1-2018) per 1000 inwoners:

Woerden	51.780	
Oudewater	10.180	
Totaal inwoners	61.960	/1.000
fte	417,22	6,7

1 april 2017, bron: CBS

Bezetting

De organisatie heeft 5,9 werkelijke formatieplaatsen per 1000 inwoners. Dit zijn dus niet de geplande formatieplaatsen (hierboven) maar het geeft een inschatting van de werkelijke bezetting in 2018.

Woerden	51.780	
Oudewater	10180	
Totaal inwoners	61.960	/1.000
fte	377,21	6,1

Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie, huisvesting, materieel, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De loonkosten volgens de begroting 2018 bedragen € 26.202.943,00. De apparaatskosten kunnen we op dit moment nog niet specifieker geven.

Externe inhuur

Kosten inhuur externen.

Bron: eigen begroting

Uitgangspunt is dat er geen kosten voor inhuur externen worden begroot. Externe inhuur wordt betaald uit de reguliere loonsom in het geval er bijvoorbeeld vacatures ontstaan en waarbij het nodig is om op de korte termijn een externe in te zetten.

Overheadkosten 2018

Eenheid: % van totale lasten

Bron: eigen begroting

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead wordt deze definitie geïntroduceerd: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Bij 'extern product bedrijfsvoering' staat een negatieve last, die houdt verband met de doorbelasting van een deel van de overhead aan projecten en investeringen. Totaalbedrag voor 2018 is € 733.867,00 (dit bedrag moet conform de BBV als negatieve last geraamd worden).

PARAGRAAF 5 FINANCIERING

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Het doel is om inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente Oudewater en hoe de financiering geregeld is.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

a. Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido)

Sinds 1 januari 2001 is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van kracht. Deze wet geeft voorschriften voor het aantrekken van geldleningen, het uitzetten van middelen en het verstrekken van garanties.

Het kader van het financieringsbeleid van de gemeente Oudewater is vastgelegd in de "Financiële verordening gemeente Oudewater 2008". Deze verordening beschrijft ondermeer de doelen en de richtlijnen van de financieringsfunctie. De uitvoeringsregels van het treasurybeleid zijn vastgelegd in het Treasurystatuut gemeente Oudewater 2015. Dit statuut is per 1 januari 2015 hernieuwd vastgesteld vanwege de samenwerking met Woerden. In dit statuut is in 1 opslag duidelijk wie welke verantwoordelijkheden heeft.

De gemeentelijke treasuryfunctie omvat het financieren van gemeentelijk beleid (de programma's) en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. Dit houdt in:

- het zorgen voor tijdige beschikbaarheid van benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities;
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële positie en geldstromen van de gemeente zijn verbonden;
- het minimaliseren van de kosten van het beheer van de financiële positie en de geldstromen;
- het optimaliseren van het rendement op de overtollige liquide middelen.

<i>Relatiebeheer:</i>	Huisbankier	BNG
	Rekening kasgeld	Rabobank
	Uitzetten gelden	Ministerie van Financiën (SKB)

De gemeente Oudewater heeft een overeenkomst financiële dienstverlening met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze overeenkomst houdt onder andere het volgende in:

- de gemeente houdt een rekening-courant rekening aan bij de BNG;
- de gemeente mag tot een bedrag van € 1,3 miljoen 'rood staan' danwel kasgeld aantrekken;
- de gemeente verplicht zich om het betalingsverkeer in overwegende mate via zijn rekening bij de BNG te doen verzorgen;
- de bank rekent voor kredietverlening in het kader van de overeenkomst geen kosten of provisies.

Bij de BNG heeft de gemeente één hoofdrekening en een nevenrekening voor de legesontvangsten met een geconsolideerd saldo. De rekening bij de Rabobank is in het bijzonder voor kasstortingen van legesopbrengsten en bruggelden en voor kasopnames.

b. Wet Houdbare OverheidsFinanciën (Hof)

Eind 2013 is de Wet Hof (Houdbare OverheidsFinanciën) in werking getreden. Hierin is opgenomen dat het Rijk en de medeoverheden een gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de begrotingseisen te respecteren. De gelijkwaardige inspanning wordt uitgedrukt in een macronorm voor het EMU-saldo van de medeoverheden gezamenlijk. In het bestuurlijk overleg tussen het Rijk en de medeoverheden is een financieel akkoord bereikt waarbij de ambitie en de tekortnorm voor de medeoverheden voor de jaren 2014 tot en met 2017 zijn vastgesteld.

c. Schatkistbankieren (SKB)

In het begrotingstekort 2013 is afgesproken dat gemeenten, provincies en waterschappen met ingang van 1-1-2014 verplicht zijn hun beleggingen bij het Rijk onder te brengen. Hierdoor wordt bereikt dat de Nederlandse staat minder geld hoeft te lenen op de financiële markten en dat de staatsschuld zal dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rente die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaan.

Eventuele tegoeden van andere bankrekeningen boven een bedrag van € 250.000,- moeten elke dag overgeboekt worden naar de bankrekening bij de BNG. Aan het eind van elke middag wordt het saldo van de bankrekening automatisch overgezet naar de werkrekening en die wordt dan automatisch tegen geboekt ten gunste van de rekening bij het ministerie.

Daarnaast moet elke morgen bekeken worden hoeveel geld er nodig is die dag. Het benodigde bedrag moet handmatig worden belast op de werkrekening ten gunste van de bankrekening. Door de belasting van de werkrekening vindt een automatische tegenboeking plaats ten laste van de rekening bij het ministerie.

De BNG noemt het SchatKistBeleggen omdat het eenrichtingsverkeer is. De overtollige middelen moeten worden gestald (belegd) maar er mag niet rood gestaan worden en er kan ook geen geld geleend worden.

Ontwikkelingen

Rentevisie

Naast de liquiditeitsprognose is het bij de bepaling van de invulling van de financieringsbehoefte noodzakelijk om een visie te hebben op de renteontwikkelingen. Omdat de korte rente in de regel lager is dan de lange rente, is het in beginsel aantrekkelijk om kort geld te lenen.

Korte financiering dient echter slechts om tijdelijke liquiditeitstekorten voor de financiering van lopende uitgaven op te vangen, met als maximum de kasgeldlimiet. Voor structurele liquiditeitstekorten is de gemeente aangewezen op structurele financiering door middel van langlopende geldleningen.

Korte termijn

Door het lage inflatiecijfer in de EU gecombineerd met de matige economische groei, is de verwachting dat het relatief lage renteniveau geruime tijd zal aanhouden.

Lange termijn

De boekwaarde van de materiële vaste activa (boekwaarde investeringen geraamd per 31 december 2017) voor een waarde van € 12.614.042 wordt voor € 10.965.281 gedekt door de reserves en voorzieningen. Daarnaast zijn er ter dekking twee geldleningen van totaal € 6.000.000 aangetrokken waarvan per 31 december 2017 € 1.000.000 is afgelost.

Voor de toevoeging van rente aan de reserves wordt het rentepercentage bepaald door het volgen van de markt. De raad heeft besloten om met ingang van 2013 geen rente meer toe te voegen aan de reserves. Wel wordt nog voor de kapitaallasten van de investeringen uitgegaan van een rentepercentage van 1,5%.

3. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet wordt als een percentage van het begrotingstotaal in een Uitvoeringsregeling vastgesteld. Deze limiet is het maximum bedrag waarvoor kortlopende middelen mogen worden aangetrokken. Voor gemeenten is dit percentage 8,5% van het begrotingstotaal (lasten) met een minimumbedrag van € 300.000 (artikel 3 lid 2 van de Wet Fido). Voor Oudewater komt de kasgeldlimiet in 2017 uit op € 1.856.000. De provincie verplicht de gemeente tot het nemen van maatregelen wanneer de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden. Dit is het geval als de kortlopende schulden de kortlopende middelen in drie achtereenvolgende kwartalen met meer dan de kasgeldlimiet overtreffen. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het consolideren van de korte schuld (aantrekken van langlopende geldleningen) en/of het beperken van het aangaan van korte schuld.

4. Renterisiconorm

Renterisico ontstaat als de te betalen rente aan herziening toe is, bijvoorbeeld bij herfinanciering of bij afloop van een rentevaste periode. Er kan dan sprake zijn van een hogere rentevergoeding. De Wet Fido schrijft een berekening van de zogenaamde renterisiconorm voor. Dit is het gedeelte van de totale vaste schuld, waarvan in een bepaald jaar een renteaanpassing of herfinanciering mag plaatsvinden.

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen/aangetrokken vaste schuld en rente herziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal (lasten) mogen bedragen. Dit percentage wordt bij ministeriële beschikking bepaald.

5. Financieringsbehoefte

De financieringspositie heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen versus de waarde van de investeringen. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

De financieringsbehoefte van de gemeente wordt bepaald aan de hand van de liquiditeitsprognose. Op basis van de verwachte baten en lasten (kasstromen) wordt een schatting gemaakt van het verwachte liquiditeitsverloop. Voor een goede liquiditeitsplanning is vooral inzicht nodig in de financiële planning van grote projecten en investeringen.

Door de administrateur wordt wekelijks de liquiditeitspositie bepaald, waardoor snel ingespeeld kan worden op de financieringsbehoefte van de gemeente.

De liquiditeitsraming per 31-12-2017 geeft de volgende financieringsposities:

31-12-2018	€ 3.779.339
31-12-2019	€ 4.679.339
31-12-2020	€ 5.589.339

Gezien de ramingen zijn er voorlopig geen kas- of geldleningen benodigd.

6. Leningenportefeuille

In 2011 heeft de gemeente een lening van € 4.000.000 aangetrokken en in 2012 is er een lening aangetrokken van € 2.000.000. Op deze leningen is per 31 december 2017 € 1.000.000 afgelost. Jaarlijks wordt er € 200.000 afgelost op deze leningen. Om snel te kunnen reageren in de markt voor het aantrekken van leningen, is dit in het Treasurystatuut gemandateerd aan de portefeuillehouder Financiën.

PARAGRAAF 6 KAPITAALGOEDEREN

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Inleiding

De gemeente heeft de openbare ruimte in beheer. In die ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten bestaat de openbare ruimte uit een aantal kapitaalgoederen op gebied van infrastructuur (wegen, water, riolering, kunstwerken), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continu budgettaire middelen vergt. Doel van deze paragraaf is om daar inzicht in te geven en indien nodig in de begroting het kader te schetsen.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Beheerplannen

Voor de meerjarige onderhoudsramingen van enige omvang wordt in Oudewater gewerkt met beheerplannen, waarin gekoppeld aan de keuze voor een bepaald onderhoudsniveau, een meerjarenraming wordt gemaakt van de kosten. Daarin worden die kosten van onderhoud gesplitst naar:

- klein onderhoud (dekking kosten via exploitatie);
- groot onderhoud (dekking kosten via exploitatie en via voorziening);
- vervangingen / renovatie (dekking kosten via kapitaalkrediet).

Deze beheerplannen omvatten in principe een periode van 5 tot 10 jaar.

Voorzieningen

Voor het groot onderhoud bestaat de keuze tussen dekking van de kosten via de exploitatie dan wel via een te vormen voorziening. In principe geldt dat het werken met voorzieningen de uitzondering moet blijven, immers in principe behoren onderhoudsuitgaven binnen de exploitatie te worden opgevangen. Alleen als het verloop van de uitgaven over de jaren zo schommelt dat dit de financiële positie van de gemeente verstoort, kan gewerkt worden met een voorziening.

Over het algemeen zal dat alleen dan het geval zijn als sprake is van een beperkt aantal grotere objecten, waardoor het uitgavenniveau per jaar sterk kan variëren. Als sprake is van een groot aantal (deel)objecten kan het onderhoudsbudget normaliter daarover jaarlijks in redelijk gelijke delen worden verdeeld.

3. Beleid en belangrijkste projecten per hoofdonderwerp

In 2017 werd gewerkt met de volgende beheerplannen:

- Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (vGRP) 2012-2016 (wordt momenteel geactualiseerd);
- Baggerplan 2012-2021;
- Wegenbeheersplan 2017-2026;
- Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (MOP) 2012-2022;
- Civieltechnische Kunstwerken 2014-2023;
- Nota Openbare Speelruimte 2013.

Riolering

Uw raad heeft op 24 mei 2012 het nieuwe verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2012-2016 vastgesteld. Tevens is toen ingestemd met het niet meer activeren van de investeringen en de restant boekwaardes investeringen riolering ten laste te brengen van de voorziening onderhoud riolering (ideaalcomplex). De gevolgen hiervan zijn betrokken bij de brede rioolheffing. In 2017 is een nieuw Gemeentelijk Waterplan voorbereid, waarin ook het baggerplan wordt geïntegreerd. Op basis van richtinggevende uitspraken van de Raad wordt dit plan naar verwachting medio 2018 ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd.

Het saldo van de voorziening onderhoud rioleringen bedraagt per 31 december 2017 € 2.038.654.

Baggeren

Op 24 mei 2012 is het Baggerplan 2012-2021 vastgesteld voor het baggeren van de bij de gemeente in beheer zijnde oppervlaktewateren. Naar aanleiding van het nieuwe baggerplan wordt met ingang van 2013 € 75.200 toegevoegd aan de voorziening baggerwerken en is ook besloten € 39.000 voor het baggeren ten laste te brengen van de voorziening onderhoud riolering. Hiermee is rekening gehouden in het vGRP 2012-2016. Ook in het nieuw op te stellen vGRP dient hiermee rekening te worden gehouden. Bij de vaststelling van de begroting 2015 is besloten om met ingang van 2017 jaarlijks € 67.700 toe te voegen aan deze voorziening.

Bij de vaststelling van de begroting 2016 is besloten om de bezuiniging van € 7.500 weer terug te draaien en de toevoeging aan de voorziening op € 75.200 te houden.

Een deel van de kosten die voortvloeien uit het nieuwe baggerplan zijn meegenomen in de tariefberekening van de rioolheffing. Het baggerplan is herijkt voor de periode 2017-2026 en wordt opgenomen in het Gemeentelijk Waterplan, waar in de eerste helft van 2018 besluitvorming van de Raad wordt verwacht.

Het saldo van de voorziening baggerwerken bedraagt per 31 december 2017 € 154.207.

Wegen

De raad heeft besloten om met ingang van 2012 jaarlijks € 432.532 toe te voegen aan de voorziening onderhoud wegen. Op 6 juli 2017 heeft de Raad een nieuw beheerplan wegen vastgesteld waarbij gekozen is voor een inhaalslag, waarbij in de planperiode 2017-2026 versneld wordt toegewerkt naar een kwaliteitsniveau B. Hiertoe worden naast de jaarlijkse toevoeging - bij herziene begroting 2017 al verhoogd van € 432.532 naar € 702.532 - rekening gehouden met extra eenmalige storting in 2018 van € 950.000. In latere jaren zal - als de inhaalslag op dreef is - ook sprake zijn van onttrekking ten laste van de voorziening en ten gunste van de algemene reserve

Het saldo van de voorziening wegen bedraagt per 31 december 2017 € 188.893.

Gebouwen

Gemeentelijk vastgoed

Het beleid is er op gericht om gemeentelijke gebouwen, die vanwege hun functie niet noodzakelijk eigendom dienen te zijn van de gemeente, indien mogelijk te verkopen. Voorbeelden hiervan zijn de verkoop van het pand Kapellestraat 2 in 2008, de berging bij het sportpark Markveld in 2011 en het Verenigingsgebouw aan de Kapellestraat in 2013.

Steeds is geprobeerd het meerjarenonderhoudsprogramma goedkoper uit te voeren, door het voeren van scherpe onderhandelingen met uitvoerders en door daar waar dit verantwoord blijkt, werkzaamheden nog enigszins uit te stellen. Daarnaast zijn sommige gebouwen in de praktijk slechts in zeer geringe mate onderhouden, omdat als gevolg van latere besluitvorming de verwachting ontstond dat ze gesloopt of verkocht zouden worden.

Adviesbureau de Bie heeft een meerjarenonderhoudsplan (MOP) met bijbehorende meerjarenbegroting gemeentelijke gebouwen 2012 tot 2022 opgesteld. De aangegeven bedragen voor planmatig onderhoud zijn voor het eerst in de begroting 2014 verwerkt evenals de hierbij horende storting in de voorziening onderhoud gebouwen. Hierbij is rekening gehouden met de door de raad bij de vaststelling van de begroting 2013 gehanteerde korting van in totaal € 15.000. In de raad van oktober 2015 heeft de raad een besluit genomen over de renovatie van de brandweerkazerne. De renovatie is geëffectueerd in 2016. Eind 2017 is het MOP geactualiseerd voor de periode 2018-2027. De effecten worden in de programmabegroting 2018-2021 verwerkt.

Onderwijsgebouwen

In deze reserve werd tot en met 2014 jaarlijks een bedrag gestort voor groot onderhoud aan de basisscholen en de uitbreiding van het onderwijsleerpakket bij uitbreiding van het aantal groepen.

Door een wetwijziging is per 1 januari 2015 de gemeentelijke zorgplicht voor het groot onderhoud van de basisscholen vervallen. De gelden die de gemeente voorheen via de algemene uitkering ontving, zijn met ingang van 1 januari 2015 uit het gemeentefonds gehaald en worden met ingang van die datum rechtstreeks aan de schoolbesturen uitgekeerd. Dit betekent dat met ingang van 1 januari 2015 ook geen toevoeging aan deze reserve meer plaatsvindt. Onderzocht dient te worden of de schoolbesturen nog recht hebben op het door de gemeente gereserveerde bedrag.

Het saldo van de reserve investeringen basisscholen bedraagt per 31 december 2017 € 151.677.

Civieltechnische kunstwerken

Op 26 juni 2012 hebben wij besloten om de jaarlijkse storting in de voorziening civiele kunstwerken met ingang van 2013 te verhogen met € 74.000 waardoor de jaarlijkse storting thans € 114.000 bedraagt.

De raad heeft in 2014 het meerjaren onderhoudsprogramma Civieltechnische kunstwerken 2014-2023 vastgesteld. Uit dit programma blijkt dat de toevoeging aan deze voorziening ongewijzigd blijft. In de toevoeging is thans ook rekening gehouden met de Hoenkoopsebrug en de Romeijnbrug. Bij de herijking van het onderhoudsprogramma voor de civieltechnische kunstwerken in 2014 bleek dat de jaarlijkse storting in de voorziening verhoogd moest worden van € 114.000 naar € 120.000. Geadviseerd en besloten is de oorspronkelijke storting van € 114.000 te handhaven.

Het saldo van de voorziening civiele kunstwerken is per 31 december 2017 € 201.742,-

Speelruimten

Met betrekking tot de speelterreinen en toestellen heeft er inmiddels een inventarisatie door Repcon plaatsgevonden. Uitwerking hiervan heeft geleid tot de nota Openbare Speelruimte 2013, welke door de raad op 3 oktober 2013 is vastgesteld. Hierin is ook gekeken naar de leeftijdsopbouw van de bevolking van Oudewater rond de verschillende speelterreinen. Hierin is het financiële uitgangspunt geweest dat volstaan kan worden met de toevoeging van € 20.000 aan de reserve investeringen speeltoestellen en € 6.000 voor het onderhoud. De reserve is nadrukkelijk bestemd voor de dekking van kapitaallasten voor het vervangen van bestaande speeltoestellen.

Het saldo van de reserve investeringen speeltoestellen is per 31 december 2017 € 128.857.

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Het doel is om duidelijk te krijgen in hoeverre de gemeente Oudewater grondbeleid heeft en hoe wordt omgegaan met besluitvorming. Tevens wordt duidelijk welke projecten/complexen er lopen.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Sinds de invoering van het dualisme is het (ongeschreven) beleid dat alle besluiten van aan- en verkopen door het college genomen worden (zoals ook de aankoop van gronden voor de groenzone in De Noort Syde II). De Raad wordt hiervan in kennis gesteld in de Begroting, bij de Voorjaars- of Najaarsverantwoording of in de Jaarrekening. Tevens wordt de jaarlijkse Herziening door het college vastgesteld en vertrouwelijk ter inzage gelegd voor de raad.

Vanwege het komende complex Uitbreiding Tappersheul is dit beleid nog eens bezien en is besloten dit zo te laten. Dit is nu beschreven in de Paragraaf grondbeleid en zonodig wordt dit opgenomen in de Verordening 212 en de Budgethoudersregeling.

Alle aan- en verkopen zijn aan het college vanwege het dualisme, hier is geen financiële of oppervlakte grens aan. Bij politiek gevoelige zaken wordt besluitvorming aan de raad voorgelegd. Als bijvoorbeeld de raad heeft besloten om te komen tot een nieuw complex, onder andere op basis van een daarbij horende haalbaarheidsberekening, dan zijn daarna alle besluiten (ook de aankoop) aan het college.

De gemeente voert geen actief grondbeleid. Dit is onder andere het gevolg van het feit dat Oudewater in het Groene Hart ligt en niet buiten de rode contour mag bouwen.

Thans wordt onderzocht of op basis van de in ontwikkeling zijnde provinciale structuurvisie het mogelijk is om grond buiten de rode contour te verwerven ten behoeve van woningbouw en industrie. Ook wordt onderzocht of de gemeentelijke kosten die samenhangen met het faciliteren van projectontwikkelaars etc. op gronden die niet eigendom zijn van de gemeente zoveel mogelijk te verhalen.

De planning van het WBP is onder andere afhankelijk van de ontwikkeling van de Westerwal, het Volkshuisvestingsplan en het huisvestingsbeleid.

De werkgroep Grondexploitatie onder leiding van de gemeentesecretaris begint in principe eind van elk jaar met de voorbereidingen welke moeten leiden tot een herziening van de exploitatieopzet per 1 januari van het volgende jaar. De uitgangspunten met ingang van 1 januari 2014 zijn, dat er geen indexering is op kosten en opbrengsten en dat er 0% rente op het saldo van de boekwaarde wordt toegevoegd.

Verkooprijzen*Woningbouwgrond*

Verkoop vindt plaats op basis van het woningbouwprogramma met prijzen vanuit het complex voor de grondexploitatie De Noort Syde II (DNS II), zoals opgenomen in de Herziening.

Er wordt sinds 2014 gerekend met € 253,- m² voor goedkoop en met vaste kavel prijzen met uitgangspunt € 400,- m² voor 2[^]kap woningen. Voor middel koopwoningen was de prijs € 326,- m² per 1-1-2012 en voor vrije kavels was het € 450,- m².

Grond voor gestapelde bouw

De uitgangspunten voor verkooprijzen van gestapelde bouw zijn vastgesteld in het besluit van het college van 30-3-2010:

- gestapelde bouw (2 woonlagen) en niet bouwrijp = verkoopprijs + 50%;
- niet gestapelde bouw en niet bouwrijp = verkoopprijs +/- 25%;
- gestapelde bouw (3 woonlagen) en bouwrijp = verkoopprijs + 150%;
- gestapelde bouw (2 woonlagen) en bouwrijp = verkoopprijs + 75%.

De verkoopprijs wordt bepaald aan de hand van wat voor type woning(en) het betreft: Goedkoop, middel of duur (bijvoorbeeld 2[^]kap of vrije kavel).

Openbare grond

Soms wordt grond verkocht die als openbare grond gebruikt gaat worden. In de Herziening 1-1-2013 is besloten geen indexering meer toe te passen waardoor de prijs vaststaat op € 50 m².

Industriegrond

De laatste jaren is er geen industriegrond verkocht. De prijs is € 240 per m² en er wordt geen indexering meer op toegepast. Als de grond in een lopend complex ligt, dan wordt de opbrengst meegenomen in de exploitatie en anders wordt de opbrengst toegevoegd aan de algemene reserve. In de raad van maart 2018 is de voorlopige exploitatieopzet voor de Uitbreiding Tappersheul besproken en met 2 aanvullende amendementen goedgekeurd. Het complex betreft ± 30.000 m² te verkopen industriegrond met een verkoopprijs van tussen € 250,- en € 450,- m² (amendement 1). Daarnaast wordt een zone voor afschermend groen aangekocht van ±8,5 ha, waar een voorlopige verkoopwaarde (maatschappelijke doeleinden) aan toegekend wordt van € 25,- m² (amendement 2), gelijk aan de aankoopwaarde.

Snippergroen

De beleidslijn is dat verkoop van (snipper)groenstroken aan het college is. De prijs is € 185 per m² en er vindt geen indexering meer plaats. Als de grond in een lopend complex ligt, dan wordt de opbrengst meegenomen in de exploitatie en anders wordt de opbrengst toegevoegd aan de algemene reserve.

Verhuur gronden

In 1995 is gestart om het aantal verhuurde strookjes grond terug te dringen. Het was de bedoeling al deze verhuurde stukjes grond te verkopen en als niet verkocht kon worden (door kabels etc.) om dan de huurprijs aan te passen. Inmiddels zijn de meeste strookjes grond bij particuliere woningen verkocht of is de huur aangepast. Uitgangspunt voor huuraanpassing was dat huur minimaal € 22,69 (administratiekosten) en € 1,36 per m² moest bedragen.

3. Uitgangspunten voor grondexploitaties

Verkoopcriteria

Er worden (naast verkopen aan particulieren) alleen nog gronden aan de Woningbouwvereniging Oudewater (WBVO) of aannemers verkocht via de ABC-constructie en daarbij de voorwaarde dat de grond voor dezelfde m² prijs doorverkocht wordt aan de uiteindelijke kopers. De aangeboden koopovereenkomsten hebben een geldigheidsduur van 3 maanden.

Industriegrond

In het kader van de ontwikkeling van Uitbreiding Tappersheul is beleid geformuleerd met betrekking tot de aan- en verkoop van gronden plus de daarbij behorende prijzen.

Woningbouw

Verkoop vindt plaats op basis van het woningbouwprogramma met prijzen vanuit de grondexploitatie Noort Syde II.

4. Toelichting per exploitatiegebied

De Noort Syde II

Sinds 1 januari 2008 is er slechts nog één complex in bewerking, woningbouwcomplex complex De Noort Syde II. Na stagnering van de verkoop in de crisisperiode is de verkoop in 2017 weer op gang gekomen. De verwachting is dat in 2018 de laatste vrije kavel (Kardeel 20) verkocht wordt.

De herziene exploitatieopzet per 1 januari 2018 gaat vooralsnog uit van een sluitende exploitatieopzet. Hierbij is er vanuit gegaan dat het complex per 31 december 2019 wordt afgesloten.

Door de invoering van de Vennootschapsbelasting per 1-1-2016 zijn de reserveringen uit de exploitatie gehaald.

Uitbreiding Tappersheul (voorheen Tappersheul III)

De Provincie heeft onder voorwaarde van revitalisering/herstructurering van Tappersheul I en II toestemming gegeven voor uitbreiding. Nu met de uitbreiding ook Tappersheul I en II zijn betrokken, wordt de exploitatie in omvang herzien en is Uitbreiding Tappersheul een betere naamgeving.

In de raad van maart 2018 is de voorlopige exploitatieopzet besproken. De winst van dit complex wordt ingezet voor de revitalisering van Tappersheul I en II.

I. 3 BIJLAGEN

Bijlage 1	Programmadoelen 2017
Bijlage 2	Beleidsindicatoren
Bijlage 3	Budgetreserveringen

BIJLAGE 1 OVERZICHT OP TAAKVELDEN

BIJLAGE 2 PROGRAMMADOELEN 2017

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3
		Dienstverlening			
1	1	Inwoners actief betrekken bij voorbereiding en uitvoering van beleid in het bestuurlijk, fysiek en sociaal domein	Verhoeve	Q1/Q4	1
1	2.1	Implementatie voorstellen c.q. conclusies (van het door de raad aangenomen initiatiefvoorstel en het door het college uitgevoerde onderzoek) voortvloeiend uit evaluatie ambtelijke samenwerking Oudewater - Woerden	Verhoeve	Q1/Q4	2
1	3.1	Bespreking taakuitvoeringsovereenkomst VRU	Verhoeve	Q2	1
1	3.2	Begroting VRU	Verhoeve	Q2	1
1	3.3	Jaarrekening VRU	Verhoeve	Q2/3	1
1	3.4	Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan: overlast horeca onder andere bij evenementen gekoppeld aan alcohol en drugsgebruik, extra cameratoezicht en geluidmetingen bij evenementen. Qua verkeersveiligheid extra aandacht: parkeren, te hard rijden, zwaar verkeer, woninginbraken en autokraken	Verhoeve	Q1/Q4	1
1	4	Collegewerkprogramma 2017-2018: Herziening Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	Verhoeve	Q2: publicatie, overleg met evenementenorganisaties, behandeling raad Q3: terinzagelegging en inwerkingtreding	2
		Wegen			
2	1.1	Opstellen wegenbeheerplan 2017-2021	Kok	Q1	1
2	1.2	Opstellen uitvoeringsprogramma wegenbeheerplan 2017-2021	Kok	Q2	2
2	1.3	Overzicht uit te voeren werkzaamheden 2017	Kok	Q1	1
2		Riolering en Baggerwerkzaamheden	Kok		
2	2.1	Opstellen Gemeentelijk Waterplan 2017-2021. In dit plan wordt het verbreed gemeentelijk rioleringsplan en baggerplan geïntegreerd.	Kok	Q2/3	2
2	2.2	Ontwerp hemelwaterriool Brede Dijk op basis van onderzoeksresultaten Haalbaarheidsstudie.	Kok	Q3	1
2	2.3	Conform vastgestelde planning reinigen riolering	Kok	Q1 start	1
2	2.4	Afkoppelen hemelwateraansluiting (HWA) Waardsedijk (start 2015-Q3)	Kok	Q4	3
2		Baggeren			
2	3.1	Herijken baggerplan 2012-2021 voor de periode 2016-2025 en incorporeren in het gemeentelijk waterplan	Kok	Q2	1
2	3.2	Opstellen uitvoeringsprogramma 2017-2021	Kok	Q3	2
2		Civiele Kunstwerken			
2	4.1	Inspectie/planmatig onderhoud Marktbrug	Kok	Q3	1
2	4.2	Inspectie civiele kunstwerken conform uitvoeringsprogramma 2015-2019.	Kok	Q2	1
2	4.3	Project Romeynsbrug: a. Voorbereiding, bestek schrijven, aanbesteding. b. Start feitelijke werkzaamheden.	Kok	Q2 Q3	2
2	4.4	Project Hoenkoopsebrug a. Aanbesteding b. Start Reconstructie c. Afronding Reconstructie N.B. Uitvoering is mede afhankelijk gesteld van het vaarseizoen, het baggeren van de Hollandse IJssel en wegwerkzaamheden in de regio gelet op de afsluiting van de brug.	Kok	Q2 Q4 '18-Q1	2
2		Groen			

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3
2	5	Regulier onderhoud bomen, gazons, parken en plantsoenen inclusief zelfwerkzaamheid en sponsoring samenleving conform vastgesteld beleid.	Kok	Q1/Q4	1
2		Een betere scheiding van huishoudelijke restafvalstoffen			
2	6	Huishoudelijk-afvalstroom voor 75% scheiden en de afvalstroom per inwoner van circa 200 kilo terugdringen tot 100 kilo	Kok	Q1 afvalbeleidsplan Q2 actieplan uitvoeren	1
2		Duurzaam herstel van de Noord-en Zuid-Linschoterzandweg			
	7	Collegewerkprogramma 2017-2018 We hebben een brede aanpak opgezet met de betrokken overheden, waarbij de provincie (gebiedscommissie Utrecht-West) coördineert	Duindam	Q2 (ambtelijke conferentie en bestuurlijke conferentie uiterlijk mei, besluitvorming in juni).	1
2		Participatie van burgers, ondernemers en hun vertegenwoordigers in zowel in de planvorming als in het onderhoud van de leefomgeving meenemen.			
2	8	Projecten derden: a. Woonrijp maken Noort Syde met betrekking tot verkochte bouwkavels aan projectontwikkelaar. b. HDSR begeleiden met betrekking tot realisatie gemalen Waardsedijk en Noord-Linschoterzandweg. c. Begeleiding project Touwfabriek, Papenhoef en St. Janstraat.	Duindam, Kok	Q1/Q4 Q1/Q4 Q1/Q4	1
2		Openbare verlichting			
2	9	Collegewerkprogramma 2017-2018 Onderzoek naar alternatieve constructie van eigendom, beheer en exploitatie i.v.m. mogelijke financiële voordelen, kwaliteit beheer & exploitatie en ruimte voor modernisering & verduurzaming	Duindam	Q3	2
3	1	Thema Preventie Jeugd			
3	1.1	Preventieve aanpak Alcohol en drugs jongeren en jongvolwassenen.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3	1.2	Het jongerenwerk in Oudewater wordt gecontinueerd in samenwerking met het stadsteam.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3	1.3	Periodiek aandacht voor en ondersteuning aan pleegouders door lokale bijeenkomsten en werving	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3	1.4	Extra preventieve aanpak (problematische) echtscheidingen met als doel de negatieve gevolgen voor kinderen te voorkomen of te verkleinen.	Duindam, Kok	Q1/Q4	2
3	1.5	Aanpak taalachterstanden in samenwerking met Kinderopvang, scholen, het Taalhuis, Ferm Werk en Vluchtelingenwerk.	Duindam, Kok	Q2	1
3	1.6	Bij terugkerende problemen binnen gezinnen op het gebied van openbare orde en veiligheid worden vaker oplossingen vanuit het aanbod van zorg en welzijn ingezet.	Duindam, Kok	Q2	1
3		Thema Preventie Volwassenen en Ouderen			
3	1.7	Ontwikkelen en uitvoeren actieplan "Mantelzorgondersteuning" met aandacht voor respijtzorg en beter gebruik van beschikbare ondersteuning.	Duindam, Kok	Q3	3
3		Thema Meedoen jeugd			
3	1.8	Uitvoeren, in samenwerking met de Samenwerkingsverbanden, van de Samenwerkingsagenda Passend Onderwijs UW 2016-2018.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3	1.9	Extra inzet "Thuiszorgbegeleiding en huishoudelijke hulp", inwoners en gezinnen worden praktisch ondersteund en hulp achter de voordeur wordt geboden bij het oplossen van problemen. Huishoudelijke hulp is ook inzetbaar voor signalering en sociale problematiek. De coördinatie is in handen van het Stadsteam.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3		Thema Volwassenen en Ouderen			
3	1.10	Uitvoeringsplan aanpak en voorkomen van schulden.	Duindam, Kok	Q1	2
3	1.11	Aanpak integratie statushouders. Stapsgewijs komen tot een "Oudewaters model" waarbij werk, taalverwerving, kennis en betrokkenheid van de samenleving centraal staat.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3
3	1.12	Ontwikkelen en uitvoeren "Pilot dagbesteding 2017", waarbij de dagbesteding indicatief en toegankelijk is.	Duindam, Kok	Q2	3
3	1.13	Extra inzet van "thuisbegeleiding en huishoudelijke hulp". Inwoners en gezinnen worden praktisch ondersteund en hulp achter de voordeur wordt geboden bij het oplossen van problemen. Huishoudelijke hulp komt beschikbaar voor signalering en sociale problematiek. De coördinatie is in handen van het Stadsteam.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3	1.14	Thema Samenwerking Het Stadsteam is de spil in het samenwerken binnen het Sociaal Domein. Inwoners en professionals werken daar samen. Signaleren en zorgen over jongeren en gezinnen worden daar gedeeld en opgepakt. Er is een evaluatie uitgevoerd.	Duindam, Kok	Q2	1
3	1.15	Onafhankelijke cliëntondersteuning wordt aangeboden los van het Stadsteam.	Duindam, Kok	Q1	1
3	1.16	Communicatie Ontwikkelen communicatietraject "Vergroten bekendheid lokaal aanbod".	Duindam, Kok	Q1/Q4	1
3		Participatie			
3	2.1	Opstellen resultaatafspraken Ferm Werk	Duindam	Q2	1
3	2.2	Bewaken resultaatafspraken Ferm werk	Duindam	Q2	1
3	2.3	Voorstel aangaande het al dan niet voortzetten van het project: 'Consolidatie regionale 'sluitende' aanpak 'kwetsbare jongeren'; vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (samen met RMC, RBL en Ferm Werk)'. '	Duindam	Q2	1
3	2.4	Versterkte integrale samenwerking bedrijfsleven, onderwijs, overheid, het Stadsteam en maatschappelijke organisaties t.b.v. optimale aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.	Duindam	Q1/Q4	1
3	2.5	Beleid minima en inkomensondersteuning (herziening verordening)	Duindam	Q2	1
3		Notitie Sociaal Domein			
3	3	Collegewerkprogramma 2017-2018 Nieuwe notitie Sociaal Domein, met focus op de uitvoeringspraktijk waarbij de inwonerstevredenheid centraal staat	Duindam	Q1	1
4		Recreatie			
4	1	In 2018 is het aantal bezoekers van Oudewater gestegen van 75.000 naar 100.000, het aantal overnachtingen toegenomen van 8.000 tot 12.000 en stijgt het aantal vaarpassanten van 6.000 naar 7.000.	Verhoeve	2018-Q4	1
4	2	Een nieuw bedrijfsmodel en bedrijfsplan voor de bibliotheek	Kok	Q1	3
4	3	Een cultuurpact met de provincie voor de jaren 2017 e.v	Verhoeve	Q4	1
4		Economie			
4	4.1	Begeleiden van de ingestelde BIZ'en (bedrijfsinvesteringszones) Tappersheul; periodiek overleg met de verenigingen	Kok	Q1/Q4	1
4	4.2	Vorbereiding Ontwikkeling Tappersheul III Als eerste stap wordt een startnotitie opgesteld Aandachtspunten hierbij zijn: a. grondexploitatie/gronduitgifte b. herstructurering achterlaatlocaties gericht op vitaal houden van Tappersheul 1, 2 en 3 c. integreren met sociale component (re-integratie van mensen met afstand tot arbeidsmarkt)	Kok	Q2	1
4	4.3	Collegewerkprogramma 2017-2018 Economische agenda	Duindam	Q2	1
4	4.4	Collegewerkprogramma 2017-2018 Revitaliseren van industrieterreinen Tappersheul 1 en 2 in overleg met de ondernemers van de BVO, onder andere door wegen te asfalteren en bestrating op te knappen	Duindam	Q2	1
4	4.5	Collegewerkprogramma 2017-2018 In overleg met ondernemers binnenstad komen tot een vorm van samenwerking.	Duindam, Kok	Q1/Q4	1

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3
4	4.6	Collegewerkprogramma 2017-2018 Onderzoek naar de vraag naar glasvezel in het buitengebied en zo mogelijk afspraken maken voor realisatie.	Duindam, Kok	Vraaginventarisatie Q1	1
4	4.7	Collegewerkprogramma 2017-2018 Heractiveren van de marktcommissie tbv doorontwikkelen weekmarkt	Duindam, Kok	Q2	1
4		Milieu/ duurzaamheid			
4	5.1	Begeleiden milieu-platform; bijwonen overleggen (incl. motie Initiatieven samenleving mogelijk maken door budget van ODRU over te hevelen)	Kok	Q1/Q4	2
	5.2	Collegewerkprogramma 2017-2018 In samenwerking met inwoners, ondernemers en instellingen komen tot een actieplan Duurzaamheid. Aandachtspunten hierbij zijn o.a. 1. mogelijkheden voor inwoners en bedrijfsleven om te investeren in duurzaamheidsmaatregelen 2. ondersteunen van lokale duurzaamheidsinitiatieven	Kok	Q1	2
5		Sport			
5	1	Collegewerkprogramma 2017-2018 Voorbereiden aanbesteding zwembad d.m.v. vaststelling programma van eisen in nauw overleg met gebruikers.	Duindam	Q4 (NB aanbesteding in 2018)	3
5	2	Uitvoering geven aan de Nota Openbare Speelruimte 2013 d.d. 3 oktober 2013.	Kok	Q1/Q4	1
5	3	Onderzoek aansluiting bij het Routebureau van de provincie zodra de provincie een afrondend voorstel aan de gemeente doet.	Verhoeve	Q1/Q4	1
5		Accommodatiebeleid			
5	4.1	Vaststellen accommodatiebeleid en de uitwerking daarvan in o.a. een tarievenstructuur, de subsidiëring gebruikers gemeentelijke accommodaties en het optimaliseren van het gebruik van de gemeentelijke accommodaties waarbij afstoting ook een optie is	Kok	Q2	3
5	4.2	Het beheer van de Klepper is tijdelijk overgenomen door de gemeente en is onderdeel van de implementatie van de accommodatienota.	Kok	Q1/Q4	1
5		Onderwijs			
5	5.1	Vaststellen beleid voor- en vroegschoolse Educatie (VVE).	Duindam	Q4	1
5	5.2	Collegewerkprogramma 2017-2018 We stellen een Onderwijs-agenda op, waarin actiepunten voor het komende jaar worden benoemd vanuit de samenhang tussen onderwijs (krimp), jeugdzorg, en sociale problematiek.	Duindam	Q2	1
6		Ruimtelijke ontwikkeling			
6	1.1	Vervolg procedure bestemmingsplan Papenhoef met betrekking tot verkeersafwikkeling Arminiusplein. Het bestemmingsplan is onherroepelijk.	Duindam	Q4	3
6	1.2	Vaststelling Bestemmingsplan Hekendorp.	Duindam	Q2	1
6	1.3	Vaststellen omgevingsplan Binnenstad.	Duindam	Q4	2
6	1.4	Vaststelling bestemmingsplan Kern Oudewater (bebouwde kom minus de binnenstad/Tappersheul).	Duindam	Q4	2
6	1.5	Vaststelling bestemmingsplan Landelijk Gebied en Papekop.	Duindam	Q3	1
6	1.6	Paraplu-bestemmingsplan Archeologie t.b.v. landelijk gebied Oudewater / Willeskop	Kok	Q4	1
6	1.7	Vaststellen structuurvisie en Bestemmingsplan St. Janstraat/ Hoek Wijngaardstraat, vervolgens selectie ontwikkelaar.	Duindam	Q1 advies welstand en rijkdienst cult. Erfgoed Q2 start vaststellingsprocedure Q3 vaststellen bestemmingsplan	2
6	1.8	Collegewerkprogramma 2017-2018 Vaststellen Masterplan Binnenstad	Kok	Q2 startnotitie gereed Q3 masterplan gereed	1

Prog. nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Planning	2 of 3
6	1.9	Collegewerkprogramma 2017-2018 Westerwal/Havenkwartier. Voor de integrale ontwikkeling van de Westerwal e.o. is in maart 2018 een plan gereed dat wordt gedragen door alle betrokken partijen. Uitgangspunt is een kostenneutrale exploitatie waarbij investeren in de planontwikkeling mogelijk is	Kok	2018 Q1 plan gereed 2017 Q3 startnotitie gereed 2017 Q1 haalbaarheidsanalyse (Arcadis) gereed	2
	1.10	Collegewerkprogramma 2017-2018 Voorbereiden van mogelijkheden om te komen tot woningbouw op Statenland d.m.v. verplaatsing skeelerbaan en volkstuinten en aanpassen bestemmingsplan	Duindam	Q4	3
6	1.11	Collegewerkprogramma 2017-2018 Dorpsvisie Hekendorp i.h.k.v. het kleinekernenbeleid.	Duindam	Q2	1
6		Wonen			
6	2.1	Project Noort-Syde II: Realiseren van woningbouw door de woningbouwvereniging of een marktpartij op het perceel grond omsloten door de straten: Sisal, Manilla, Kardeel en Kabelslag. Op basis van door de gemeente opgestelde uitgangspunten is door de woningbouwvereniging en 2 marktpartijen een plan ingediend. De plannen worden thans beoordeeld. Start bouwwerkzaamheden in 2017.	Kok	Q2	1
6	2.2a	Op basis van de woonvisie (vastgesteld in 2016): Prestatieafspraken maken met de woningbouwvereniging	Kok	Q2	1
6	2.2b	Woningbouwprogramma actualiseren op basis van de vastgestelde woonvisie.	Kok	Q3	1
6	2.2c	Schuylenburcht: optimaliseren bezetting en regie nemen op ontwikkelingen	Kok	Q3 informatie > raad	1
6		Handhaven			
6	3.1	Handhaving openbare ruimte (inzet Boa's). Handhavingpunten: • Parkeerexcessen (o.a. blauw zone) • Overlast feiten (o.a. wildplassen) • Controle drank en horeca.	Duindam	Q1/Q4	1
6	3.2	Handhaving in het kader van de Wabo en APV en Drank&Horeca wordt opgenomen in het Integrale HandhavingUitvoeringsProgramma. Prioritering vindt jaarlijks plaats conform dit programma.	Duindam	Q1/Q4	1
7		Financiën			
7	1.1	Sluitende begroting 2018 en meerjarenraming 2018 – 2021	Duindam	Q4	1
7	1.2	Repressief toezicht van de toezichthouder de provincie Utrecht	Duindam	Q4	1
7	1.3	Goedkeurende accountantsverklaringen (getrouwheid en rechtmatigheid) bij de jaarrekening 2016	Duindam	Q2	1
7	1.4	Goedkeurende SISA-verklaringen	Duindam	Q2	1
7	1.5	Goedkeurende IV-3 verklaringen (CBS)	Duindam	Q1/Q4	1
7	1.6	Strakke naleving van financiële richtlijnen zoals treasury en budgetbeheer	Duindam	Q1/Q4	1
7	1.7	Financiële meevallers gaan rechtstreeks naar de Algemene Reserve	Duindam	Q1/Q4	1
7	1.8	Financieel monitoren, verder inrichten en uitkristalliseren van het Sociaal Deelfonds	Duindam	Q1/Q4	1
7	1.9	Financieel monitoren van de samenwerking met Woerden	Duindam	Q1/Q4	1
7	1.10	Financieel en inhoudelijk monitoren van de besloten beleidsombuigingen	Duindam	Q1/Q4	1
7	1.11	Inzicht in financiën sociaal domein	Duindam	Via reguliere P&C-cyclus: progr.begr. 2017-2020(Q1), jaarrekening 2016 (Q2), progr.begr. 2018-2021 (Q4)	1

BIJLAGE 3 BELEIDSINDICATOREN

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Dit wordt voorgeschreven in het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het doel van de indicatoren is: meer transparantie, een betere vergelijking tussen gemeenten en het relateren van de maatschappelijke effecten aan de begroting. De indicatoren zijn opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De indicatoren stellen raadsleden in staat te sturen op maatschappelijke effecten
- De indicatoren zijn in alle gemeenten van toepassing
- De indicatoren zijn gebaseerd op bestaande landelijke bronnen, zodat geen extra uitvraag bij gemeenten nodig is
- De indicatoren zijn afkomstig uit bestaande bronnen met een duurzame beschikbaarheid
- De indicatoren zijn actueel, worden met regelmaat gepubliceerd en kunnen binnen deze termijn ook een verandering laten zien

Indicatoren gebaseerd op bestaande bronnen

Deze indicatoren zijn afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl (dashboard BBV).

Indicator	eenheid	periode	regio	waarde
Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2018	Oudewater	690
		2018	Nederland	649
Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2018	Oudewater	782
		2018	Nederland	721
WOZ-waarde woningen	dzd euro	2013	Oudewater	300
		2013	Nederland	223
WOZ-waarde woningen	dzd euro	2014	Oudewater	282
		2014	Nederland	211
WOZ-waarde woningen	dzd euro	2015	Oudewater	275
		2015	Nederland	206
WOZ-waarde woningen	dzd euro	2016	Oudewater	274
		2016	Nederland	209
WOZ-waarde woningen	dzd euro	2017	Oudewater	282
		2017	Nederland	216
Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2015	Oudewater	25,9
		2015	Nederland	6,4
Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	Oudewater	198
		2016	Nederland	189
Hernieuwbare elektriciteit	%	2015	Oudewater	2,2
		2015	Nederland	12,2
Misdrijven				
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Oudewater	0,5
		2017	Nederland	2,1
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Oudewater	2
		2017	Nederland	0,3
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Oudewater	2
		2017	Nederland	5
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Oudewater	2,5

		2017	Nederland	4,8
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inw 12-17jr	2016	Oudewater	25
		2016	Nederland	137
Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Oudewater	0,72
		2015	Nederland	1,45
Hardekern jongeren	per 10.000 inw 12-14jr	2014	Oudewater	0
		2014	Nederland	1,3
Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met motorvoertuig	%	2015	Oudewater	4
		2015	Nederland	8
Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met fietser	%	2015	Oudewater	4
		2015	Nederland	9
Demografische druk	%	2017	Oudewater	78,3
		2017	Nederland	69
% Niet-sporters	%	2016	Oudewater	49,3
		2016	Nederland	48,7
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2017	Oudewater	648,7
		2017	Nederland	758,2
Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2017	Oudewater	179
		2017	Nederland	139,7
Netto arbeidsparticipatie	%	2016	Oudewater	69,1
		2016	Nederland	65,8
Funciemenging	%	2017	Oudewater	48,9
		2017	Nederland	52,4
Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	eerste half jaar 2017	Oudewater	13,8
		eerste half jaar 2017	Nederland	41,9
Aantal re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	eerste half jaar 2017	Oudewater	14,1
		eerste half jaar 2017	Nederland	27,1
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	tweede half jaar 2017	Oudewater	42
		tweede half jaar 2017	Nederland	57
				Achterstand onder jeugd
% Kinderen in armoede	%	2015	Oudewater	1,83
		2015	Nederland	6,58
% Jeugdwerkloosheid	%	2015	Oudewater	0,22
		2015	Nederland	1,52
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2016	Oudewater	0,6
		2016	Nederland	1,7
Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	Oudewater	0,61
		2017	Nederland	1,82
Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	Oudewater	26,43
		2017	Nederland	26,58
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede half jaar 2017	Oudewater	7,3
		tweede half jaar 2017	Nederland	9,7

Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede half jaar 2017	Oudewater	-
		tweede half jaar 2017	Nederland	0,4
Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede half jaar 2017	Oudewater	0,9
		tweede half jaar 2017	Nederland	1

17 mei 2018

Indicatoren uit eigen gegevens

Een aantal van de indicatoren dient uit eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden omdat er geen landelijke bron voor beschikbaar is. Deze indicatoren worden dus niet ontsloten via [waarsstaatjegemeente.nl](http://www.waarsstaatjegemeente.nl). Het betreft:

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overheadkosten

Deze gegevens zijn opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Toelichting op de beleidsindicatoren

Indicator	bron	omschrijving
Woonlasten éénpersoonshuishouden	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
WOZ-waarde woningen	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
WOZ-waarde woningen	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
WOZ-waarde woningen	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
WOZ-waarde woningen	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
WOZ-waarde woningen	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Nieuwbouw woningen	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Fijn huishoudelijk restafval	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Hernieuwbare elektriciteit	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	Bureau Halt	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar
Jongeren met delict voor rechter	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Hardekern jongeren	Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)	Het aantal hardekern jongeren, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar. Deze indicator is onderdeel BBV en komt te vervallen. Bij de eerstvolgende herziening van de ministeriële regeling wordt deze indicator van Waarstaatjegemeente.nl gehaald.
Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met motorvoertuig	VeiligheidNL	Verkeersongeval met motorvoertuig als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen. Deze indicator is onderdeel BBV en komt te vervallen. Bij de eerstvolgende herziening van de ministeriële regeling wordt deze indicator van Waarstaatjegemeente.nl gehaald.
Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met fietser	VeiligheidNL	Vervoersongeval met fietser als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen. Deze indicator is onderdeel BBV en komt te vervallen. Bij de eerstvolgende herziening van de ministeriële regeling wordt deze indicator van Waarstaatjegemeente.nl gehaald.
Demografische druk	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
% Niet-sporters	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Banen	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Vestigingen	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Netto arbeidsparticipatie	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Functiemenging	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Bijstandsuitkeringen	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.
Aantal re-integratievoorzieningen	CBS - Participatiewet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op aantal deelnemende geme

% Kinderen in armoede	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
% Jeugdwerkloosheid	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Absoluut verzuim	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
Relatief verzuim	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
Jongeren met jeugdhulp	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
Jongeren met jeugdbescherming	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

BIJLAGE 4 BUDGETRESERVERINGEN

Verklaring van de categorieën:

1. De werkzaamheden zijn nog niet uitgevoerd maar wel gepland én/of bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden;
2. Het budget heeft een directie relatie met een doeluitkering of een subsidiebeschikking. Het niet overhevelen heeft tot gevolg dat er terugbetaald moet worden;
3. De opdracht is niet gegeven/de verplichting is niet aangegaan, de geplande werkzaamheden zijn door omstandigheden niet zijn uitgevoerd

Budgetten ten laste van reserves

Programma	Omschrijving	I/U	Bedrag budget-reservering	Categorie 1, 2 of 3
1	College, Diverse lasten (AR)	U	10.000	3
2	Extra kosten onderhoud wegen (AR, P2)	U	270.900	1
2	Vervanging schakelkasten (AR, P2)	U	12.000	1
2	Bijdrage reserve parkeren (RP, P2)	I	-5.000	3
2	Masterplan Binnenstad (AR/BV, P2)	U	224.900	1
2	Linschoterzandweg (RLL, P2)	U	308.700	1
2	Uitvoerprogramma (BV, P2)	U	17.200	1
2	Bevordering toerisme (AR, P2)	U	14.800	1
3	Schuldhelpverlening (RSD, P3)	U	15.000	3
3	Jongeren onderwijs werk(t) (RSD, P3)	U	7.300	3
4	Duurzaamheidsagenda (AR, P4)	U	13.500	1
6	Archeologie, Diverse lasten (AR)	U	10.000	3
6	Monumenten (AR, P6)	U	21.000	3
6	Opstellen bestemm.plann (AR, P6)	U	83.700	1
6	Verkoop div. percelen (AR, P6)	I	-202.300	3
			801.700	

Budgetoverhevelingen 2017-2018 die niet t.l.v. een reserve gaan

Programma	Omschrijving	I/U	Bedrag budget-reservering	Categorie 1, 2 of 3
2	Onderhoud civiele kunstwerken	U	106.100	1
2	Aanlegvoorzieningen	U	14.800	1
2	Groenonderhoud	U	7.700	1
2	Onderhoud Stadserf	U	10.000	1
			138.600	

II. JAARREKENING

II.1 Balans

II.2 Waarderingsgrondslagen balans

II.3 Toelichting balans

II.4 Staat van baten en lasten

II.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

II.6 Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

II.7 Verantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)

II.8 Analyse saldo jaarrekening

II.9 Overzicht incidentele baten en lasten

II.10 Reserves en voorzieningen

II.11 Sisa

II.1 BALANS

ACTIVA

Omschrijving	2016	2017
Vaste Activa		
<i>Materiële Vaste Activa:</i>		
- maatschappelijk nut	536.459	529.996
- economisch nut	12.226.806	12.065.375
- economisch nut, dekking door		
- heffing	27.994	18.671
	12.791.259	12.614.042
<i>Financiële Vaste Activa (looptijd >1 jaar):</i>		
<i>Kapitaalverstrekkingen</i>		
:		
- deelnemingen	71.534	71.534
- verstrekte langlopende geldleningen	395.269	387.269
	466.803	458.803
Totaal Vaste Activa	13.258.062	13.072.845
Vlottende activa		
<i>Vorraden:</i>		
- onderhanden werk	33.418	-508.984
<i>Uitzettingen (looptijd <1 jaar):</i>		
- vorderingen op openbare lichamen	1.605.488	2.041.012
- schatkistbankieren	2.297.621	4.168.390
- overige vorderingen	192.821	524.400
<i>Liquide middelen:</i>		
- banken: saldi rekening courant	97.686	149.625
<i>Overlopende activa:</i>	18.139	196.666
Totaal Vlottende Activa	4.245.173	6.571.110
Totaal Generaal	17.503.235	19.643.955

PASSIVA

Omschrijving	2016	2017
Vaste Financieringsmiddelen		
<i>Eigen vermogen:</i>		
- algemene reserve	3.309.841	4.335.886
- bestemmingsreserves	2.810.571	2.077.898
- gerealiseerd resultaat		-64.254
	6.120.412	6.349.530
<i>Vreemd vermogen:</i>		
- voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	181.688
- ter egalisatie van kosten	2.792.639	3.560.066
- voor middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	688.608	694.781
	3.481.247	4.436.535
<i>Vaste schulden (looptijd >1 jaar):</i>		
- opgenomen onderhandse geldleningen	5.200.000	5.000.000
- waarborgsommen	4.832	65.757
	5.204.832	5.065.757
Totaal Vaste Financieringsmiddelen	14.806.491	15.851.822
Vlottende passiva		
<i>Netto-vlottende schulden (looptijd <1 jaar)</i>		
- crediteuren	1.273.910	2.131.447
<i>Overlopende passiva:</i>		
- verplichting/nog te betalen	1.236.422	1.641.038
- overige vooruitontvangen bedragen	186.412	19.648
	1.422.834	1.660.686
Totaal Vlottende Passiva	2.696.744	3.792.133
Totaal Generaal	17.503.235	19.643.955

Niet uit de balans blijvende verplichtingen:

Gewaarborgde geldleningen	21.034.985	18.968.272
Lease-overeenkomst voor de openbare verlichting		
Gemeente Woerden, Dienst Verlenings Overeenkomst		

II.2 WAARDERINGSGRONDSLAGEN BALANS

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. De jaarrekening is opgesteld in hele euro's, mits anders vermeld.

Wijzigingen ten opzichte van vorig jaar

De gehanteerde waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling zijn niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Grondslagen voor waardering (conform Verordening 212)

De grondslagen waarop de waardering van activa en passiva berusten, zijn de verkrijgings- en/of vervaardigingsprijzen. De verkrijgingsprijs is de inkoopprijs en bijkomende kosten, de vervaardigingsprijs is de aanschafprijs van grond- en/of hulpstoffen en de bijkomende kosten (incl. bijbehorende indirecte kosten). Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

Vaste activa

De vaste activa zijn in de balans opgenomen tegen de verkrijgings- en/of vervaardigingsprijzen verminderd met compensabele btw en eventuele ontvangen investeringsbijdragen en gecumuleerde (in het algemeen) lineaire afschrijvingen. De meest gehanteerde afschrijvingstermijnen betreffen resp. 40, 25, 10 en 5 jaar.

Sinds enkele jaren zijn een aantal activa waarbij een afwijkende afschrijvingsmethode gebruikt wordt namelijk annuïtair (conform raadsbesluit). De eerste afschrijving vindt plaats op het moment dat de investering gereed is.

Renteberekening activa

Rente wordt berekend over het saldo per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Financiële vaste activa

De deelnemingen en verstrekte geldleningen zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs.

Vorraden

De onderhanden werken worden gewaardeerd tegen kostprijs en verminderd met de opbrengsten uit gronduitgifte, van derden ontvangen bijdragen en subsidies. De kostprijs bestaat uit directe kosten en eventueel de aan het werk toe te rekenen indirecte kosten en rente.

Voor winstneming geldt vanaf 2017 verplicht de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd)

Voor verwachte negatieve resultaten op projecten wordt een voorziening getroffen. Indien lasten van een project hoger zijn dan de baten per balansdatum, wordt de getroffen voorziening (deels) als waarde correctie verantwoord onder de post voorraden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar, liquide middelen en overlopende passiva

De vorderingen, liquide middelen en overlopende passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het jaarresultaat (na bestemming) van de productenrekening.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen bestaat uit voorzieningen, waaraan geen rente wordt toegevoegd en waaraan verplichtingen of een onderhoudsplan (met indexering) ten grondslag liggen.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

II.3 TOELICHTING BALANS

Vaste activa

Materiële vaste activa	Saldo 01-01-2017	Investering/ mutaties	Afschrijving/ Aflossing	Saldo 31-12-2017
<u>Economisch nut</u>				
Bedrijfsgebouwen, economisch nut	11.983.896	141.796	-246.611	11.879.081
Machines, apparaten en installaties, economisch nut	96.046		-22.115	73.931
Vervoermiddelen, economisch nut	89.538		-28.272	61.266
Overige materiële vaste activa, economisch nut	57.326		-6.229	51.097
	12.226.806	141.796	-303.226	12.065.375
<u>Maatschappelijk nut</u>				
Grond, weg en waterbouwkundige werken, maatschappelijk nut	536.459	53.306	-59.769	529.996
<u>Economisch nut dekking door heffing</u>				
Huishoudelijk afval, econ. nut dekking door heffing	27.994		-9.323	18.671
Totaal materiële vaste activa	12.791.259	195.102	-372.319	12.614.042

De investeringen betreffen voornamelijk de bedrijfsgebouwen: zonnepanelen € 103.751,- en de brandweerkazerne € 18.045,- en de Grond, weg en waterbouwkundige werken: reconstructie van de Romeijnbrug € 53.094,-.

Financiële vaste activa (looptijd >1 jaar)

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen:

Maatschappelijk kapitaal B.N.G., 27.612 aandelen van € 2,50 (tegen verkrijgingsprijs, cf. BBV)	69.038
Maatschappelijk kapitaal Vitens, 9.199 aandelen van € 1,- (tegen verkrijgingsprijs, cf. BBV)	2.496
	<u>71.534</u>

Overige langlopende geldleningen

A. Zonder aflossing	Bouw Sporthal	329.124
	Nieuwbouw scouting	140.218
	Voorziening renteloze leningen	-469.342
B. Met aflossing	Startersleningen via SVN	350.000
	Achtergestelde lening Vitens N.V.	37.269
		<u>387.269</u>

Toelichting A.

Aan de Stichting Sporthal is in 1992 een renteloze lening verstrekt van € 329.124,-. In 1994 is een renteloze lening verstrekt aan de Scouting van € 140.218,-. Indien de jaarrekeningen van de stichtingen daartoe aanleiding geven vindt op verzoek van de geldgever gehele of gedeeltelijke aflossing van de leningen plaats. Voor het risico van het niet aflossen van de renteloze leningen is, voor een bedrag van € 469.342 een voorziening getroffen.

Toelichting B.

De reservering voor startersleningen is € 350.000,- en er is nog een reservering tlv de Algemene Reserve van € 150.000,-. In 2006 is er aan Vitens een achtergestelde lening verstrekt van € 125.268,90, die in 15 jaar aan de gemeente wordt afgelost.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar		2017	
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	162	184	183	170
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	88	66	67	80
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	21.607			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	21.607			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.612	16.737	16.831	15.675
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	162	184	183	170

		Saldo 01-01-2017	Investering/ mutaties	Afschrijving/ Aflossing	Saldo 31-12-2017
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen		71.534			71.534
Overige langlopende geldleningen		395.269		-8.000	387.269
Totaal financiële vaste activa		466.803	0	-8.000	458.803

Totaal Vaste Activa per 31 december		13.258.062	195.102	-380.319	13.072.845
--	--	------------	---------	----------	-------------------

Een specificatie van de investeringen is opgenomen in het overzicht beschikbare kredieten voor investeringen.

Vlottende activa

Voorraden

<u>Onderhanden werk</u>	Saldo 01-01-2017	Bijdragen derden	Investering/ mutaties	Resultaat name	Saldo 31-12-2017
Complex 12, De Noord Syde II	33.418	121.000	1.906.440	-1.485.038	-508.984
Totaal onderhanden werken grondexploitatie	33.418	121.000	1.906.440	-1.485.038	-508.984

De specificatie van de mutaties van complex 12 is als volgt:

(bijdrage woningraat in bouwrijpmaken)

Kosten

Verkopen

Resultaatname boekjaar

Werkelijk

121.000

-205.560

2.112.000

1.906.440

-1.485.038

542.402

Raming

120.000

-205.563

2.111.455

1.905.892

-1.597.979

427.913

De grootste afwijking ten opzichte van vorig jaar komt omdat er een boeking van de winstneming is gedaan (storting AR)

(begroot € 1.597.979,-).

Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar de Paragraaf Grondbeleid in het jaarverslag.

Uitzettingen (looptijd <1 jaar)

Vorderingen op openbare lichamen

2.041.012

Ministerie van financiën (Schatkist Bankieren)

4.168.390

Overige vorderingen

Debiteuren

540.546

Voorziening dubieuze debiteuren

-16.146

Totaal

524.400

6.733.803

Dit jaar is de aangifte BCF hoger vanwege onder andere meer kosten DVO en meer inhuur derden.

Verder is vanwege met name de verkopen het saldo SKB gestegen.

Liquide middelen Banken, saldi rekening
courant

BNG algemeen
BNG leges
Rabobank

31-12-2016	31-12-2017
21.215	116.901
71.234	28.079
5.237	4.645
97.686	149.625

De afwijking ten opzichte van vorig jaar komt doordat er minder uitgaven/investeringen zijn geweest.

Overlopende activa

Nog te ontvangen Ferm Werk
Overige nog te ontvangen bedragen
Kruisposten

180.000
15.917
749
<u>196.666</u>

De belangrijkste nog te ontvangen overige post bedraagt bruggelden voor € 12.956,-

Totaal Vlottende Activa per 31 december

Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2017
4.245.173	6.571.111

Vaste financieringsmiddelen**Eigen vermogen**

	Saldo 01-01-2017	dotaties	onttrekkingen	Saldo 31-12-2017
algemene reserve	3.309.841	1.026.045		4.335.886
bestemmingsreserves	2.810.571	-732.673		2.077.898
gerealiseerd resultaat		-64.254		-64.254
Totaal eigen vermogen	6.120.412	229.118	0	6.349.530

De specificatie van de mutaties reserves is als volgt:

- overige toevoegingen	2.990.529
- verminderingen afschrijving activa	-2.113
- overige onttrekkingen	-2.695.045
- nog te bestemmen resultaat (incl. begr.)	-64.254
	<u>229.118</u>

Voor verdere informatie wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen en de toelichting daarop, die verderop in dit document is toegevoegd.

Vreemd vermogen

	Saldo 01-01-2017	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2017
Voorzieningen				
voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	181.688		181.688
ter egalisatie van kosten	2.792.639	767.427		3.560.066
voor middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	688.608	6.173		694.781
Totaal vreemd vermogen	3.481.247	955.288	0	4.436.535

De specificatie van de mutaties voorzieningen is als volgt:

- overige toevoegingen	2.128.049
- overige onttrekkingen	<u>-1.172.761</u>
	<u><u>955.288</u></u>

Voor verdere specificatie wordt verwezen naar de bijgevoegde staat van reserves en voorzieningen.

Per 31-12-2017 ligt er nog beslag op de reserves en voorzieningen, voor het bedrag wordt verwezen naar het overzicht van beslag en de 'verklaring van de aard van de reserves'.

Vaste schulden (looptijd >1 jaar):

	Saldo 01-01-2017	Opnamen	Aflossing	Saldo 31-12-2017
Geldlening BNG 40106857: 2011 40 jaar/3,42%rente	3.600.000		100.000	3.500.000
Geldlening BNG 40107850: 2012 20 jaar/2,91%rente	1.600.000		100.000	1.500.000
	5.200.000		200.000	5.000.000

De betaalde rente in 2017 bedraagt € 169.680,- (3.600.000 x 3,42% + 1.600.000 x 2,91%).

	Saldo 01-01-2017	Opnamen	Aflossing	Saldo 31-12-2017
Waarborgsommen	4.832	60.925		65.757

	Saldo 01-01-2017	Opnamen	Aflossing	Saldo 31-12-2017
Totaal Vaste Financieringsmiddelen	14.806.491	1.363.283	200.000	15.969.774

Viottende passiva

Overlopende passiva

- verplichting/nog te betalen:

afrekening sociaal domein 2017	1.209.299	
nog te betalen bedragen	399.241	
tussenrekening WMO	<u>32.498</u>	
		1.641.038

-overige vooruitontvangen bedragen:

overlopende passiva combinatiefunctionaris		<u>19.648</u>
		<u>1.660.686</u>

De afwijking ten opzichte van vorig jaar komt voornamelijk door een lagere schuld voor het Sociaal Domein.

Totaal Viottende Passiva per 31 december

Saldo 01-01-2017	Mutaties		Saldo 31-12-2017
2.696.744	1.095.389		3.792.133

Niet uit de balans blijken de verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

100% borg gemeente, zonder deelneming van het Rijk
100% borg gemeente met 100% deelneming van het Rijk/WSW
Totaal

Saldo 01-01-2017	Nieuwe lening	Aflossing	Saldo 31-12-2017
511.171		73.214	437.957
20.523.814	3.500.000	5.493.499	18.530.315
<u>21.034.985</u>	<u>3.500.000</u>	<u>5.566.713</u>	<u>18.968.272</u>

Voor een specificatie wordt verwezen naar de staat gewaarborgde geldleningen in de Productenrekening.

Leaseverplichting

Per 1 september 2006 is een 5-jarig leasecontract gesloten met Citytec voor de bestaande openbare verlichting.

Het leasebedrag voor 2016 was € 257.215,- . Het contract wordt zonder opzegging steeds met 1 jaar verlengd.

In 2017 was de raming € 260.000,- en zijn de werkelijke uitgaven € 271.850,-.

Overeenkomst

Met de gemeente Woerden is voor de samenwerking een Dienst Verlenings Overeenkomst (DVO) gesloten voor 2015 t/m 2020.

In 2016 waren de kosten € 3.995.503,-. Voor 2017 was de raming € 4.321.460,- en zijn de werkelijk kosten € 4.537.644,-.

II.4 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Bedragen X € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2017			Begroting 2017 na wijzigingen			Rekening 2017			Verschil begroting en rekening		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma's												
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid	1.809	357	1.452	2.494	426	2.068	2.585	436	2.149	-91	-10	-81
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer	4.483	3.127	1.356	5.538	3.090	2.448	5.418	3.020	2.398	120	70	50
3. Sociaal Domein	6.727	1.397	5.330	6.157	1.406	4.751	6.189	1.305	4.884	-32	101	-133
4. Cultuur, economie en milieu	668	149	519	733	149	584	705	135	570	28	14	14
5. Sport en onderwijs	1.136	83	1.053	1.205	91	1.114	1.206	116	1.090	-1	-25	24
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	1.210	1.822	-612	923	2.123	-1.200	925	2.206	-1.281	-2	-83	81
7. Algemene inkomsten	71	13.245	-13.174	70	13.568	-13.498	-35	13.632	-13.667	105	-64	169
Overhead	4.486	1.424	3.062	4.710	1.424	3.286	4.890	1.422	3.468	-180	2	-182
Resultaat voor bestemming	20.590	21.604	-1.014	21.830	22.277	-447	21.883	22.272	-389	-53	5	-58
Resultaat bestemming per programma												
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid			0	401	763	-362	390	752	-362	11	11	0
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer	20	3	17	492	1.187	-695	492	1.228	-736		-41	41
3. Sociaal Domein			0	200	227	-27	200	228	-28		-1	1
4. Cultuur, economie en milieu			0		43	-43		43	-43			0
5. Sport en onderwijs			0		10	-10		10	-10			0
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	998		998	2.021	437	1.584	2.023	437	1.586	-2		-2
7. Algemene Inkomsten			0			0			0			0
Resultaatbestemming	1.018	3	1.015	3.114	2.667	447	3.105	2.698	407	9	-31	40
Resultaat na bestemming	21.608	21.607	1	24.944	24.944	0	24.988	24.970	18	-44	-26	-18
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	33	2.105	-2.072	42	2.105	-2.063	39	2.114	-2.075	3	-9	12
Algemene uitkering gemeentefonds		11.026	-11.026		11.338	-11.338		11.397	-11.397		-59	59
Dividenden		28	-28		45	-45		45	-45			0
Overige algemene middelen	38	86	-48	28	80	-52	-73	76	-149	101	4	97
Vennootschapsbelasting			0			0			0			0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	71	13.245	-13.174	70	13.568	-13.498	-34	13.632	-13.666	104	-64	168

II.5 TOELICHTING OP DE STAAT BAN BATEN EN LASTEN

Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	1.809.135	2.493.930	2.584.668	-90.737
Baten	357.231	425.543	435.979	-10.436
Saldo programma 1	1.451.904	2.068.387	2.148.688	-80,301

Programma 1 sluit met een overschrijding van € 80.301,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Bestuur (€ 61.593 hogere lasten).

De hogere lasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere kosten van audiovisuele aanpassingen in de raadzaal (€ 26.987). Tevens is er, in lijn met voorgaande jaren, meer besteed aan representatiekosten van het college van B&W (€ 10.582). Daarnaast zijn er hogere lasten door inhuurkosten van een externe raadsgriffier (€ 9.984).

Taakveld Burgerzaken (€ 26.940 hogere lasten en € 39.394 hogere baten).

Er is sprake van hogere legesinkomsten van rijbewijzen en reisdocumenten dan geraamd. Dat betekent tevens dat de gemeente meer leges moet afdragen aan de RDW en aan het Rijk.

Programma 2 Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	4.482.843	5.537.841	5.418.091	119.929
Baten	-3.127.432	-3.090.322	-3.020.364	-69.958
Saldo programma 2	1.355.411	2.447.519	2.397.727	49.971

Programma 2 sluit met een onderschrijding van € 49.971,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Verkeer en vervoer (€ 238.498 lagere lasten en € 185.630 lagere baten).

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere dan geraamde uitgaven bij asfaltverharding en elementenverharding. Op 6 juli 2017 is het wegenbeheerplan 2017-2026 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor de versnellingsvariant om het kwaliteitsniveau B te bereiken. Om deze versnellingsvariant toe te passen is in 2017 extra budget toegekend. Dit budget is ten laste gebracht van de algemene reserve. De extra toegekende middelen zijn in 2017 nog niet volledig omgezet in uitgaven voor asfalt- en elementenverharding.

De lagere baten worden veroorzaakt door de lager dan geraamde onttrekking uit de voorziening onderhoud wegen

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie (€ 25.103 hogere lasten).

De hoger dan geraamde lasten worden voornamelijk veroorzaakt door meer bestedingen bij speelplaatsen en -velden (€ 25.306,-). Concreet heeft deze post betrekking op de overschrijding op het geraamde budget voor aanleg van speelvoorzieningen in Hekendorp.

Taakveld Riolering (€ 53.885 hogere lasten en € 53.885 hogere baten).

De hoger dan geraamde bestedingen worden voor het grootste gedeelte veroorzaakt door hogere lasten bij incidenteel onderhoud aan persriolering en pompen (€ 43.573). Dit werd veroorzaakt door een rioolcalamiteit in het centrum van Oudewater waarvan de oorzaak ligt bij een oude rioolinlaat aan de IJssel ter hoogte van de IJsselkade-Oost. In 2017 heeft onderzoek plaats gevonden, zijn noodmaatregelen genomen en is getracht het probleem op te lossen. Dit is niet gelukt. Omdat de

IJsselkade-Oost een waterkering is, heeft het hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) eisen gesteld aan de oplossing die momenteel wordt uitgevoerd. De hogere baten worden veroorzaakt door de navenant hogere onttrekking uit de voorziening riolering.

Taakveld Afval (€ 46.503 hogere lasten en € 61.965 hogere baten).

De hoger dan geraamde lasten worden in hoofdzaak veroorzaakt door meer kosten voor het inzamelen van rest- en gft-afval (€ 16.615) en door de niet geraamde kosten voor het inzamelen van kunststof afval (€ 16.441). De hoger dan begrote baten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door een hogere vergoeding voor plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drinkpakken (PMD) (€ 40.125).

Programma 3 Sociaal domein

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	6.727.110	6.157.130	6.189.355	-32.225
Baten	-1.397.031	-1.405.671	-1.304.868	-100.803
Saldo programma 3	5.330.079	4.751.459	4.884.487	-133.028

Programma 3 sluit met een overschrijding van € 133.028,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie (€ 125.878 lagere lasten)

De lagere lasten worden grotendeels veroorzaakt door de niet benutte sluitposten sociaal domein (€ 82.000) en de lager dan geraamde uitgaven voor vervoersvoorzieningen (€ 31.940).

Taakveld Wijkteams (€ 67.617 hogere lasten)

De hogere lasten worden veroorzaakt door de meer dan geraamde bestedingen voor de uitvoeringskosten van de bovenlokale uitvoeringsorganisatie Utrecht West Inkoop en Monitoring.

Taakveld Inkomensregelingen (€ 80.472 lagere lasten en € 70.711,- lagere baten)

De belangrijkste oorzaak van de lagere lasten op het taakveld inkomensregelingen zijn de afgenomen bestedingen voor bijstandverlening en voor aanvragen levensonderhoud (€ 58.941). Daarnaast is de ontvangen rijksbijdrage voor de Wet werk en bijstand (WWB) en voor het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) lager dan aanvankelijk geraamd.

Taakveld Arbeidsparticipatie (€ 84.056 lagere lasten)

De lagere lasten worden veroorzaakt door de minder dan geraamde kosten voor de stichting Vluchtelingenwerk (€ 40.300) en de lagere gemeentelijke bijdrage voor participatie aan de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (€ 54.241).

Taakveld Maatwerkvoorzieningen WMO (€ 134.968 hogere lasten)

De hoger dan geraamde uitgaven worden veroorzaakt door het onterecht aframen van de post vervoersvoorzieningen WMO (€ 125.000) bij de herziene begroting 2017.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ (€ 289.541 lagere lasten en € 41.036 lagere baten)

De lagere lasten op dit taakveld worden grotendeels veroorzaakt door de lager dan geraamde uitgaven op de uitvoeringskosten huishoudelijke hulp (€ 200.973). Daarnaast is er sprake van onderbesteding bij begeleiding groep basis exclusief vervoer (€ 39.132), bij begeleiding groep midden exclusief vervoer (€ 31.086) en bij begeleiding groep zwaar exclusief vervoer (€ 35.304). De PGB ten slotte laat per saldo een overschrijding zien (€ 35.324).

Vanwege de lagere eigen bijdrage huishoudelijke hulp zijn de baten in werkelijkheid lager dan de oorspronkelijke raming (€ 41.036).

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18- (€ 434.478 hogere lasten)

De hogere lasten op dit taakveld worden veroorzaakt door de overbesteding bij de (ambulante) jeugdhulp (€ 163.898) en op specialistische (GGZ) zorg voor jeugdigen (€ 300.580). Daartegenover staat een onderschrijding op dagbehandeling (€ 30.000).

Programma 4 Cultuur, economie en milieu

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	668.020	733.020	705.493	27.527
Baten	-149.317	-149.317	-134.666	-14.651
Saldo programma 4	518.703	583.703	571.827	12.876

Programma 4 sluit met een onderschrijding van € 12.876,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 25.372 lagere lasten).

De lagere lasten worden veroorzaakt door de lagere dan geraamde uitgaven op de middelen voor peuterspeelzalen, in het bijzonder de kosten voor peuteropvang. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder gebruik gemaakt is van de peuteropvang dan verwacht omdat de kosten (eigen bijdrage na aftrek van de subsidie peuteropvangtoeslag) voor peuteropvang voor een éénverdiener te hoog zijn.

Programma 5 Sport en onderwijs

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	1.135.516	1.204.843	1.206.108	-1.265
Baten	-82.500	-90.500	-116.062	-8.213
Saldo programma 5	1.053.016	1.114.343	1.090.045	24.297

Programma 5 sluit met een onderschrijding van € 24.297,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 33.775 hogere baten).

De hogere baten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere rijksbijdrage onderwijsachterstandenbeleid (€ 32.370). Onderwijsachterstandenbeleid is een zogenaamde overlopende post. Volgend jaar mag het restant nog uitgegeven worden.

Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	1.209.976	922.676	918.661	1.025
Baten	-1.822.233	-2.123.233	-2.088.500	-34.733
Saldo programma 6	-612.257	-1.200.557	-1.169.839	-33.708

Programma 6 sluit met een overschrijding van € 33.708,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Grondexploitatie (€ 112.944 lagere baten).

Op basis van het POC (percentage of completion) zoals die volgens de nieuwe BBV-regels moet worden toegepast, is er € 114.962 teveel resultaat geraamd op het project Noort Syde II.

Taakveld Wonen en bouwen (€ 85.321 hogere baten).

De hogere baten worden veroorzaakt door meer opbrengst uit omgevingsvergunningen. Er zijn veel meer aanvragen voor een omgevingsvergunning ontvangen dan begroot. Daarnaast zijn er ook een aantal grote bedragen ontvangen. Dit resulteert in een hoger dan begroot ontvangen legesbedrag.

Programma 7 Algemene inkomsten

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	70.550	69.750	-34.800	104.550
Baten	-13.245.101	-13.567.818	-13.631.830	64.012
Saldo programma 7	-13.174.551	-13.498.068	-13.666.629	168.561

Programma 7 sluit met een onderschijding van € 168.561,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 59.692 hogere inkomsten).
De meer dan geraamde inkomsten algemene uitkering worden veroorzaakt door de optelling van een aantal posten. Het betreft afrekeningen uit oude jaren (€ 18.809), de decentralisatie-uitkering voor asielzoekers (€ 44.303), voor armoedebestrijding kinderen (€ 34.580) en de WMO (-/- € 17.676). Daarnaast is er een kleine bijstelling geweest naar aanleiding van de decembercirculaire (-/- € 19.288).

Overhead

	Begroting 2017	Begroting 2017 na wijz.	Rekening 2017	Vershil begr. en rek.
Lasten	4.485.847	4.709.847	4.890.018	-180.171
Baten	-1.423.530	-1.423.530	-1.421.764	-1.766
Saldo Overhead	3.062.317	3.286.317	3.468.254	-181.937

Overhead sluit met een overschrijding van € 181.937,- ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen op taakveld (> € 25.000,-) worden hieronder toegelicht.

Taakveld Overhead (€ 180.171 hogere lasten).

De hogere lasten worden grotendeels veroorzaakt door de additionele bijdrage aan de backoffice sociaal domein over 2016 (€ 60.000) en 2017 (€ 106.000).

II.6 OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Algemeen

In dit overzicht worden die middelen opgenomen, die vrij besteedbaar zijn en dienen ter financiering van de gemeentelijke uitgaven. De bekostiging van het voorzieningenniveau in onze gemeente wordt onder meer gevonden in dit onderdeel. Het gaat dan met name om de onroerende zaakbelastingen en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze middelen hebben in tegenstelling tot heffingen als rioolheffing en afvalstoffenheffing geen vooraf bestemd bestedingsdoel. Zij zijn dus niet geoormerkt.

De algemene dekkingsmiddelen zorgen ervoor dat de negatieve saldi van de programma's worden verzekerd. Inzicht in de algemene dekkingsmiddelen is essentieel. Daarom is een toelichting op de volgende onderdelen verplicht voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

1. Lokale heffingen;
2. Algemene uitkering;
3. Dividend;
4. Saldo van de financieringsfunctie;
5. Overige dekkingsmiddelen.

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2017			Begroting 2017 na wijzigingen			Rekening 2017			Verschil begroting en rekening		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	33	2.105	-2.072	42	2.105	-2.063	39	2.114	-2.075	3	-9	12
Algemene uitkering gemeentefonds		11.026	-11.026		11.338	-11.338		11.397	-11.397		-59	59
Dividenden		28	-28		45	-45		45	-45			0
Overige algemene middelen	38	86	-48	28	80	-52	-73	76	-149	101	4	97
Vennootschapsbelasting			0			0			0			0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	71	13.245	-13.174	70	13.568	-13.498	-34	13.632	-13.666	104	-64	168

Met betrekking tot deze dekkingsmiddelen kan het volgende worden vermeld.

Lokale heffingen

Informatie over de lokale heffingen is opgenomen in paragraaf 1 Lokale heffingen. Deze paragraaf is breder van opzet dan de lokale heffingen waar het hier om gaat omdat onder lokale heffingen ook zaken vallen als afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges. Deze opbrengsten zijn opgenomen onder de diverse functionele programma's.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds kan worden gezien als de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Bijna 38% van onze baten worden ontvangen via de algemene uitkering. Tegelijkertijd moeten wij constateren dat de ontwikkeling van deze uitkering gedurende het begrotingsjaar nogal ongewis is. De aanpassingen zijn gebaseerd op de circulaire die over de ontwikkeling van het gemeentefonds worden ontvangen.

In de begroting is rekening gehouden met de meicirculaire. Bij de vaststelling van de begroting door de raad wordt rekening gehouden met de septembercirculaire. Als gevolg van de methodiek "samen de trap op, samen de trap af" worden de accessen verhoogd danwel verlaagd.

Dividend

Door de gemeente Oudewater wordt deelgenomen in de aandelenkapitalen van:

- Bank Nederlandse Gemeenten
- Vitens N.V.

Dividend	2014	2015	2016
Bank Nederlandse Gemeenten	15.738	28.164	45.284
Vitens N.V.	22.754	29.947	26.273

Saldo van financieringsfunctie

De financieringsrente is aan de verschillende investeringen in de staat van activa bepaald op 1,5%.

Overige dekkingsmiddelen

Dit onderdeel bevat delen van de begroting die niet een direct verband hebben met de programma's zoals Wet waardering onroerende zaken, heffing en invordering gemeentelijke belastingen.

Algemene baten en lasten

In de begroting is voor de post onvoorzien een bedrag opgenomen van € 1,25 per inwoner. Onvoorzien mag alleen gebruikt worden voor lasten die onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn. Het mag dan ook nog alleen voor eenmalige tegenvallers zijn. Structurele tegenvallers moeten op structurele wijze door lastenverlaging danwel belastingverhoging worden opgelost. Uitgangspunt hierbij is, dat bij dergelijke knelpunten de dekking binnen hetzelfde programma wordt gevonden als waar het knelpunt zich voordoet.

Specificatie gebruik onvoorzien 2017

	BWG nr.	primitieve begroting	begroting na wijzigingen	verschil
60800010-38350				
Primitieve begroting	0	12.625	0	0
		<u>12.625</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

II.7 VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Oudewater. Het voor de gemeente Oudewater toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000,00 (algemeen bezoldigingsmaximum).

Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichthouders

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking³ en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*

bedragen x € 1	Holtrigter, PE	Tempel, W	Lugt, A. van der
Functiegegevens	Gemeente secretaris	Gemeente secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 -30/06	01/12 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	0,78
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	51.146	9.180	52.578
Beloningen betaalbaar op termijn	6.519	-	8.434
<i>Subtotaal</i>	57.665	9.180	61.012
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2016	Holtrigter, PE		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12		
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.400		
Beloningen betaalbaar op termijn	11.022		
Totale bezoldiging 2016	95.423		

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking1 in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	Tempel, W
Functiegegevens	gemeentesecretaris
Kalenderjaar	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	01/01 -31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief dat geldt voor het kalenderjaar	€ 176
Individueel toepasselijk maximum voor de betreffende periode	
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja € 90
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 110.880
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 110.880
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

II.8 ANALYSE SALDO JAARREKENING

Analyse saldo Jaarrekening 2017 per programma per taakveld (ondergrens € 25.000)

Programma	Taakveld		<u>voordeel</u>	<u>nadeel</u>	<u>I/S</u>
		Saldo Begroting 2017		123.796	I/S
		Saldo Bestuursrapportage 2017	82.455		I/S
1	0.1	Bestuur		61.593	I
1	0.2	Burgerzaken	39.393	26.939	I
2	2.1	Verkeer en vervoer	238.498	185.630	I
2	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		25.103	I
2	7.2	Riolering	53.885	53.885	I
2	7.3	Afval	61.965	46.503	I
3	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	125.878		I
3	6.2	Wijkteams		67.617	I
3	6.5	Arbeidsparticipatie	84.056		I
3	6.6	Maatwerkvoorzieningen Wmo		134.968	I
3	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	289.541		I
3	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		434.478	I
3	6.82	Geëscaleerde zorg 18-		37.240	I
4	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	25.372		I
5	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	33.775		I
6	8.2	Grondexploitatie		112.944	I
6	8.3	Wonen en bouwen	85.321		I
7	0.7	Algemene uitkering en ov. uitk. gemeentefonds	59.692		I
7	0.8	Overige baten en lasten	120.920		I
Overhead	0.4	Overhead		180.171	I/S
		Overige budgetten (< € 25.000)	170.193		I/S
			<u>1.470.944</u>	<u>1.490.867</u>	
		Nadelig saldo		<u>-19.923</u>	

II.9 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Programma	begroot 2017	werkelijk 2017	
<i>1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid</i>			
Onderzoek fusie Woerden- Oudewater	17.700	17.700	AR
Incidentele kosten	68.312	68.312	VF
Incidentele kosten Woerden- Oudewater	94.300	94.300	AR
<i>2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer</i>			
Extra kosten onderhoud wegen	788.111	517.171	AR
Vervanging schakellasten	129.400	11.473	AR
Masterplan Binnenstad	255.000	30.015	AR/BV
Linschoterzandweg	472.300	163.549	RLL
Uitbaggeren sloten	64.575	65.524	VOR/VB
Uitvoeringsprogramma Gebiedscommissie	25.600	8.380	BV
Bevordering Toerisme	37.400	22.585	AR
Opstellen MOP gebouwen	11.000	6.424	AR
<i>3. Sociaal domein</i>			
Inzet sociale raadslieden	22.000	22.370	RSD
Versterken informele inzet	20.000	5.370	RSD
<i>4. Cultuur, economie en milieu</i>			
Duurzaamheidsagenda	56.000	42.500	AR
<i>5. Sport en onderwijs</i>			
Kosten schoolplein Cultuurhuis	10.000	10.000	IB
<i>6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen</i>			
opstellen bestemmingsplannen	97.900	14.140	AR
Totaal incidentele lasten	2.169.598	1.099.813	
<i>Mutaties reserves</i>			
AR =Algemene reserve	1.406.811	726.293	
BV = Bovenwijkse Voorzieningen	105.600	38.395	
VF = Voorziening Fricatiekosten	68.312	68.312	
RLL =Reserve Lange Linschoten	472.300	163.549	
VOR =Voorziening Onderhoud Riolering	39.000	39.000	
VB = Voorziening Baggeren	25.575	26.524	
RSD =Reserve Sociaal Domein	42.000	27.740	
IB = Investerings Basisscholen	10.000	10.000	
Totaal incidentele baten	2.169.598	1.099.813	
Saldo incidentele lasten en baten	0	0	

II.10 RESERVES EN VOORZIENINGEN

Nr.	Naam reserve/voorziening	Saldo 01-01-2016	Toevoegingen / Onttrekkingen 2016	Saldo 01-01-2017	Toevoegingen 2017		Onttrekkingen 2017	Verminderings afschr. activa 2017	Saldo 31-12-2017
					Rente	Overig			
I. EIGEN VERMOGEN									
<u>a. Algemene reserve (2100):</u>									
1	Algemene reserve	3.356.382	-46.541	3.309.841		2.498.229	1.472.184		4.335.886
<u>b. Bestemmingsreserves (2102):</u>									
1	Renteloze leningen * 1	469.342	-469.342	0					0
2	Bovenwijkse voorzieningen	562.161	-33.370	528.791			431.571		97.220
3	Calamiteiten *1	10.973		10.973					10.973
4	Investeringen basisscholen	187.414	-25.737	161.677			10.000		151.677
5	Investeringen maatschappelijk nut*1	390.000		390.000			390.000		0
6	Investeringen speeltoestellen *1	92.555	18.415	110.970		20.000		2.113	128.857
7	Individueel Loopbaan Budget	28.660	-28.660	0					0
8	Sociaal Domein	1.238.558	115.808	1.354.366			227.740		1.126.626
9	Parkeren	20.000		20.000					20.000
10	Wegen		233.794	233.794					233.794
11	Lange Linschoten					472.300	163.549		308.751
Totaal Reserves		6.356.045	-235.633	6.120.412	0	2.990.529	2.695.045	2.113	6.413.784
II. VREEMD VERMOGEN									
<u>Voorzieningen (2110):</u>									
<u>Voor verplichtingen, verliezen en risico's (art. 44.1a en 1b)</u>									
1	Voorziening frictiekosten					250.000	68.312		181.688
<u>Ter egalisatie van kosten (art.44.1c)</u>									
2	Onderhoud wegen	251.331	-251.331	0		432.532	243.639		188.893
3	Onderhoud gebouwen	745.530	134.706	880.236		188.432	92.097		976.571
4	Onderhoud rioleringen	1.361.659	284.398	1.646.057		1.060.885	668.288		2.038.654
5	Baggerwerken	76.421	29.112	105.533		75.200	26.524		154.207
6	Civiele kunstwerken	153.117	7.697	160.814		114.000	73.072		201.742
<u>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (art. 44.2)</u>									
7	Wethouderspensioen	46.029	526.311	572.340					572.340
8	Wethouders wachtgelden	90.929	25.339	116.268		7.000	827		122.441
Totaal voorzieningen		2.725.015	756.232	3.481.247	0	2.128.049	1.172.761	0	4.436.535

Aard en reden van reserves, voorzieningen en overlopende passiva

Algemene reserve (AR)

Deze reserve is primair beschikbaar als buffer voor het opvangen van risico's. Daarnaast kent de algemene reserve een vrij voor de Raad beschikbaar gedeelte. Het moet in principe eenmalige zaken betreffen en geen vervangingen en terugkerende aangelegenheden. Aan deze reserve wordt in principe ook het saldo van de jaarrekening toegevoegd of onttrokken. Daarnaast bestaan de toevoegingen uit incidentele opbrengsten, zoals bijvoorbeeld de verkoop van percelen grond, welke niet in de grondexploitatie zijn opgenomen.

Algemene reserve (stimulering sociale woningbouw)

Bij de herziene begroting 2017 is besloten als uitwerking van ondermeer de ruimtelijke ontwikkelingen van het collegewerkprogramma (CWP) een bedrag van € 200.000 te onttrekken aan de reserve Sociaal Domein en dit toe te voegen aan deze nieuwe reserve.

Reserve Renteloze leningen (RL)

Deze reserve is in de jaren negentig op advies van de toenmalige accountant gevormd middels een bijdrage uit de inmiddels opgeheven reserve nader aan te wijzen doeleinden.

Het saldo van de reserve was € 469.342. Dit betreft de renteloze lening aan de Stichting Sporthal Oudewater voor € 329.124 en de renteloze lening aan de Stichting Scouting Jorisgroep Oudewater van € 140.218. Op advies van de huidige accountant is deze reserve bij de jaarrekening 2016 opgeheven en is het saldo toegevoegd aan de Algemene reserve.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen (BV)

De reserve bovenwijkse voorzieningen werd gevoed door de complexen van de grondexploitatie. Ten laste van deze reserve komen kosten van werken die niet kunnen worden toegerekend aan één exploitatiegebied. De reserve wordt jaarlijks geactualiseerd bij de herziening grondexploitatie.

Reserve Calamiteiten (C)

In 2006 is aan deze reserve € 1,- per inwoner toegevoegd. Aan deze reserve werd met ingang van 2008 € 0,50 per inwoner toegevoegd. Deze reserve is ingesteld om een bijdrage te kunnen verstrekken aan landen waar onder meer natuurrampen en dergelijke hebben plaatsgevonden. Bij de vaststelling van de begroting 2010 is besloten om geen storting meer te doen in deze reserve. Bij de herziene begroting 2017 is besloten om deze reserve op te heffen en is het saldo toegevoegd aan de Algemene reserve.

Reserve Investerings basisscholen (IB)

In deze reserve werd tot en met 2014 jaarlijks een bedrag gestort voor groot onderhoud aan de basisscholen en de uitbreiding van het onderwijsleerpakket bij uitbreiding van het aantal groepen. Door een wetwijziging is per 1 januari 2015 de gemeentelijke zorgplicht voor het groot onderhoud van de basisscholen vervallen. Dit betekent dat met ingang van 1 januari 2015 ook geen toevoeging aan deze reserve meer plaatsvindt.

Reserve Investerings maatschappelijk nut (IMN)

Deze reserve is met ingang van 1 januari 2007 ingesteld naar aanleiding van de extra afschrijvingen welke in 2005 hebben plaatsgevonden van de investeringen maatschappelijk nut in het kader van het BBV. Het stortingsbedrag van € 90.000 was voldoende om de vervanging van die investeringen te kunnen bekostigen. Met ingang van 2008 is dit bedrag verlaagd naar € 60.000 aangezien voor het onderdeel speeltoestellen een afzonderlijke reserve is gevormd. Bij de begrotingsvaststelling 2013 is besloten om geen jaarlijkse toevoeging meer te doen aan deze reserve. Bij de herziene begroting 2017 is besloten om deze reserve op te heffen en is het saldo toegevoegd aan de Algemene reserve.

Reserve Investerings speeltoestellen (IS)

Deze reserve is door het college op 6 maart 2007 ingesteld. Voor het jaar 2008 is hierin een bedrag van € 31.000 gestort en sinds 2009 wordt er jaarlijks een bedrag van € 20.000 toegevoegd aan de reserve. Deze reserve is bestemd voor de vervanging van de speeltoestellen. Met ingang van 2009 worden op advies van de accountant conform het BBV de bedragen voor de vervanging van de speeltoestellen afgeschreven en komen de kapitaallasten ten laste van deze reserve.

Reserve Individueel loopbaan budget (ILB)

Jaarstukken 2017 Gemeente Oudewater

Met ingang van 2013 heeft als uitvloeisel van de CAO elke medewerker recht op een bedrag van € 500 per jaar als individueel loopbaanbudget. Indien dit bedrag in een jaar niet wordt besteed mag dit voor maximaal 3 jaar gereserveerd blijven. Heeft er op dat moment nog geen besteding plaatsgevonden dan vervalt het bedrag terug aan de gemeente.

In 2015 is er voor het laatst nog een beroep gedaan op het ILB. Bij de jaarrekening 2016 is deze reserve opgeheven en is het saldo toegevoegd aan de Algemene reserve.

Reserve Sociaal Domein (SD)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 is besloten om het overschot van de uitkering Wmo-oud toe te voegen aan deze nieuwe reserve als buffer voor de aanstaande decentralisatie AWBZ/Wmo en Jeugd. Ook bij de jaarrekening 2014 heeft weer een toevoeging plaatsgevonden en wel voor een bedrag van € 110.000. Met ingang van 2015 ontvangt de gemeente in het kader van het Sociaal Domein 3 decentralisatie-uitkeringen, namelijk AWBZ/Wmo, Jeugd en Participatie. Vertrekpunt was om, indien de gemeente Oudewater niet de gehele decentralisatie-uitkering AWBZ/Wmo en Jeugd heeft besteed, het overschot eveneens toe te voegen aan deze reserve. Dit is gedaan bij de jaarrekening 2015. Bij de jaarrekening 2016 is besloten de helft van het totale jaarresultaat te onttrekken aan de reserve Sociaal Domein. Bij de herziene begroting 2017 is besloten om € 200.000 te onttrekken aan deze reserve en dit toe te voegen aan de nieuwe Algemene reserve (stimulering sociale woningbouw).

Reserve Parkeren (P)

Voorheen stond in de reserve Bovenwijkse Voorzieningen (BV) een reservering voor investeringen ten behoeve van parkeren binnenstad. De reserve BV is een aflopende reserve en er was behoefte aan een aparte reserve voor parkeren en die is met ingang van 2015 gerealiseerd. De reserve wordt gevuld met bijdragen vanwege het realiseren van wooneenheden zonder parkeerplaatsen in de binnenstad en wordt aangewend voor het realiseren van parkeergelegenheid ten behoeve van de binnenstad.

Reserve wegen (W)

Bij de jaarrekening 2016 is besloten een bedrag van € 233.794 te onttrekken aan de Algemene reserve en dit toe te voegen aan deze nieuwe reserve. Dit bedrag is bedoeld voor voorbereidingskosten en andere kosten in het kader van het Masterplan. Bij de vaststelling van de begroting 2018 is besloten deze reserve te herbestemmen tot bestemmingsreserve Binnenstad.

Reserve Lange Linschoten (LL)

Bij de herziene begroting 2017 is besloten een bedrag van € 472.300 te onttrekken aan de Algemene reserve en dit toe te voegen aan deze nieuwe reserve. Deze reserve is bedoeld om de voorbereidingskosten voor de verbetering van de Lange Linschoten te bekostigen.

Voorziening Onderhoud wegen (VOW)

De jaarlijkse toevoeging aan deze voorziening bedroeg € 272.532 en is bestemd voor het correctief- en planmatig (groot) onderhoud aan de wegen in Oudewater. De toevoeging aan deze voorziening wordt bepaald in het Wegenbeheersplan. Dit plan moet eens per 5 jaar worden vastgesteld door de raad. De laatste keer is dit gebeurd door de raad op 26 mei 2011 voor de periode 2012 tot 2016. In deze raadsvergadering is besloten om eenmalig € 500.000 te onttrekken aan de algemene reserve en dit toe te voegen aan deze voorziening. Daarnaast is met ingang van 2012 de jaarlijkse storting met € 160.000 verhoogd, zodat die momenteel € 432.532 bedraagt.

Op basis van de gewijzigde BBV regelgeving wordt op advies van de huidige accountant voorgesteld het resterende saldo van deze voorziening van € 233.974 vrij te laten vallen en in te zetten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Wegen. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2016 is dit geëffectueerd.

Bij de vaststelling van de begroting 2018 is besloten om € 950.000 te onttrekken aan de Algemene reserve en dit bedrag toe te voegen aan de voorziening Onderhoud wegen. Daarnaast is in de begroting 2018 de toevoeging aan deze voorziening verhoogd met € 270.000, zodat de toevoeging met ingang van 2018 € 702.532 is.

Voorziening Onderhoud gebouwen (VOG)

De jaarlijkse toevoeging is bestemd voor het groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen, exclusief de scholen.

Adviesbureau de Bie heeft een meerjarenonderhoudsplan met bijbehorende meerjarenbegroting gemeentelijke gebouwen 2013 t/m 2052 opgesteld. De aangegeven bedragen voor planmatig onderhoud worden met ingang van 2013 in de begroting verwerkt.

Jaarstukken 2017 Gemeente Oudewater

Bij de storting in de voorziening is rekening gehouden met de door de raad bij de vaststelling van de begroting 2013 gehanteerde korting van € 15.000. De laatste jaren is er meer toegevoegd dan onttrokken aan deze voorziening. Naast de reeds bestaande toevoegingen wordt er met ingang van 2016 ook een bedrag van € 57.810 toegevoegd voor het planmatig onderhoud van de Klepper. Inmiddels is dit meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd. De effecten van de actualisatie worden in de begroting 2018 nog verwerkt.

Voorziening Onderhoud rioleringen (VOR)

De jaarlijkse storting in deze reserve bestaat uit de opbrengst van de rioolheffing en de onttrekking bestaat uit de lasten van pompen en gemalen en de rioolleidingen. Daarnaast zijn de investeringen in het buitengebied ten laste van deze reserve gebracht.

Eens per 5 jaar moet er een GRP worden vastgesteld met de kosten voor riolering. Daarnaast wordt in het vGRP de stijging van de tarieven voor de rioolheffing bepaald. Het nieuwe verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan is op 24 mei 2012 door de raad vastgesteld en geldt voor de jaren 2012 tot 2016. Hierin is aangegeven dat de rioolheffing jaarlijks met 4,8% verhoogd moet worden. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van het Gemeentelijk Waterplan 2018-2022. De effecten van de actualisatie dienen te worden verwerkt in de programmabegroting 2019-2022.

Voorziening Baggerwerken (VB)

Op 24 mei 2012 heeft de raad het baggerplan 2012-2021 vastgesteld voor het binnen en buitenstedelijk gebied van onze gemeente. Naar aanleiding van het nieuwe baggerplan wordt met ingang van 2013 jaarlijks € 75.200 toegevoegd aan de voorziening baggerwerken en is tevens besloten € 39.000 voor het baggeren ten laste te brengen van de voorziening onderhoud riolering. Hiermee is rekening gehouden in het vGRP 2012-2016.

Voor de goede orde wordt opgemerkt, dat een bepaald deel van de kosten die voortvloeien uit het nieuwe baggerplan meegenomen zijn in de tariefberekening van de rioolheffing.

Voorziening Civiele kunstwerken (VCK)

De raad heeft op 10 juli 2014 het meerjaren onderhoudsprogramma Civieltechnische kunstwerken 2014 tot 2024 vastgesteld. In de toevoeging van € 114.000 is thans ook rekening gehouden met Hoenkoopsebrug, Verkenbrug en Romeijnbrug.

Voorziening Wethouderspansioen (VW)

De gemeente is eigen risicodragend ten aanzien van de pensioenrechten van de wethouders en op grond van het BBV is de gemeente verplicht hiervoor een voorziening in de begroting op te nemen. Jaarlijks werd € 7.000 toegevoegd aan deze voorziening.

Uit een in 2017 ontvangen berekening is gebleken dat de storting zoals eerder berekend fors te laag is. Door deze herberekening blijkt dat de storting dusdanig moet zijn dat in de voorziening in ieder geval het berekende saldo aanwezig is. Bij de jaarrekening 2016 betekent dit een extra storting van € 519.311 welke is verwerkt ten laste van het rekeningresultaat 2016. Het saldo bedraagt op 1 januari 2017 € 572.340.

Voorziening Wethouderswachtgelden (VWW)

Met ingang van 2005 werd er € 9.000 gestort in de voorziening Arbeidskostengerelateerde verplichtingen. Van het personeel wordt pseudo-premie WW ingehouden op het salaris. Deze inhouding wordt gestort in deze voorziening om eventuele WW verplichtingen te kunnen opvangen. Van 2009 t/m 2012 werd er een beroep gedaan op deze voorziening. Met ingang van 2010 is de storting in deze voorziening verhoogd naar € 12.000. Als gevolg van de overgang van het personeel naar de gemeente Woerden vindt er met ingang van 2015 geen toevoeging meer plaats aan deze voorziening. Dit bedrag is nu meegenomen in de gesloten DVO met Woerden. Wel heeft er in 2016 een onttrekking plaatsgevonden voor WW verplichtingen van de voormalig griffier.

Vanwege de genoemde DVO met Woerden worden de resterende middelen ingezet voor de nog resterende verplichtingen voor wachtgelden van wethouders (en is de naam van de voorziening hiertoe gewijzigd). Ook de hoogte van deze voorziening is recent herberekend. Op basis hiervan is € 33.974 aan deze voorziening toegevoegd ten laste van het rekeningresultaat 2016. Daar tegenover staat dat de verplichtingen voor bestaande 'wachtgelden' niet langer uit de reguliere begroting hoeven te worden gedekt. Het saldo per 1 januari 2017 bedraagt de berekende € 116.268.

Voorziening Friciekosten (VF)

Bij de vaststelling van de Bestuursrapportage 2017 is besloten om deze voorziening in het leven te roepen en vanuit de Algemene reserve € 250.000 te onttrekken en dit bedrag aan deze voorziening toe te voegen. Vanuit deze voorzieningen worden de verplichtingen aan de voormalig gemeentesecretaris bekostigd.

Jaarstukken 2017 Gemeente Oudewater

Overlopende passiva Onderwijsachterstandenbeleid (OPO)

Met ingang van 2011 ontving de gemeente op grond van het besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk achterstandenbeleid 2011-2014 een doeluitkering in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid. Deze uitkering werd gedurende vijf jaar ontvangen. Niet bestede rijksbijdragen moeten uiteindelijk in 2017 aan het Rijk worden terugbetaald. Jaarlijks vindt in de jaarrekening via de SiSa verantwoording plaats van de besteding van de ontvangen gelden. In 2016 heeft er voor het laatst een onttrekking aan deze overlopende passiva plaatsgevonden, waardoor deze nihil is geworden.

Overlopende passiva Combinatiefunctionaris (OPC)

Met ingang van 2011 ontvangt de gemeente via de algemene uitkering een decentralisatie-uitkering voor combinatiefuncties/buurtsportcoaches. Van dit bedrag wordt de Combinatiefunctionaris in het Cultuurhuis gefinancierd. Deze overlopende passiva is in 2011 ontstaan omdat er toen nog geen combinatiefunctionaris in Oudewater werkzaam was, terwijl de gemeente wel de decentralisatie-uitkering heeft ontvangen. Het overblijvende deel van de uitkering wordt toegevoegd aan deze overlopende passiva. Indien in een jaar de kosten hoger zijn dan de rijksvergoeding wordt het verschil onttrokken aan deze overlopende passiva. Voorwaarde is wel dat er door de gemeente ook een deel cofinanciering plaatsvindt. Met ingang van 2013 dient er jaarlijks een aanvraag te worden ingediend bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

II.11 SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN 2017 - d.d. 10 januari 2018

Berichtgeverinformatie		
Vul hieronder de informatie in waarop deze bijlage verantwoordingsinformatie betrekking heeft.		
Type overheidslaag:	Gemeente	selecteer uit lijst
Naam berichtgever:	Oudewater	bijvoorbeeld: Aa en Hunze
Berichtgevercode:	0589	bijvoorbeeld: 1680
Rapportage-periode:	2017	
Bestandsnaam:	sisa_2017_060589_Bijlage_Verantwoordingsinformatie.xls	wordt automatisch ingevuld
SiSa-bijlage in de jaarrekening		
De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in uw jaarstukken te vinden op pagina: <input type="text"/>		
De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in het PDF-bestand van uw jaarstukken te vinden op pagina (van het PDF-bestand): <input type="text"/>		
Gegevens contactpersoon voor het elektronisch aanleveren		
Aanmelden of wijzigen van uw contactpersoon dient te gebeuren via www.rijksoverheid.nl/sisa . Na aanmelden of wijzigen ontvangt de (nieuwe) contactpersoon van het CBS per e-mail uploadgegevens. U kunt slechts 1 contactpersoon opgeven per organisatie. Een gezamenlijke mailbox (bijvoorbeeld sisa@gemeente.nl) heeft daarom de voorkeur.		
Specifieke uitkeringen		
Onderstaand is een opsomming van alle specifieke uitkeringen in 2017. Op het tabblad 'specifieke uitkering' is hieruit voor uw organisatie een selectie gemaakt op basis van de regelingen die voor uw organisatie voorkomen op de verantwoordingslijst 2017 (te vinden via https://teverantwoordenregelingen.rijksoverheid.nl/).		
Nr	Regels Naam specifieke uitkering	Minister van
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	JenV
C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II	BZK
D1	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten	OCW
D1A	Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2016-2021	OCW
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	OCW
D10	(Volwassenen)Onderwijs (participatiewet) 2015-2017	OCW
E2	Stimuleringsregeling stille wegdekken	lenW
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	lenW
E6B	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009 (SiSa tussen medeoverheden)	lenW
E8	Deelproject Bestaand Rotterdams Gebied (BRG) Project Mainportontwikkeling	lenW
E11	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)	lenW
E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) (SiSa tussen medeoverheden)	lenW
E12	Nieuwe Sleutel Projecten (NSP)	lenW
E17	Nota Ruimte project Maastricht Belvedere	lenW
E22	Nota Ruimte project Stadshaven Rotterdam	lenW
E25	Beleidsregeling subsidies Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)	lenW
E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1	lenW
E27	Brede doeluitkering verkeer en vervoer	lenW
E27A	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa vervoerregio's)	lenW
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	lenW
E28	Regionale mobiliteitsfondsen	lenW
E28B	Regionale mobiliteitsfondsen (Zuiderzeelijn) (SiSa tussen medeoverheden)	lenW
E28C	Regionale mobiliteitsfondsen (SiSa tussen medeoverheden)	lenW
E37	Regeling Wilhelminasluis	lenW
F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	EZK
F2	Tijdelijke regeling waardevermeerdering woningen (subsidie) (SNN)	EZK
F4	Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	EZK
F4B	Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	EZK
F10	Nota Ruimte Project Eindhoven Brainport	EZK
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2017	SZW
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WvVB_totaal 2016	SZW
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2017	SZW
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2017	SZW
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2016	SZW
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2017	SZW
H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling	VWS
H3	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding	VWS
DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)	DRE
DRE8C	Ruimtelijke ontwikkeling	DRE
FRL2C	Verkeer en vervoer Fryslân	FRL
GRO2C	Verkeer en vervoer Groningen	GRO
GRO21C	Regiospecifiek pakket (RSP)	GRO

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolese educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>		
			€ 31.250	€ 17.716	€ 8.460	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08</i>					
		1 060589 Gemeente Oudewater	€ 0	060589 Gemeente Oudewater	€ 0			
SZW	G2	Gebundeide uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2017 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06</i>
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)				
<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: G2 / 12</i>			
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 10 januari 2018

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2016 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord en hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 06</i>
1	060589	Gemeente Oudewater	€ 1.059.219	€ 9.951	€ 96.496	€ 1.175	€ 15.888	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)	
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 12</i>	
1	060589	Gemeente Oudewater	€ 0	€ 23.128	€ 650	€ 0	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)					
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 14</i>					
1	060589	Gemeente Oudewater	€ 0					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent edeel 2017	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besluit	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_total 2016	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01</i>	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05</i>	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06</i>
			1 060589 Gemeente Oudewater	€ 0	€ 0	€ 1.545	€ 0	€ 4.445
		Besluit	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07</i>	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09</i>	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10</i>		
			1 060589 Gemeente Oudewater	€ 0	€ 0	€ 0		